

Ιστορίες και παραμύθια για μικρά και μεγάλα παιδιά

«Εργαστήρια Δημιουργικής Γραφής»

Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. Πανεπιστημίου Πατρών

Επιμέλεια: Ευθυμία Σταυρογιαννοπούλου

2024-25

**Ιστορίες και παραμύθια
για μικρά και μεγάλα παιδιά**

Ευθυμία Σταυρογιαννοπούλου (επιμέλεια)

Ιστορίες και παραμύθια για μικρά και μεγάλα παιδιά.

«Εργαστήρια Δημιουργικής Γραφής»

Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. Πανεπιστημίου Πατρών.

Αναφορά Δημιουργού – Μη Εμπορική Χρήση – Παρόμοια Διανομή 4.0

Εικονογράφηση εξωφύλλου: Γεώργιος Μπίτσης

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ θερμά τον κ. Δημήτρη Πολίτη, Καθηγητή του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. του Πανεπιστημίου Πατρών και Διευθυντή του Εργαστηρίου Γλώσσας και Λογοτεχνίας του Τμήματος, που έδωσε την ιδέα και την ενθάρρυνση, ώστε να υλοποιηθούν αυτά τα «Εργαστήρια Δημιουργικής Γραφής» διάρκειας 20 ωρών, κατά τη διάρκεια του χειμερινού εξαμήνου 2024-25.

Ευχαριστώ, επίσης, τις φοιτήτριες κ.κ. Μαριάννα Χωρέμη, Ευανθία Μαρκέλλα Κοντίλη, Βικτωρία Δαγκόγλου, Βάλια Καραπάνου, Ευγενία Φωτοπούλου, Θεοδώρα Βασιλάκη, Κωνσταντίνα Ρίμπα, Μαρία-Ιωάννα Αντωνιάδη, Δέσποινα Μπάρλα, Χριστίνα Μπέρκα, Κωνσταντίνα Πυρούδη, Ειρήνη Τσεκούρα και Μαρία Αλίκη Χριστοδουλοπούλου για τον ενθουσιασμό με τον οποίο συμμετείχαν στα Εργαστήρια και την αστείρευτη δημιουργικότητά τους. Ευχαριστώ, τέλος, τον κ. Γεώργιο Μπίτση για την εικονογράφηση του εξωφύλλου και κάποιων ιστοριών.

Πρόλογος

Η Δημιουργική Γραφή αποτελεί έναν από τους πιο δυναμικούς και αποτελεσματικούς τρόπους για την καλλιέργεια της φαντασίας, της κριτικής σκέψης και της εκφραστικής ικανότητας, και μπορεί να αξιοποιηθεί από μαθητές, φοιτητές, αλλά και εκπαιδευτικούς σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης. Δεν αποτελεί αποκλειστικό πεδίο κάποιων ειδικών· αντίθετα, είναι μια ανοιχτή, προσιτή και δημιουργική διαδικασία, στην οποία μπορεί να εμπλακεί κάθε άτομο που θέλει να ανακαλύψει και να καλλιεργήσει τις αφηγηματικές του δυνατότητες.

Μέσα από ποικίλες ασκήσεις Δημιουργικής Γραφής, όσοι συμμετέχουν σε σχετικά εργαστήρια (είτε πρόκειται για μαθητές που κάνουν τα πρώτα τους βήματα, είτε για φοιτητές που αναζητούν δημιουργικά εργαλεία, είτε για εκπαιδευτικούς που θέλουν να εμπλουτίσουν τη διδακτική τους πρακτική) μαθαίνουν να οργανώνουν τις ιδέες τους, να δομούν πλοκές, να αναπτύσσουν χαρακτήρες και να εκφράζουν συναισθήματα με λογοτεχνική ευρηματικότητα.

Η Δημιουργική Γραφή δεν εξαντλείται μόνο στον παιδαγωγικό της ρόλο. Λειτουργεί συχνά και ως θεραπευτικό και ψυχολογικό εργαλείο, προσφέροντας σε κάθε συμμετέχοντα τη δυνατότητα να εκφράσει προσωπικούς προβληματισμούς, να επεξεργαστεί βιώματα και να καλλιεργήσει δεξιότητες που σχετίζονται με την αυτογνωσία, την ενσυναίσθηση και την εσωτερική ενδυνάμωση.

Οι ασκήσεις που υλοποιήθηκαν στα «Εργαστήρια Δημιουργικής Γραφής» του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. στο Πανεπιστήμιο Πατρών, κατά το χειμερινό εξάμηνο 2024-25, συνέβαλαν ουσιαστικά στην πολυδιάστατη ενίσχυση των φοιτητριών μας που συμμετείχαν. Μέσα από ποικίλες δραστηριότητες, ενθαρρύνθηκε η δημιουργικότητά τους, καθώς κλήθηκαν να υπερβούν τα καθιερωμένα όρια της σκέψης και να παραγάγουν πρωτότυπα αφηγηματικά κείμενα. Παράλληλα, η ενασχόληση με τις δομές της αφήγησης ενίσχυσε τη συνοχή και τη σαφήνεια στον γραπτό τους λόγο, βελτιώνοντας σημαντικά την αφηγηματική τους δεινότητα.

Επιπλέον, οι συμμετέχουσες ανέπτυξαν την ικανότητα κριτικής σκέψης, καθώς μέσα από τις ιστορίες τους καλλιέργησαν τη δυνατότητα σύνδεσης μοτίβων και δομικών στοιχείων, αλλά και την έκφραση επιχειρημάτων. Η αφήγηση λειτούργησε και ως εργαλείο διαχείρισης και

εξωτερίκευσης συναισθημάτων, προσφέροντας έναν ασφαλή χώρο προσωπικής έκφρασης. Τέλος, η ένταξη παιγνιωδών στοιχείων ενεργοποίησε τη φαντασία και μετέτρεψε τη γραφή σε μια δυναμική και απολαυστική μαθησιακή εμπειρία.

Οι εν λόγω δραστηριότητες, είτε αξιοποιούν τη φαντασία μέσα από υποθετικά ερωτήματα τύπου «Τι θα συνέβαινε αν...» και τις δημιουργικές κατευθύνσεις του Τζάνι Ροντάρι στη *Γραμματική της Φαντασίας* (2001), είτε βασίζονται στη χρήση αφηγηματικών εργαλείων, όπως είναι οι «λειτουργίες» του Προπ και τα θεμελιώδη συστατικά της αφήγησης, συνιστούν ένα σταδιακά διαμορφούμενο και δομημένο πλαίσιο για την ανάπτυξη και ενίσχυση της συγγραφικής δεξιότητας.

Στόχος αυτών των ασκήσεων δεν είναι η «ορθή» συγγραφή, αλλά η ενίσχυση της προσωπικής έκφρασης, η ανακάλυψη του αφηγηματικού ύφους και η απόλαυση της δημιουργικής διαδικασίας. Μέσα από αυτές, οι συμμετέχουσες μπορούν να αποκτήσουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στον γραπτό λόγο και να αναπτύξουν τη δική τους συγγραφική ταυτότητα και, γιατί όχι, να τις αξιοποιήσουν στο μέλλον μέσα στην τάξη με τις/τους μαθήτριες/μαθητές τους. Η ανάπτυξη της «φωνής» των παιδιών απαιτεί φαντασία, εμπειρία, στοχασμό και χρόνο. Δε χρειάζεται η υπερβολική έμφαση στις τεχνικές πλευρές της γραφής εις βάρος της δημιουργικότητας, αλλά η ισορροπία ανάμεσα στη γνώση για τη γλώσσα και τη δημιουργική της χρήση (Grainger et al., 2005).

Την εμπύχωση την Εργαστηρίων και την επιμέλεια του τόμου αυτού έχει η Ευθυμία Σταυρογιαννοπούλου, Διδάκτορας του Πανεπιστημίου Πατρών, φιλόλογος και θεατρολόγος, αποσπασμένη στο Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. για τα ακαδημαϊκά έτη 2023-24, 2024-25.

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	6
Εισαγωγή.....	8
Οι ιστορίες μας.....	13
1. «Τι θα συνέβαινε αν...».....	13
1.1.«Ας ζήσουμε πάλι!» (Μαριάννα Χωρέμη).....	13
1.2. «Είσαι το πολυτιμότερό μου» (Ευανθία Μαρκέλλα Κοντίλη).....	13
2. «Πέντε λέξεις -μια ιστορία».....	15
2.1. «Στις πύλες του παραδείσου» (Ευανθία Μαρκέλλα Κοντίλη).....	15
2.2. «Η δύσκολη μέρα του Λάκη» (Κωνσταντίνα Ρίμπα).....	15
2.3. «Η μαγική ομπρέλα» (Θεοδώρα Βασιλάκη).....	17
2.4. «Ώνειρα στο γρασίδι» (Ευγενία Φωτοπούλου).....	19
3. «Bonsai-Ουσιαστικό και ακατάλληλο επίθετο».....	21
3.1. «Καλόκαρδο καλοριφέρ» (Βικτωρία Δαγκόγλου).....	21
3.2. «Τρύπια κούπα» (Ευανθία Μαρκέλλα Κοντίλη).....	22
3.3. «Η ανύπαντρη πάπια» (Κωνσταντίνα Ρίμπα).....	22
3.4. «Η εγώιστρια ομπρέλα» (Μαριάννα Χωρέμη).....	23
3.5. «Στην ανάποδη θάλασσα» (Ευθυμία Σταυρογιαννοπούλου).....	24
3.6. «Το ασυγχώρητο σύννεφο» (Βάλια Καραπάνου).....	25
4. «Μικρή ιστορία με τα βασικά αφηγηματικά συστατικά».....	25
4.1. «Ο Βλαδίμηρος ο ζαχαροπλάστης» (Βικτωρία Δαγκόγλου).....	25
4.2. «Ο κύριος Μπουρεκογλυκούλης» (Ευανθία Μαρκέλλα Κοντίλη).....	26
5. «Με μια λειτουργία του Προπ».....	26
5.1. «Η απρόσμενη ιστορία της Αλίκης» (Κωνσταντίνα Ρίμπα).....	27
5.2.«Η Μελανούλα» (Μαρία Αλίκη Χριστοδουλοπούλου).....	29
5.3. «Το τενεκεδένιο γουρουνάκι» (Ειρήνη Τσεκούρα).....	31
6. «Ανάποδα παραμύθια».....	33
6.1. «Ο μικρός ψαράς» (Βάλια Καραπάνου, Μαριάννα Χωρέμη).....	33
6.2. «Η Αμμουδάτη» («Η Χιονάτη αλλιώς...» από τις Κωνσταντίνα Ρίμπα, Κωνσταντίνα Πυρούδη).....	34
6.3. «Για μια ροζ μπέρτα» (Βικτωρία Δαγκόγλου, Χριστίνα Μπέρκα).....	37
7. «Παραμυθοσαλάτα».....	41
7.1. «Ποιος φοβάται τη Χιονάτη;» (Βικτωρία Δαγκόγλου, Βάλια Καραπάνου, Μαριάννα Χωρέμη).....	41
7.2. «Ο Χάνσελ και η Γκρέτελ σε νέες περιπέτειες» (Θεοδώρα Βασιλάκη).....	43

7.3. «Ο πονηρός γάτος και τα τρία μικρά γουρουνάκια» (Δέσποινα Μπάρλα - Κωνσταντίνα Πυρούδη).....	46
7.4. «Η Σταχτοπούτα και η Λύκαινα» (Ευγενία Φωτοπούλου).....	50
7.5. Η Ωραία κοιμωμένη και τα Επτά κατσικάκια (Μαρία-Ιωάννα Αντωνιάδη).....	52
8. «Παραμύθια με πατητούρα»	58
8.1. «Η καλοσύνη ενός εθελοντή πυροσβέστη» (Βικτωρία Δαγκόγλου).....	58
8.2.«Με τα ποδήλατα στο πάρκο» (Βάλια Καραπάνου).....	60
9. «Βιογραφία-Χαρακτηριστικά ήρωα»	62
9.1. «Ο κύριος Λιγκουίνι» (Βικτωρία Δαγκόγλου)	62
10. «Ιστορία που βασίζεται στο βιογραφικό ενός ήρωα»	63
10.1. «Για την τιμή της οικογένειας» (Ιστορία που βασίζεται στον κύριο Λιγκουίνι) (Βικτωρία Δαγκόγλου).....	64
10.2 «Ο κύριος Τρεχαντογρηγορούλης» (Ευανθία Μαρκέλα Κοντίλη)	69
10.3. «Η Περιπέτεια του Λίο και της Μαριλίτας» (Ευγενία Φωτοπούλου, Μαρία Αλίκη Χριστοδουλοπούλου)	73
10.4. «Ο Δούκας Τζιντζεράτος» (Ειρήνη Τσεκούρα)	75
10.5.«Ένα μικρός φως» (Μαρία-Ιωάννα Αντωνιάδη)	83
Συμπεράσματα-Συζήτηση	87
Βιβλιογραφία	91
Ποιες είμαστε;.....	92

Εισαγωγή

Τα «Εργαστήρια δημιουργικής γραφής» του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. κατά τη διάρκεια του χειμερινού εξαμήνου 2024-25 είχαν προαιρετικό χαρακτήρα και σε αυτά συμμετείχαν φοιτήτριες (προπτυχιακές και μεταπτυχιακές) του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. αλλά και του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών. Βασικός μας στόχος ήταν να ενδυναμώσουμε τις φοιτήτριές μας, ώστε να καλλιεργήσουν την αυθεντική έκφραση και τη χαρά της γραφής, μέσα από δημιουργικές και στοχαστικές παιδαγωγικές πρακτικές και να αναπτύξουν φωνή, φαντασία και προσωπικό στίγμα.

Θεωρούμε πολύ σημαντική για τις/τους εκπαιδευτικούς του αύριο τη δημιουργικότητα στη γραφή και τη διδασκαλία. Η δημιουργικότητα δεν προκύπτει από αυθόρμητη έκφραση χωρίς όρια, αλλά αναπτύσσεται μέσα από συνεργασία και δομές υποστήριξης. Οι εκπαιδευτικοί που ενθαρρύνουν το ρίσκο και τη φαντασία, τόσο στις/στους μαθήτριες/μαθητές όσο και στον εαυτό τους, καλλιεργούν ένα περιβάλλον όπου η μάθηση γίνεται πράξη, σκέψη και συναίσθημα ταυτόχρονα. Μέσα από τέτοιες παιδαγωγικές πρακτικές, οι μαθήτριες/μαθητές αποκτούν φωνή, αυτοπεποίθηση και έμπνευση για το μέλλον (Grainger et al., 2005).

Το βιβλίο αυτό περιλαμβάνει πολλές από τις ιστορίες που γράφτηκαν από τις συμμετέχουσες είτε ατομικά είτε σε ομάδες και ταυτόχρονα έναν οδηγό Δημιουργικής Γραφής με δέκα (10) ασκήσεις και τις προεκτάσεις τους που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από εκπαιδευτικούς είτε της Πρωτοβάθμιας είτε της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με τις μαθήτριες και τους μαθητές τους. Θεωρούμε αναγκαία την ενίσχυση της εμπλοκής των παιδιών στη διαδικασία σύνθεσης, μέσα από λόγο, ιδέες, συναισθηματική σύνδεση και δημιουργική ελευθερία.

Οι ασκήσεις Δημιουργικής Γραφής που αξιοποιήσαμε στο πλαίσιο του μαθήματος εφαρμόστηκαν με επιτυχία από τις φοιτήτριές μας, οι οποίες, μέσα από τη βιωματική εμπλοκή τους, ανέπτυξαν τη φαντασία, τη δημιουργική σκέψη και τις αφηγηματικές τους δεξιότητες. Η επιλογή και ο σχεδιασμός των ασκήσεων έγινε με βάση την πρόθεση να προσφέρουμε παιδαγωγικά εργαλεία που μπορούν να αξιοποιηθούν στην τάξη με μαθητές, καθώς οι ίδιες οι φοιτήτριες προετοιμάζονται να αναλάβουν εκπαιδευτικούς ρόλους.

Συνεπώς, αν και οι ασκήσεις υλοποιήθηκαν από ενήλικες φοιτήτριες, στην περιγραφή τους γίνεται αναφορά σε μαθητές, ώστε να αναδειχθεί η εκπαιδευτική τους διάσταση και να φανεί πώς μπορούν να ενσωματωθούν στη σχολική πράξη. Κάθε άσκηση έχει ξεχωριστό στόχο και προσφέρει διαφορετικές δυνατότητες καλλιέργειας της γλωσσικής έκφρασης, της φαντασίας και της παιγνιώδους μάθησης. Ακολουθεί συνοπτική ανάλυση και σχολιασμός των ασκήσεων που αξιοποιήθηκαν.

Η άσκηση «Τι θα συνέβαινε αν...», όπως την προτείνει ο Ροντάρι (2001, σσ. 39-42), αποτελεί μια γόνιμη αφετηρία για τη συγγραφή ιστοριών μέσω υποθετικών ερωτημάτων που διεγείρουν τη φαντασία. Με αφορμή ερωτήσεις όπως «τι θα γινόταν αν οι άνθρωποι μπορούσαν να πετάξουν;», οι μαθήτριες/μαθητές καλούνται να αναπτύξουν μια αφήγηση βασισμένη σε έναν εναλλακτικό κόσμο. Το παιδαγωγικό της όφελος έγκειται στην καλλιέργεια της δημιουργικής και αιτιακής σκέψης και προσφέρει ταυτόχρονα ευκαιρίες για διαθεματική προσέγγιση (επιστήμη, φιλοσοφία, λογοτεχνία).

Η δεύτερη άσκηση, «Πέντε (5) τυχαίες λέξεις», αποτελεί μια διακειμενική πρόκληση, καθώς οι μαθήτριες/μαθητές πρέπει να ενσωματώσουν ετερόκλητες λέξεις σε μια συνεκτική ιστορία. Πρόκειται για μια τεχνική που δοκιμάζει τις γλωσσικές και αφηγηματικές δεξιότητες, αφού οι δημιουργοί καλούνται να συνδέσουν σημασιολογικά ανόμοια στοιχεία σε μια ιστορία με αφηγηματική συνοχή. Το στοιχείο του τυχαίου, το οποίο εισάγει απροσδόκητες προκλήσεις, συμβάλλει στην ευελιξία της λεκτικής έκφρασης και ενδυναμώνει τη φαντασία (Ροντάρι, 2001). Όταν οι λέξεις προτείνονται από συμμαθητές, προάγεται παράλληλα η συνεργασία και ο διάλογος.

Η «Συγγραφή Μπονσάι» προσκαλεί τις/τους μαθήτριες/μαθητές σε μια μορφή γραφής υψηλής συμπύκνωσης, με αφετηρία έναν τίτλο που περιλαμβάνει ένα ουσιαστικό και ένα μη αναμενόμενο επίθετο (π.χ. «Θλιμμένο παγωτό»). Το παράδοξο του τίτλου λειτουργεί ως κινητήριο μοχλός φαντασίας, ενώ η μικρή έκταση του κειμένου ασκεί τις/τους μαθήτριες/μαθητές στην αφηγηματική οικονομία. Πρόκειται για άσκηση που συνδυάζει λογοτεχνική δημιουργία με φιλοσοφικό στοχασμό, καθώς αναδεικνύει τις δυνατότητες νοηματικής μετατόπισης μέσα από τη γλωσσική ανατροπή.

Η τέταρτη άσκηση, «Τα βασικά συστατικά της αφήγησης», στοχεύει στην κατανόηση της δομής της αφήγησης μέσα από μια μικρή ιστορία που απαντάει στα ερωτήματα: ποιος, τι του συμβαίνει, πώς το αντιμετωπίζει. Αποτελεί μια καίρια εκπαιδευτική τεχνική, ιδανική για αρχάριους, καθώς εισάγει με απλό τρόπο την έννοια της αφηγηματικής αρχιτεκτονικής. Η συντομία (μέχρι 50 λέξεις) ενισχύει την ακριβή και στοχευμένη διατύπωση, συμβάλλοντας έτσι στην καλλιέργεια της συνειδητής συγγραφής. Η εικονογράφηση ή η προφορική απόδοση μπορεί να λειτουργήσει ως επέκταση της άσκησης.

Η πέμπτη άσκηση «Με μια λειτουργία», βασισμένη στις λειτουργίες του Βλάντιμιρ Προπ (1987), φέρνει τους μαθητές σε επαφή με τη δομική προσέγγιση των παραμυθιών. Οι τριάντα μία (31) λειτουργίες του Προπ («Απομάκρυνση», «Απαγόρευση», «Παραβίαση», «Αναγνώριση», «Λήψη πληροφορίας», «Εξαπάτηση», «Συνενοχή», «Βλάβη ή έλλειψη», «Μεσολάβηση», «Αντίδραση του ήρωα», «Αναχώρηση», «Δοκιμασία», «Αντίδραση του ήρωα στη δοκιμασία», «Απόκτηση μαγικού μέσου», «Μετακίνηση», «Μάχη», «Σηματοδότηση», «Νίκη», «Αρχική συμφορά αποκαθίσταται», «Επιστροφή», «Καταδίωξη», «Διάσωση», «Άφιξη incognito», «Ψεύτικος ήρωας», «Επιβολή δύσκολου καθήκοντος», «Εκπλήρωση», «Αναγνώριση του ήρωα», «Αποκάλυψη του ψευδοήρωα», «Μεταμόρφωση», «Τιμωρία του ανταγωνιστή», «Γάμος ή ανταμοιβή») προσφέρουν ένα λειτουργικό σκελετό για την κατασκευή αφηγημάτων. Η στοχευμένη χρήση μιας μόνο λειτουργίας λειτουργεί ως δημιουργικό φίλτρο, ενθαρρύνοντας τα παιδιά να χτίσουν ιστορίες με βάση αφηγηματικά μοτίβα. Παράλληλα, αναδεικνύεται η σημασία της δομής στην αφηγηματική τέχνη, χωρίς να καταπνίγεται η φαντασία.

Η δραστηριότητα «Παραμύθια από την ανάποδη» (Ροντάρι, 2001, σσ. 78-79) είναι μια μεταμοντέρνα προσέγγιση στη Δημιουργική Γραφή, καθώς προτρέπει στην αποδόμηση των κλασικών αφηγήσεων. Οι μαθητές καλούνται να αντιστρέψουν ρόλους ή πλοκή, δημιουργώντας ιστορίες που προκαλούν τις αναγνωστικές προσδοκίες. Η ανατροπή των στερεοτύπων και η δυνατότητα επανερμηνείας γνωστών αφηγημάτων ενισχύει την αφηγηματική ευρηματικότητα και συμβάλλει στη διαμόρφωση κριτικής σκέψης, ιδίως σε θέματα φύλου, εξουσίας και ηθικής.

Η άσκηση «Σαλάτα Παραμυθιών» (Ροντάρι, 2001, σσ. 83-85) είναι μια μορφή διακειμενικής δημιουργίας όπου οι μαθήτριες/μαθητές αναμειγνύουν χαρακτήρες και πλοκές από διαφορετικά παραμύθια σε μια νέα ιστορία. Η τεχνική αυτή που θυμίζει κολλάζ, ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τη σημασία της επιλογής και του συνδυασμού. Ως δραστηριότητα ομαδικής συγγραφής, ενισχύει τη συνεργασία και την ομαδική αφήγηση, προσφέροντας ευκαιρίες για διάλογο και συλλογικότητα στον σχεδιασμό της πλοκής.

Η όγδοη δραστηριότητα, «Παραμύθια με ξεπατίκωμα» (Ροντάρι, 2001, σσ. 86-90), προτείνει τη μεταφορά της πλοκής ενός γνωστού παραμυθιού σε σύγχρονο πλαίσιο. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, οι μαθήτριες/μαθητές καλούνται να εξετάσουν την κοινωνική και πολιτισμική σημασία των αφηγημάτων και να αναπλάσουν το περιεχόμενό τους με βάση τη σημερινή πραγματικότητα. Η άσκηση αυτή ευνοεί την ανάπτυξη κοινωνικής ενσυναίσθησης και πολιτισμικής κατανόησης, αφού επιτρέπει τη συσχέτιση της μυθοπλασίας με πραγματικά ζητήματα της εποχής.

Η ένατη άσκηση, με τίτλο «Περιγραφή και βιογραφία ενός ήρωα», εστιάζει στη σε βάθος κατανόηση και ανάδειξη του χαρακτήρα ενός προσώπου, όχι μόνο μέσα από τη χρονολογική παράθεση γεγονότων της ζωής του, αλλά κυρίως μέσω της διερεύνησης του εσωτερικού του κόσμου. Οι μαθήτριες/μαθητές καλούνται να σκιαγραφήσουν τον ψυχισμό του ήρωα, να αναδείξουν τις αξίες, τους φόβους, τα κίνητρα και τις εσωτερικές του συγκρούσεις, εξετάζοντας ταυτόχρονα πώς αυτά τα στοιχεία επηρεάστηκαν από το οικογενειακό του υπόβαθρο, τις κοινωνικές συνθήκες και τα καθοριστικά βιώματα της ζωής του. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, καλλιεργείται η ενσυναίσθηση, η ικανότητα δημιουργίας σφαιρικών χαρακτήρων και η δημιουργική σύνθεση μιας πολυεπίπεδης αφήγησης που εξηγεί πώς ο ήρωας έγινε αυτός που είναι. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην περιγραφή της εξωτερικής του εμφάνισης, που λειτουργεί ως καθρέφτης ή αντίθεση του ψυχισμού του, καθώς και στο οικογενειακό και κοινωνικό του πλαίσιο, το οποίο συνέβαλε στη διαμόρφωση της ταυτότητάς του.

Τέλος, η δέκατη άσκηση, «Ιστορία με βάση έναν ήρωα», προχωρά πέρα από τη βιογραφική σκιαγράφηση και ενθαρρύνει τη συγγραφή ενός αφηγήματος βασισμένου σε έναν ήδη περιγεγραμμένο χαρακτήρα.

Πρόκειται για μια τεχνική που καλλιεργεί τη συνοχή και τη συνέπεια της αφήγησης, αφού οι μαθήτριες/μαθητές πρέπει να διατηρήσουν τα βασικά χαρακτηριστικά του ήρωα και να τον τοποθετήσουν σε νέες αφηγηματικές καταστάσεις. Η σύνδεση ανάμεσα στην ανάλυση χαρακτήρα και στη δημιουργία πλοκής ενδυναμώνει τη λογοτεχνική σκέψη και ενισχύει τη βαθύτερη κατανόηση της έννοιας του ήρωα στη μυθοπλασία.

Οι ιστορίες μας

1. «Τι θα συνέβαινε αν...»

Στις φοιτήτριες που συμμετείχαν στα Εργαστήριά μας τέθηκε το εξής ερώτημα: «Τι θα συνέβαινε αν ξαφνικά εξαφανίζονταν ως δια μαγείας όλοι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές που υπάρχουν στη Γη;». Ακολουθούν οι ιστορίες τους!

1.1. «Ας ζήσουμε πάλι!» (Μαριάννα Χωρέμη)

Ποίημα (αναδιαμορφωμένο) ως απάντηση στο ερώτημα που τέθηκε.

Αν εξαφανίζονταν όλοι οι υπολογιστές
Ο κόσμος θα γινόταν πάλι πιο απλός,
όμορφος και αληθινός.
Η καθημερινότητά μας θα ήταν γεμάτη με πρόσωπα αληθινά,
κι όχι με οθόνες και κουμπιά.
Η ζωή μας δε θα εξαρτιόταν από δίκτυα, ιστοσελίδες
και ψεύτικες ελπίδες.
Αλλά θα ήταν από τα δικά μας «θέλω» και «πιστεύω» γεμάτη,
με αισιοδοξία και πολλή αγάπη.
Τίποτα δε θα ήταν ψηφιακό με νου ηλεκτρονικό,
αλλά θα κυριαρχούσε η φαντασία και η σκέψη,
Που πλάθει ο νους ο ανθρώπινος
και θα κάνει όλο τον κόσμο να πιστέψει!

Σχόλιο επιμελήτριας: Το ποίημα λειτουργεί σαν ένα κάλεσμα για επιστροφή σε μια πιο γνήσια και ουσιαστική ζωή, μακριά από την εξάρτηση από τις ψηφιακές τεχνολογίες. Έχει έναν ρομαντικό και νοσταλγικό τόνο, ενώ ταυτόχρονα προτείνει έναν κόσμο όπου οι αξίες και οι ανθρώπινες σχέσεις βρίσκονται στο επίκεντρο.

1.2. «Είσαι το πολυτιμότερό μου» (Ευανθία Μαρκέλλα Κοντίλη)

Η Ανδριάννα φίλησε την μητέρα της, έβαλε το ξυπνητήρι της και έπεσε για ύπνο. Την επόμενη μέρα δεν ξύπνησε από το συνηθισμένο ήχο αφύπνισης αλλά από τις φωνές των ανθρώπων και τις κόρνες των αυτοκινήτων που ηχούσαν έξω από το παράθυρό της. Ανοίγοντας το παράθυρο να δει τι συμβαίνει.... σκηνές τρόμου και φρικαλεότητας παρουσιάζονταν μπροστά της. Άνθρωποι στους δρόμους να τρέχουν και

να κρατούν στην αγκαλιά τους τα πολύτιμα ψηφιακά παιδιά τους και να ζητάνε απεγνωσμένοι βοήθεια, τρέχοντας στο κοντινότερο κέντρο τεχνικής επιδιόρθωσης.

Χάνοντας κάθε στοιχείο της ανθρωπιάς τους, σπρώχνουν και ποδοπατούν ο ένας τον άλλον, πασχίζοντας για το ποιος θα προλάβει μια θέση. Για όσους, όμως, προλάβαιναν αυτή τη θέση η επιτυχία τους δεν αρκούσε να σκεπαστεί από το πέπλο της πλήρους ματαιότητας, καθώς κανείς δεν μπορούσε να τους βοηθήσει. Ηττημένοι πλέον βάδιζαν προς το άγνωστο εγκαταλείποντας τα «πολύτιμα» παιδιά τους στους κάδους ανακύκλωσης ηλεκτρονικών συσκευών.

Η Ανδριάνα αντικρίζοντας αυτό το σκηνικό κλείνει το παράθυρο και με παγωμένο βλέμμα αντικρίζει το δικό της «πολύτιμο» παιδί από το οποίο περιμένει να ακούσει την γλυκά του μελωδία... η οποία δε θα ακουστεί ποτέ ξανά...

Σχόλιο επιμελήτριας: Αυτή η ιστορία είναι ένα δυνατό, δυστοπικό αφήγημα που σχολιάζει την εξάρτηση της σύγχρονης κοινωνίας από την Τεχνολογία, χρησιμοποιώντας μια αλληγορική και σκοτεινή προσέγγιση. Θίγει ένα κοινωνικό φαινόμενο: την εμμονή και εξάρτηση από τις ψηφιακές συσκευές, σαν να είναι πραγματικά παιδιά μας. Μέσα από την υπερβολή και το σουρεαλιστικό στοιχείο, μας αναγκάζει να αναρωτηθούμε μήπως έχουμε αντικαταστήσει τις ανθρώπινες σχέσεις με τα ψηφιακά μας «παιδιά» και αν μπορούμε να ζήσουμε χωρίς την Τεχνολογία ή έχουμε γίνει πλέον απόλυτα εξαρτημένοι. Η τελική σκηνή, όπου η Ανδριάνα κοιτάει το δικό της «πολύτιμο παιδί» με παγωμένο βλέμμα, είναι εξαιρετικά ισχυρή, καθώς δίνει την αίσθηση ενός υπαρξιακού κενού. Η ιστορία, λοιπόν, ξεκινά ήρεμα, αλλά γρήγορα μετατρέπεται σε εφιάλτη, δημιουργώντας αίσθηση αγωνίας και αποξένωσης. Οι άνθρωποι που τρέχουν πανικόβλητοι, σαν σε σκηνή αποκάλυψης, δείχνουν την παράνοια της κοινωνίας, όταν χάνει την τεχνολογική της «άνεση». Η ιστορία είναι κατάλληλη για ηλικίες 12+, καθώς έχει δυστοπικό, φιλοσοφικό και αλληγορικό χαρακτήρα, κάτι που απαιτεί κριτική σκέψη. Τα μεγάλα παιδιά και οι έφηβοι μπορούν να αντιληφθούν τη βαθύτερη κοινωνική κριτική για τη σχέση μας με την τεχνολογία, αλλά και οι ενήλικοι αναγνώστες μπορούν να δουν το κείμενο σαν έναν καθρέφτη της σύγχρονης κοινωνίας, που μας προειδοποιεί για την αποξένωση από τον πραγματικό κόσμο.

2. «Πέντε λέξεις -μια ιστορία»

Στη δραστηριότητα αυτή ζητήθηκε από τις φοιτήτριες να ενσωματώσουν πέντε (5) λέξεις, επιλεγμένες στην τύχη, σε μια συνεκτική ιστορία.

2.1. «Στις πύλες του παραδείσου» (Ευανθία Μαρκέλλα Κοντίλη)

(οι αρχικές λέξεις ήταν αστέρια, μάτι, νερό, βάρκα, καφεκοπτείο)

Βρισκόμουν χαλαρός στο πέλαγος να αρμενίζω με τη βάρκα μου, όταν όμως άνοιξα το μάτι μου παρατήρησα πως με είχε πάρει ο ύπνος και τα αστέρια έλαμπαν στον νυχτερινό ουρανό. Άρχισα να πανικοβάλλομαι, όταν ένοιωσα το νερό να μπαίνει στη βάρκα. Έτσι, χωρίς δεύτερη σκέψη έβγαλα από την τσέπη μου τους μαγικούς κόκκους καφέ που είχα πάρει από το καφεκοπτείο, τους άπλωσα πάνω στο σκαρί της βάρκας και άρχισα να «μανιφεστάρω» για τη σωτηρία μου.....

Το τέλος της ιστορίας μπορείς να το φανταστείς και μόνος σου, καλέ μου Πέτρο. Κάπως έτσι έφτασα και εγώ στις πύλες σου!

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία αυτή είναι σύντομη, ατμοσφαιρική και συνδυάζει ρεαλιστικά και σουρεαλιστικά στοιχεία. Ο αφηγητής ξεκινά από μια φαινομενικά ήρεμη σκηνή στο πέλαγος, η οποία εξελίσσεται σε μια κατάσταση κινδύνου, μέχρι που οδηγείται, όπως είναι φανερό, στον θάνατό του. Ο αφηγητής χρησιμοποιεί έναν μαγικό τρόπο, για να σωθεί (οι «μαγικοί κόκκοι καφέ» και το «μανιφέστο» της σωτηρίας του), που όμως δεν φαίνεται να αποδίδει. Η φράση «κάπως έτσι έφτασα και εγώ στις πύλες σου» προσδίδει σαρκαστικό τόνο, σαν ο αφηγητής να αντιμετωπίζει με αποδοχή, ίσως και με χιούμορ, το τέλος του. Η ιστορία φαίνεται να απευθύνεται κυρίως σε ενήλικους αναγνώστες (18+), καθώς η θεματολογία της αφορά τον θάνατο, ένα θέμα που εδώ έχει μια φιλοσοφική και ειρωνική διάσταση που απαιτεί ωριμότητα. Ο σουρεαλισμός και η αλληγορία απαιτούν έναν αναγνώστη που είναι εξοικειωμένος με αφηρημένες και πολυσήμαντες αφηγήσεις.

2.2. «Η δύσκολη μέρα του Λάκη» (Κωνσταντίνα Ρίμπα)

(μια ιστορία γραμμένη με τις λέξεις: βάρκα, νερό, μάτι, αστέρια, καφεκοπτείο)

Μόλις άνοιξε τα μάτια του ο Λάκης, είδε τα αστέρια που είχε κολλημένα πάνω από το κρεβάτι του να μη φωτίζουν πια, οπότε κατάλαβε πως είχε έρθει η ώρα να σηκωθεί και να ξεκινήσει την ημέρα του. Όταν, όμως,

πήγε στην κουζίνα, για να φτιάξει τον πρώτο καφέ της ημέρας, τι να δει! η γάτα του η Μίζα είχε ανέβει στο ντουλάπι και είχε ρίξει το βάζο με τον καφέ, με αποτέλεσμα να σπάσει και να γεμίσει όλη η κουζίνα με ένα σύμπλεγμα σκόνης από καφέ και θρυμματισμένα γυαλιά.

Αφού έριξε μια φωνή στην γάτα του την Μίζα, η οποία καθόλου δεν τaráχτηκε και συνέχισε να παίζει αμέριμνη με το χνουδωτό της μπαλάκι, μάζεψε τα σπασμένα (όσα μπορούσε να δει, γιατί χωρίς καφέ το μάτι δεν ανοίγει), ετοιμάστηκε και ξεκίνησε για το καφεκοπτείο.

Ωστόσο, με το που άνοιξε την πόρτα, τι να δει! ο κήπος του με τα όμορφα χρυσάνθεμα και τις τουλίπες είχε βουλιάξει από το νερό της βροχής και ο δρόμος είχε μετατραπεί σε λίμνη. Έτσι, άκεφος και αγανακτισμένος όπως ήταν από όλες τις συμφορές που τον είχαν βρει, αποφάσισε να πάρει τη φουσκωτή βάρκα που είχε μείνει στην αποθήκη του από το καλοκαίρι και να πάει σε μια καφετέρια να πιει τον τριπλό καφέ του.

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία «Η Δύσκολη Μέρα του Λάκη» είναι μια σύντομη, χιουμοριστική αφήγηση που αποτυπώνει τις μικρές αναποδιές μιας ημέρας. Μέσα από τον κωμικό τόνο και την υπερβολή, υπογραμμίζει πώς η καλή διάθεση και η ευρηματικότητα μπορούν να μας βοηθήσουν να αντιμετωπίσουμε τις καθημερινές δυσκολίες. Ο Λάκης ξεκινά τη μέρα του με μια σειρά από ατυχίες: σπασμένο βάζο, πλημμυρισμένος κήπος και γενική αίσθηση αναστάτωσης. Αυτές οι αναποδιές αντικατοπτρίζουν την εμπειρία πολλών ανθρώπων, όταν «τίποτα δεν πάει καλά». Η χρήση της βάρκας, για να φτάσει στην καφετέρια, είναι μια υπερβολική, αλλά χιουμοριστική λύση που δείχνει πως η φαντασία μπορεί να μετατρέψει μια δύσκολη κατάσταση σε αστεία περιπέτεια. Η ιστορία δίνει έμφαση στη «ζωτική σημασία» του καφέ στην καθημερινότητα, παρουσιάζοντας τον Λάκη ως έναν άνθρωπο που δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς τον πρωινό του καφέ.

Η ιστορία αυτή φαίνεται να απευθύνεται σε ενήλικο κοινό ή μεγαλύτερους εφήβους που μπορούν να εκτιμήσουν το χιούμορ και τη σχεδόν σουρεαλιστική αλληλουχία των γεγονότων. Η περιγραφή του πρωινού χάους, η αλληλεπίδραση με τη γάτα και η ιδέα της φουσκωτής βάρκας σε έναν πλημμυρισμένο δρόμο είναι διασκεδαστικές ιδέες, αλλά απαιτούν κάποια ωριμότητα, για να κατανοηθεί πλήρως η ειρωνεία και το ύφος της αφήγησης. Για να είναι πιο κατάλληλη για παιδιά (π.χ. νηπιαγωγείου ή μικρών τάξεων δημοτικού), θα μπορούσαν να

απλοποιηθούν η γλώσσα και οι περιγραφές, δίνοντας έμφαση στην περιπέτεια και το παιχνίδι παρά στο χιουμοριστικό δράμα ενός ενήλικου που χρειάζεται τον καφέ του, για να «λειτουργήσει».

2.3. «Η μαγική ομπρέλα» (Θεοδώρα Βασιλάκη)

(Παραμύθι που συμπεριλαμβάνει τις λέξεις ήλιος, σύννεφο, βιβλίο, πλατανόφυλλο, ομπρέλα)

Φθινοπωρινή βροχούλα. Τί ωραία που μυρίζει το χώμα, το χορτάρι, η φύση γυαλίζει! Η μικρή Σοφία κοιτάζει έξω από το παράθυρο και χαίρεται.

- Μαμά, θα βγω έξω να μυρίσω τη βροχή.

-Σοφούλα, βάλε τις γαλότσες σου και πάρε ομπρέλα. Μην απομακρυνθείς, ζήτησε η μαμά.

Να ξεχάσει την ομπρέλα; Πώς είναι δυνατόν! Τη μαγική της ομπρέλα που είναι το αγαπημένο της παιχνίδι; Την ανοίγει, τη γυρίζει ανάποδα και γίνεται καλαθάκι. Κρύβεται από κάτω της και γίνεται σπιτάκι, χώρος να απομονωθεί, να διαβάσει, να μιλήσει με τους φανταστικούς της φίλους. Είναι η ασπίδα της που την προφυλάσσει από τα κακά όνειρα. Ακόμα και όταν είναι κλειστή, είναι το μαγικό της σπαθί. Με αυτό σκοτώνει φόβους, θυμούς, τέρατα και δράκους. Άλλες φορές πάλι γίνεται μπαστούνι και τη βοηθάει να πατάει γερά στα πόδια της. Πώς να την ξεχνούσε;

Βγήκε, λοιπόν, με την ομπρέλα-μπαστούνι, για να μη γλιστρήσει από τα νερά της βροχής, και περπάτησε στο δασάκι. Ευτυχία! Μυρωδιές, δροσιά, βγήκε ο ήλιος και έκανε τις σταγόνες της βροχής μικρά διαμαντάκια! Όλα γυάλιζαν! Όλα ήταν καθαρά και ήσυχα. Σε λίγο καιρό θα έρθει ο χειμώνας, μα δεν τη νοιάζει καθόλου! Θα μπει κάτω από την ομπρέλα της και καθισμένη επάνω στο κρεβάτι θα διαβάζει το μαγικό της βιβλίο. Ναι ναι, είναι μαγικό! Γνωρίζει τόσα πολλά πράγματα, κάνει νέους φίλους, ταξιδεύει. Στο δασάκι έχει και ένα φίλο, τον Πλάτανο. Όταν έχει ζέστη, κάθεται από κάτω και διαβάζει. Τα κλαδιά του είναι τεράστια και δημιουργούν σκιά. Καμιά φορά ανεβαίνει λίγο πιο ψηλά με την ομπρέλα-δεντρόσπιτο και κοιτάζει τον ουρανό. Πόσα πουλιά τους συντροφεύουν! Τη Σοφία και τον Πλάτανο. Ο σελιδοδείκτης της είναι ένα πλατανόφυλλο. Έτσι, ακόμα και όταν δεν μπορεί να βρίσκεται κοντά του, έχει το φύλλο του συντροφιά.

Η Σοφία, όμως, έχει κι άλλη μία μεγάλη αγάπη. Τον ουρανό! Είναι απέραντος και γαλάζιος, μπορεί και σκοτεινός. Ακόμα και έτσι όμως τον αγαπά. Και το δέντρο της τη βοηθάει να βρεθεί πιο κοντά του. Μα όσο και αν σκαρφαλώνει, η απόσταση είναι μεγάλη. Γι' αυτό λοιπόν, κλείνει τα μάτια της και, με τη βοήθεια της ομπρέλας-μπαλόني, φτάνει ως εκεί ψηλά. Κοντά στα σύννεφα που σχηματίζουν τόσα σχέδια! Αεροπλάνα, κατσικάκια, να μια κατσαρόλα, ανθρώπινες φιγούρες.

- Καλά μου σύννεφα, γίνεστε ό,τι σκέφτομαι, τί μαλακά που είστε, σαν βαμβάκι, σκέφτεται η Σοφία.

Βέβαια είναι και ο ήλιος, ο λαμπερός βασιλιάς τ' ουρανού. Ο χρυσός δίσκος του μοιάζει με την καρδιά του κόσμου. Κρύβει το σκοτάδι, δίνει ζωή στη φύση, δημιουργεί φως!

- Όταν μεγαλώσω θα γίνω πουλί, μπορεί και αστροναύτης, δεν ξέρω ακόμα, όμως θα φτάσω στον ουρανό! Θα πιάνομαι με την ομπρέλα-άγκιστρο από τις αχτίδες του ήλιου και θα κάνω κούνια! Θα κοιμάμαι στα βαμβακερά σύννεφα μαζί με ένα βιβλίο και ένα πλατανόφυλλο! Τώρα, όμως, θα γυρίσω στο σπίτι, γιατί πείνασα και η μαμά σίγουρα θα έχει μαγειρέψει κάτι νόστιμο.

Αγκάλιασε τον Πλάτανο, κοίταξε τον ουρανό και πήρε τον δρόμο της επιστροφής.

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία «Η μαγική ομπρέλα» είναι μια τρυφερή και ποιητική αφήγηση που αποτυπώνει την αγάπη για τη φύση και την αθωότητα της παιδικής ηλικίας. Μέσα από τις περιπέτειες της μικρής Σοφίας, ξεδιπλώνονται θέματα όπως η δημιουργικότητα, η φαντασία και η σύνδεση με τον φυσικό κόσμο. Η ομπρέλα της Σοφίας είναι ένας πολυλειτουργικός φίλος. Γίνεται μπαστούνι, σπιτάκι, σπαθί, καλαθάκι, ακόμα και μπαλόني, ενσαρκώνοντας την ευρηματικότητα της ηρωίδας. Επιπλέον, η φαντασία της Σοφίας μεταμορφώνει το δασάκι, τον ουρανό και την καθημερινότητά της σε χώρους περιπέτειας και δημιουργικότητας. Μέσα από τη Σοφία και την ομπρέλα της, ο αναγνώστης καλείται να επανασυνδεθεί με τη μαγεία του κόσμου γύρω του και να δει την ομορφιά στις πιο απλές στιγμές. Η αφήγηση γεμίζει με φως, χρώμα και αισιοδοξία, αφήνοντας μια ζεστή αίσθηση ελπίδας και χαράς. Η ιστορία φαίνεται να απευθύνεται σε μαθητές δημοτικού σχολείου. Αυτό φαίνεται από τη χρήση σύνθετων περιγραφών,

αφηρημένων εννοιών και την έμφαση στη φαντασία και την πολυπλοκότητα της σκέψης της Σοφίας. Οι έννοιες όπως η «ασπίδα από κακά όνειρα» και η «μαγική ομπρέλα» που έχει πολλές διαφορετικές χρήσεις υποδεικνύουν ένα κοινό που μπορεί να κατανοήσει μεταφορές και να αναπτύξει βαθύτερη φαντασία. Για παιδιά προσχολικής ηλικίας (4-6 ετών), χρειάζεται να χρησιμοποιηθεί πιο απλή γλώσσα, σύντομες προτάσεις και συγκεκριμένες, εύκολα κατανοητές εικόνες και δράσεις.

2.4. « Όνειρα στο γρασίδι» (Ευγενία Φωτοπούλου)

(Παραμύθι που συμπεριλαμβάνει τις τυχαίες λέξεις γήπεδο, ουρανός, Χριστούγεννα, δράκος, πριγκίπισσα)

Μια φορά κι έναν καιρό, σε ένα ερημικό βουνό, μακριά από τα χωριά και τους ανθρώπους, ζούσε ένα μικρό κορίτσι μαζί με τους γονείς του. Το σπίτι τους ήταν ένα μικρό ξύλινο σπιτάκι, περιτριγυρισμένο από δάση και μονοπάτια. Η οικογένεια ζούσε ήσυχα, με τον πατέρα να φροντίζει τα ζώα και τη μητέρα να ασχολείται με τον κήπο και το σπίτι.

Λίγο πιο κάτω από το σπίτι τους, σε ένα ξέφωτο, υπήρχε ένα παλιό γήπεδο με γρασίδι. Κάποτε, πριν από πολλά χρόνια, το βουνό είχε προσελκύσει οικογένειες που έρχονταν για πικνίκ και παιχνίδια. Το γήπεδο είχε χτιστεί από μια ομάδα ανθρώπων που ονειρεύονταν να μετατρέψουν την περιοχή σε χώρο εκδρομών. Όμως, το σχέδιο δεν προχώρησε και οι άνθρωποι σταμάτησαν να έρχονται. Το γήπεδο εγκαταλείφθηκε, αλλά το γρασίδι εξακολουθούσε να ανθίζει και το κορίτσι είχε βρει εκεί το δικό του μικρό βασίλειο.

Κάθε μέρα, μετά τις δουλειές, πήγαινε στο γήπεδο με το παλιό της ποδήλατο. Εκεί έπαιζε μόνη της, φανταζόταν παιχνίδια, ζωγράφιζε με κιμωλίες πάνω σε πέτρες και ονειρευόταν τα ταξίδια που θα έκανε, όταν θα μεγάλωνε. Συχνά, ξάπλωνε στο γρασίδι, κοιτούσε τον ουρανό και φανταζόταν ότι οι περαστικοί αετοί ήταν αεροπλάνα που την πήγαιναν σε μακρινές χώρες.

Τα ξαδέρφια της ζούσαν σε μια μεγάλη πόλη, πολύ μακριά από το βουνό. Κάθε χρόνο, τα Χριστούγεννα, έρχονταν να την επισκεφθούν, φέρνοντας μαζί τους δώρα, ιστορίες και φωτογραφίες από μέρη που είχαν ταξιδέψει.

Το πρωί εκείνων των Χριστουγέννων, όταν τα ξαδέρφια της έφτασαν, το κορίτσι έτρεξε κατευθείαν στην αγκαλιά τους. Αυτά της έδωσαν ένα μικρό κουτί. Μέσα ήταν ένας δράκος και μια πριγκίπισσα. Ήταν όμορφο δώρο, αλλά πριν προλάβει να πει κάτι, η ξαδέρφη της έβγαλε από την τσέπη της ένα εισιτήριο.

«Αυτή τη φορά, θα έρθεις μαζί μας», της είπε. «Θα πετάξουμε και θα δεις όλα όσα ονειρεύονται. Οι γονείς σου είπαν ναι!».

Το κορίτσι δεν μπορούσε να το πιστέψει. Ένωσε σαν να άνοιξε ένα παράθυρο στον κόσμο που ονειρευόταν κάθε μέρα στο γήπεδο με το γρασίδι. Το ταξίδι της θα ξεκινούσε, και αυτή τη φορά δεν ήταν πια όνειρο.

Σχόλιο επιμελήτριας: Αυτό το κείμενο αποπνέει μια αίσθηση ονειροπόλησης και ελπίδας. Η ιστορία ξεκινά με ένα κορίτσι που ζει στη φύση, δημιουργώντας έναν δικό του κόσμο γεμάτο φαντασία και όνειρα. Το παλιό γήπεδο, αν και εγκαταλελειμμένο, λειτουργεί ως συμβολικός τόπος δημιουργικότητας και ελευθερίας, ένα καταφύγιο όπου η φαντασία της παίρνει μορφή. Η αντίθεση μεταξύ της μοναχικής ζωής στο βουνό και της ζωντάνιας που φέρνουν τα ξαδέρφια από την πόλη ενισχύει τη θεματική της ιστορίας: τη λαχτάρα για τον έξω κόσμο, την επιθυμία για εξερεύνηση και το άνοιγμα σε νέες εμπειρίες. Η ανατροπή στο τέλος, με το εισιτήριο που της προσφέρουν τα ξαδέρφια της, σηματοδοτεί την πραγματοποίηση του ονείρου της. Το παράθυρο στον κόσμο ανοίγει επιτέλους, και το κορίτσι δεν είναι πια μόνο μια ονειροπόλα παρατηρήτρια, αλλά γίνεται μέρος του μεγάλου ταξιδιού.

Η ιστορία φαίνεται να απευθύνεται κυρίως σε παιδιά ηλικίας 7-12 ετών. Η γλώσσα και η αφήγηση είναι απλή, κατανοητή και περιγραφική, με όμορφες εικόνες που βοηθούν τη φαντασία των παιδιών να ταξιδέψει. Δεν έχει περίπλοκες έννοιες ή δύσκολες λέξεις, κάτι που την καθιστά κατάλληλη για παιδιά του δημοτικού. Η ιστορία αγγίζει θέματα όπως η μοναξιά, η φαντασία, η επιθυμία για εξερεύνηση και η χαρά της πραγματοποίησης ενός ονείρου, θέματα που απασχολούν ιδιαίτερα παιδιά αυτής της ηλικίας. Έχει έναν ήρεμο ρυθμό, με σταδιακή κορύφωση που οδηγεί σε ένα αισιόδοξο και συγκινητικό τέλος. Αυτό ταιριάζει σε παιδιά που μπορούν να παρακολουθήσουν μια ιστορία με συναισθηματικό βάθος, αλλά και να εκτιμήσουν τη μαγεία της αφήγησης. Αν ήταν εικονογραφημένο βιβλίο, θα μπορούσε να

απευθυνθεί και σε μικρότερα παιδιά (5-7 ετών), αλλά ως έχει, είναι πιο κατάλληλο για μεγαλύτερους αναγνώστες που μπορούν να συνδεθούν συναισθηματικά με την ιστορία.

3. «Bonsai-Ουσιαστικό και ακατάλληλο επίθετο»

Οι φοιτήτριες γράφουν ένα πολύ σύντομο κείμενο (μικροαφήγημα) με τίτλο που περιλαμβάνει ένα ουσιαστικό και ένα αταίριαστο επίθετο, άρα μια παράδοξη φράση (π.χ. «Θλιμμένο Παγωτό», «Ανυπόμονη Πέτρα»)

3.1. «Καλόκαρδο καλοριφέρ» (Βικτωρία Δαγκόγλου)

Σε ένα σπίτι φτωχικό
που ζούσε ένας γέρος και άρρωστος συγγραφέας
η παγωνιά του χώρου
ζεστάθηκε από την εθελοντική διάθεση
ενός καλόκαρδου καλοριφέρ.

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία έχει έναν παραμυθένιο, αλληγορικό τόνο, όπου ένα αντικείμενο (το καλοριφέρ) αποκτά ανθρώπινα χαρακτηριστικά και γίνεται σύμβολο αγάπης, φροντίδας και αλληλεγγύης. Η εικόνα του φτωχού και άρρωστου συγγραφέα δημιουργεί μια αίσθηση μελαγχολίας, αλλά η παρουσία του «καλόκαρδου» καλοριφέρ μεταφέρει ένα μήνυμα ελπίδας: η ζεστασιά μπορεί να έρθει από όπου δεν το περιμένουμε. Επομένως, ακόμα και τα πιο απλά πράγματα στη ζωή (όπως η ζεστασιά ενός καλοριφέρ) μπορούν να κάνουν τη διαφορά, αν υπάρχει αγάπη και καλοσύνη.

Το «Καλόκαρδο καλοριφέρ» απευθύνεται σε παιδιά 7+ ετών, εφήβους και ενήλικους αναγνώστες, καθώς έχει έναν παραμυθένιο τόνο, που μπορεί να αγγίξει μικρότερα παιδιά, ενώ ταυτόχρονα κρύβει συμβολισμό που μπορούν να εκτιμήσουν οι μεγαλύτεροι αναγνώστες. Ένα παιδί θα τη δει ως μια ζεστή ιστορία για τη φροντίδα και την αγάπη, ενώ ένας ενήλικος μπορεί να διακρίνει βαθύτερα μηνύματα για τη μοναξιά και τη δύναμη της καλοσύνης.

3.2. «Τρύπια κούπα» (Ευανθία Μαρκέλλα Κοντίλη)

Ο Μαχ ξύπνησε και απευθείας έτρεξε να βάλει τον πρώτο ζεστό καφέ της ημέρας, αλλά όταν έχυσε τον καφέ, είδε την τρύπια κούπα και έπεσε ανήμπορος στον καναπέ.

Σχόλιο επιμελήτριας: Αυτή η ιστορία έχει ρεαλιστικό και υπαινικτικό χαρακτήρα. Η εικόνα του Μαχ, που ξυπνά γεμάτος ανυπομονησία για τον πρωινό του καφέ, αλλά καταλήγει απογοητευμένος και ανήμπορος λόγω μιας απλής τρύπιας κούπας, αποτυπώνει μια υπαρξιακή αίσθηση ματαιώσης. Η τρύπια κούπα μπορεί να είναι μια μεταφορά για την αίσθηση κενού, απώλειας ή απογοήτευσης. Επίσης, στην «Τρύπια κούπα» μπορεί κανείς να διακρίνει μια ειρωνική διάθεση σχετικά με την εξάρτηση από τον καφέ. Όταν η κούπα αποδεικνύεται άχρηστη, η αντίδρασή του (να πέσει ανήμπορος στον καναπέ) είναι υπερβολική, σχεδόν κωμικοτραγική. Ο τρόπος που παρουσιάζεται η σκηνή δίνει την εντύπωση πως η μέρα του Μαχ καταστρέφεται εντελώς εξαιτίας μιας τόσο μικρής αναποδιάς. Αυτό θα μπορούσε να είναι μια σατιρική ματιά στην εξάρτηση από τον καφέ, που για πολλούς είναι αναπόσπαστο μέρος της καθημερινότητάς τους. Υπάρχει, λοιπόν, μια υπόγεια ειρωνεία που μπορεί να διαβαστεί είτε ως χλευασμός της εξάρτησης από τον καφέ, είτε ως μεταφορά για τη ματαιότητα και την απογοήτευση που φέρνουν οι μικρές αναποδιές στη ζωή μας.

Η ιστορία αυτή απευθύνεται κυρίως σε εφήβους και ενήλικους αναγνώστες που μπορούν να ταυτιστούν με την αίσθηση απογοήτευσης που προκύπτει από μια απλή καθημερινή στιγμή, ενώ τα μικρότερα παιδιά πιθανότατα δε θα κατανοήσουν τη βαθύτερη σημασία της.

3.3. «Η ανύπαντρη πάπια» (Κωνσταντίνα Ρίμπα)

Μια ανύπαντρη πάπια, ζούσε σε ένα σπίτι με τις εφτά γάτες της. Οι υπόλοιπες πάπιες του χωριού την αποκαλούσαν γεροντοκόρη, ωστόσο αυτή δε νοιαζόταν, γιατί περνούσε τέλεια, βλέποντας σειρές στο Netflix και κάνοντας ταξίδια.

Σχόλιο επιμελήτριας: Η σύντομη αλλά γεμάτη χιούμορ ιστορία παρουσιάζει την ανύπαντρη πάπια, έναν χαρακτήρα που σπάει τα κοινωνικά στερεότυπα και ζει με τρόπο αυθεντικό και ανεξάρτητο. Μέσα από μια φαινομενικά απλή αφήγηση, διατυπώνονται σημαντικά μηνύματα για την αυτοδιάθεση, την ευτυχία και την αμφισβήτηση των

κοινωνικών αντιλήψεων. Πιο συγκεκριμένα η ιστορία δείχνει ότι η ευτυχία δεν έχει έναν ενιαίο ορισμό και μπορεί να βρεθεί σε τρόπους ζωής που δε συμβαδίζουν με τις κοινωνικές νόρμες. Η ανύπαντρη πάπια δείχνει ότι το πιο σημαντικό είναι να ζει κανείς σύμφωνα με τις δικές του αξίες και επιθυμίες, ενώ οι άλλες πάπιες συμβολίζουν τη συχνή τάση της κοινωνίας να επικρίνει όσους ζουν διαφορετικά. Μέσα από τη μικρή της έκταση, η ιστορία αυτή καταφέρνει να εμπνεύσει και να υπενθυμίσει ότι η ευτυχία βρίσκεται στα πράγματα που εμείς οι ίδιοι επιλέγουμε να αγαπάμε.

Αυτή η ιστορία φαίνεται να απευθύνεται σε εφήβους και ενήλικους αναγνώστες. Η λέξη «γεροντοκόρη» είναι μια κοινωνική ταμπέλα που χρησιμοποιείται κυρίως μεταξύ ενήλικων, κάτι που υποδηλώνει ότι η ιστορία σατιρίζει στερεότυπα για τη μοναχική ζωή. Αν και τα παιδιά 7-12 ετών μπορούν να διαβάσουν την ιστορία και να διασκεδάσουν με την εικόνα μιας πάπιας που ζει με γάτες, το κοινωνικό σχόλιο μάλλον θα τους διαφύγει. Θα τη δουν περισσότερο σαν μια αστεία ιστορία με ζώα παρά ως σάτιρα των κοινωνικών προσδοκιών.

3.4. «Η εγωίστρια ομπρέλα» (Μαριάννα Χωρέμη)

Μια φορά κι έναν καιρό, ήταν μια εγωίστρια ομπρέλα, τόσο εγωίστρια, που σκεφτόταν μόνο τον εαυτό της και δεν άνοιγε σε κανέναν άνθρωπο τις βροχερές ημέρες!

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία με την εγωίστρια ομπρέλα φαίνεται να απευθύνεται σε μικρά παιδιά, και συγκεκριμένα για ηλικία 4-7 ετών. Είναι μια ιστορία απλή, με έντονα στοιχεία ηθικής διδασκαλίας και με έναν καθαρό συμβολισμό γύρω από την έννοια της εγωιστικής συμπεριφοράς και της αξίας του να βοηθάμε τους άλλους. Η ομπρέλα στην ιστορία εμφανίζεται σαν ένα ανθρωπομορφικό αντικείμενο με εγωιστικά χαρακτηριστικά. Η ομπρέλα σκεφτόταν μόνο τον εαυτό της, αρνιόταν να ανοίξει και να προστατέψει τους ανθρώπους από τη βροχή. Αυτή η εγωιστική στάση είναι κατανοητή από τα μικρά παιδιά, γιατί μπορεί να τους θυμίσει τη συμπεριφορά που δείχνουν κάποια παιδιά όταν δε θέλουν να μοιραστούν ή να βοηθήσουν. Η ιστορία, λοιπόν, θέτει το δίλημμα του εγωισμού απέναντι στην ενσυναίσθηση. Οι άνθρωποι χρειάζονται βοήθεια, και η ομπρέλα, αν και έχει τη δυνατότητα να τους προσφέρει αυτή τη βοήθεια, αρνείται να το κάνει. Αυτό δημιουργεί έναν «κακό» ήρωα που αναγνωρίζεται εύκολα από τα παιδιά και μπορεί να

κατανοήσουν τις συνέπειες αυτής της συμπεριφοράς (όπως το γεγονός ότι η ομπρέλα δεν έχει φίλους).

3.5. «Στην ανάποδη θάλασσα» (Ευθυμία Σταυρογιαννοπούλου)

Ο Γλάρος Ιάκωβος μια μέρα που πετούσε στον ουρανό, στον πάτο της ανάποδης θάλασσας, ένιωσε μόνος και θέλησε να πάει ψηλά. Κάνοντας ένα κατακόρυφο μακροβούτι προς τα πάνω συνάντησε την Τούλα Καρετούλα, έγιναν φίλοι και κανόνισαν κάθε εβδομάδα να επισκέπτονται ο ένας τον άλλον.

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία έχει ποιητικό ύφος και μια σουρεαλιστική ανατροπή της πραγματικότητας που μπορεί να κεντρίσει τη φαντασία των παιδιών. Για τα μικρότερα παιδιά (5-8 ετών), η εικόνα της «ανάποδης θάλασσας» και το «βουτάω προς τα πάνω» είναι διασκεδαστικά και μαγικά, ενώ για τα μεγαλύτερα παιδιά (9-12 ετών), η ιστορία μπορεί να έχει συμβολικό χαρακτήρα, π.χ. η μοναξιά του Ιάκωβου και η σημασία της φιλίας. Η φράση «ανάποδη θάλασσα» δημιουργεί μια μαγική, αλλόκοτη εικόνα: μια θάλασσα που δεν είναι κάτω αλλά πάνω κι ένας γλάρος που πετάει στον πάτο της. Πρόκειται για μια ανατρεπτική σύλληψη που προκαλεί τον αναγνώστη να ξανασκεφτεί τα όρια του κόσμου. Ο Ιάκωβος νιώθει μόνος και θέλει να ανέβει ψηλά, κάτι που μπορεί να ερμηνευτεί είτε ως κυριολεκτική επιθυμία είτε ως συμβολική ανάγκη για αλλαγή και κοινωνική σύνδεση. Η γνωριμία με την Τούλα Καρετούλα φέρνει την ισορροπία: η φιλία γεννιέται με φυσικό τρόπο και η υπόσχεση των τακτικών επισκέψεων δίνει μια αίσθηση δέσμευσης και σταθερότητας. Το «κατακόρυφο μακροβούτι προς τα πάνω» αποτελεί μια έξυπνη αντίθεση! Το μακροβούτι, κανονικά, είναι προς τα κάτω, αλλά εδώ ανατρέπεται η φυσική τάξη των πραγμάτων. Μπορεί να συμβολίζει την αναζήτηση για κάτι νέο, το ξεπέρασμα της μοναξιάς και την επιθυμία για επαφή. Η ονομασία «Τούλα Καρετούλα» έχει ρυθμό και παιχνιδιάρικη διάθεση. Προφανώς η Τούλα είναι χελώνα («καρέτα-καρέτα»), γεγονός που κάνει τη φιλία τους ακόμα πιο γλυκιά και συμβολική: ο γλάρος του αέρα και η χελώνα της θάλασσας, δύο αντίθετοι κόσμοι που ενώνονται. Συμπερασματικά, η ιστορία είναι γεμάτη εικόνες που θυμίζουν ποίηση και παραμύθι. Έχει το στοιχείο του παράδοξου, αλλά και ένα ζεστό, ανθρώπινο μήνυμα: η φιλία μπορεί να ανθίσει, ακόμα κι όταν όλα μοιάζουν ανάποδα!

3.6. «Το ασυγχώρητο σύννεφο» (Βάλια Καραπάνου)

Το αγοράκι κοίταξε τον ουρανό. Πάλι είχε ξαστεριά σήμερα. Χθες που έβρεχε, έκλεισε την ομπρέλα του για λίγο και συνομίλησε με το σύννεφο. Εκείνο του υποσχέθηκε πως θα έρθει και αύριο. Σήμερα όμως διάλεξε άλλη πόλη. Το ασυγχώρητο σύννεφο τον έκανε να θυμώσει πολύ.

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία «Το Ασυγχώρητο Σύννεφο» είναι μια σύντομη και ποιητική αφήγηση που, μέσα από απλές εικόνες και λόγια, αναδεικνύει συναισθήματα όπως η προσμονή, η απογοήτευση και η ανάγκη για σύνδεση. Παράλληλα, η αλληλεπίδραση του αγοριού με το σύννεφο δίνει χώρο για συμβολισμούς και ερμηνείες που σχετίζονται με την ανθρώπινη φύση, τη φαντασία και τη μεταβλητότητα των σχέσεων. Προκαλεί τον αναγνώστη να αναλογιστεί την έννοια της αποδοχής, της ελευθερίας και της προσωρινότητας στη ζωή. Απευθύνεται κυρίως σε παιδιά 6-8 ετών, λόγω του ποιητικού ύφους και των αφηρημένων εννοιών, αλλά με απλοποιήσεις και μικρές προσθήκες δράσης, μπορεί να προσαρμοστεί και για τα παιδιά προσχολικής ηλικίας (4-6 ετών).

4. «Μικρή ιστορία με τα βασικά αφηγηματικά συστατικά»

Στόχος εδώ είναι να γραφεί μια μικρή ιστορία με τα βασικά αφηγηματικά συστατικά (Ποιος, τι του συμβαίνει, πώς το αντιμετωπίζει). Οι φοιτήτριες, λοιπόν, κλήθηκαν να γράψουν μια ολοκληρωμένη ιστορία με σαφή αρχή, μέση και τέλος, μέχρι 50 λέξεις.

4.1. «Ο Βλαδίμηρος ο ζαχαροπλάστης» (Βικτωρία Δαγκόγλου)

Ο Βλαδίμηρος ο ζαχαροπλάστης της γωνίας
διάσημος για τα πεντανόστιμα μελομακάρονά του.
Όμως του ζαχάρωσε το μέλι! Ωχ, τώρα;
Όμως ο έμπειρος ζαχαροπλάστης έδρασε ακαριαία!
Τηλεφώνησε στο Γουίνι το αρκουδάκι σίγουρος
ότι θα μπορούσε να του δανείσει μια δωδεκάδα βάζα μέλι.
Όπως και έγινε!

Σχόλιο επιμελήτριας: Το μικροαφήγημα αυτό έχει ύφος ποιητικό και παιγνιώδες και θέματα την καλοσύνη, την απλότητα και τη συνεργασία. Είναι ιδανικό για ηλικίες 4-8 ετών λόγω της απλότητας και της χαριτωμένης γλώσσας.

4.2. «Ο κύριος Μπουρεκογλυκούλης» (Ευανθία Μαρκέλα Κοντίλη)

Πριν φύγει για την πρωινή της βόλτα η κυρία Μπουρεκογλυκούλα άφησε στον κύριο Μπουρεκογλυκούλη να ετοιμάσει τα μπουρεκογλυκάκια τους αλλά του «έκοψε» η κρέμα. Μέσα στον πανικό του, για να μην τον πιάσει η κυρία Μπουρεκογλυκούλα και μάθει ότι μόνο τα μισά μπουρεκογλυκάκια τους ήταν έτοιμα, παίρνει την σκληρή και κανιβαλιστική απόφαση να εξαφανίσει όλα τα αποδεικτικά στοιχεία και ξεκινάει να καταβροχθίζει ένα προς ένα τα αποτυχημένα μπουρεκογλυκάκια τους. Με την ελπίδα ότι η κυρία Μπουρεκογλυκούλα δε θα θυμόταν πόσα ήταν τα μπουρεκογλυκάκια τους!

Σχόλιο επιμελήτριας: Αυτή η ιστορία είναι ξεκαρδιστική και γεμάτη φαντασία! Ο κύριος Μπουρεκογλυκούλης βρίσκεται σε μια κωμική κατάσταση πανικού, όπου η απελπισία τον οδηγεί σε μια εντελώς παράλογη, αλλά ξεκαρδιστική λύση, να εξαφανίσει τα αποτυχημένα γλυκά τρώγοντάς τα! Η υπερβολή στη σκηνή όπου καταβροχθίζει τα μπουρεκογλυκάκια, αντί να βρει μια πιο λογική λύση, κάνει την ιστορία απολαυστική. Η χρήση λέξεων όπως «κανιβαλιστική απόφαση» και «εξαφανίσει τα αποδεικτικά στοιχεία» θυμίζει αστυνομικό δράμα, αλλά σε ένα αστείο και γλυκό περιβάλλον. Πολλοί αναγνώστες μπορούν να ταυτιστούν με την αίσθηση πανικού, όταν κάτι πάει στραβά και θέλουμε να το κρύψουμε. Ο φόβος του κυρίου Μπουρεκογλυκούλη για την κυρία Μπουρεκογλυκούλα δίνει μια καθημερινή, χαριτωμένη δυναμική στη σχέση τους. Άραγε θα καταλάβει η κυρία Μπουρεκογλυκούλα την απάτη; Θα φουσκώσει από τα πολλά μπουρεκογλυκάκια ο κύριος Μπουρεκογλυκούλης και θα τον προδώσει το στομάχι του; Αν αυτή η ιστορία συνεχιζόταν, θα μπορούσε να γίνει ένα απολαυστικό, κωμικό παραμύθι με μια απρόβλεπτη ανατροπή! Η ιστορία είναι χιουμοριστική και βασίζεται στην υπερβολή, κάτι που αρέσει πολύ σε παιδιά νηπιακής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Τα μικρότερα παιδιά (5-6 ετών) θα διασκεδάσουν με την αστεία κατάσταση και τον πανικό του Μπουρεκογλυκούλη, ενώ τα μεγαλύτερα παιδιά (7-9 ετών) μπορούν να κατανοήσουν την ειρωνεία και τη σατιρική πλευρά της ιστορίας.

5. «Με μια λειτουργία του Προπ»

Οι φοιτήτριες επέλεξαν τυχαία μια από τις 31 «λειτουργίες» του Προπ (π.χ. «αποστολή», «απαγόρευση», «μεταμόρφωση») και έγραψαν μια ιστορία βασισμένη σε αυτή.

5.1. «Η απρόσμενη ιστορία της Αλίκης» (Κωνσταντίνα Ρίμπα)

(Μια ιστορία βασισμένη στις κάρτες του Προπ για τις 31 «λειτουργίες» των παραμυθιών και συγκεκριμένα στην κάρτα της «Απουσίας»)

Ήταν ακόμα ένα συνηθισμένο Σαββατόβραδο του χειμώνα για την οικογένεια Αντωνίου. Ή έστω έτσι έμοιαζε. Η μαμά ετοίμαζε την καθιερωμένη πλέον πίτσα του Σαββάτου, ο μπαμπάς διάλεγε ταινία και η μικρή Αλίκη βρισκόταν στο δωμάτιό της και έπαιζε με τις κούκλες της. Τις στιγμές ησυχίας, διέκοπταν κάποιες φορές οι διάλογοι της Αλίκης ή πιο συγκεκριμένα οι τσακωμοί της Άννας και της Έλσας: «Άννα δεν μπορείς να τον παντρευτείς τον ξέρεις μόνο δύο μέρες!», «Ό,τι θέλω θα κάνω δεν είσαι η μαμά μου!».

Μετά από λίγη ώρα, η μαμά φώναξε την Αλίκη να έρθει στο σαλόνι, για να ξεκινήσει το movie night της οικογένειας. Ο μπαμπάς είχε διαλέξει μια παιδική ταινία, όπου ο πρωταγωνιστής ήταν ένα μικρό παιδί που το είχε σκάσει από το σπίτι του και είχε βρεθεί σε έναν κόσμο γεμάτο παιχνίδια και γλυκά. Όχι και η καλύτερη επιλογή ταινίας, για να δείξεις σε ένα 5χρονο, αν ρωτάτε τη γνώμη μου! Η Αλίκη φάνηκε να διασκεδάζει πάρα πολύ με την ταινία και, μόλις τελείωσε, απαιτούσε να δει κι άλλη. Ωστόσο, η μαμά και ο μπαμπάς δεν την άφηναν, γιατί είχε πάει αργά και έπρεπε να κοιμηθεί. Η Αλίκη φώναζε και έκλαιγε «Μα μαμά, δεν έχω σχολείο αύριο!», «Μπαμπά, άσε με πέντε λεπτά ακόμα!», «Είσαι κακιά μαμά!». Βέβαια οι αντιρρήσεις της Αλίκης δεν έπιασαν τόπο και λίγα λεπτά αργότερα βρέθηκε ξαπλωμένη στο κρεβάτι της και έτοιμη για ύπνο. Ή έτσι νόμιζαν οι γονείς της.

Η Αλίκη δεν είχε καμία πρόθεση να κοιμηθεί. Σκεφτόταν εκείνο το παιδί από την ταινία που άφησε το σπίτι του, πήρε το δισάκι του στον ώμο και πήγε σε έναν καλύτερο κόσμο. Αυτό ήθελε να κάνει και η Αλίκη, γιατί ήταν πολύ νευριασμένη με τους γονείς της. Σκέφτηκε ότι, αν φύγει, δεν θα έχει κάποιον να της λέει πότε να κοιμηθεί ή να βάλει μπουφάν και κάλτσες, επειδή έχει κρύο. Έτσι, πήρε την απόφαση να φτιάξει το δισάκι της και να φύγει. Το πιο κοντινό βέβαια που είχε σε δισάκι, ήταν η βαλίτσα με τους μονόκερους, οπότε αρκέστηκε σε αυτήν και άρχισε να την ετοιμάζει. Πήρε μαζί της τα απολύτως απαραίτητα: το αγαπημένο της φόρεμα, τα γυαλιά ηλίου της, το παγούρι της και μόνο την κούκλα της την Έλσα (γιατί η Άννα δυστυχώς δε χωρούσε!). Μόλις άκουσε τους

γονείς της να μπαίνουν στο δωμάτιό τους, αποφάσισε να φύγει και να μην ξαναγυρίσει. Κατέβηκε κάτω, άνοιξε την πόρτα και έφυγε.

Ξεκίνησε να περπατάει στους δρόμους και ένιωθε σαν το παιδί στην ταινία που περπατούσε σε βουνά και λιβάδια γεμάτα λουλούδια. Βέβαια, στο Παγκράτι όπου βρισκόταν, το πιο κοντινό σε λιβάδι ήταν οι γλάστρες στο μπαλκόνι μιας γειτόνισσας. Όσο περπατούσε, το σκοτάδι γινόταν όλο και πιο πυκνό. Ξαφνικά, το σπίτι της έμοιαζε τόσο μακρινό και όλο αυτό άρχισε να την τρομάζει. Μάλλον θα έπρεπε να είχε φύγει το πρωί. Συνέχισε να περπατάει και άκουγε όλο και πιο έντονους ήχους. Όσπου ξαφνικά, είδε μπροστά της μια τεράστια μαύρη σκιά. Πίσω από τη σκιά, κρυβόταν ένα τεράστιο τέρας που άρχισε σιγά σιγά να κατευθύνεται προς το μέρος της. Η Αλίκη έντρομη, άρχισε με πίσω βήματα να υποχωρεί, αλλά έμπλεξε τα πόδια της στην βαλίτσα της και έπεσε στο έδαφος, όσο το τέρας ερχόταν όλο και πιο κοντά της. Η Αλίκη, έκλεισε τα μάτια της και έβαλε μια κραυγή. Και ξαφνικά... ξύπνησε!

Ήταν ξαπλωμένη στο κρεβάτι της. Η μαμά και ο μπαμπάς, μόλις την άκουσαν να φωνάζει, έτρεξαν στο δωμάτιό της. Η Αλίκη, όταν κατάλαβε ότι όλα ήταν ένα όνειρο, αγκάλιασε τους γονείς της και είπε ότι δε θα τους εγκαταλείψει ποτέ, ούτε για όλα τα γλυκά του κόσμου.

Και αν πρέπει να κοιμάται νωρίς, ε εντάξει δεν πειράζει και τόσο τελικά!

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία «Η απρόσμενη ιστορία της Αλίκης» είναι μια ζεστή και χιουμοριστική αφήγηση που καταγράφει τη δυναμική της σχέσης ανάμεσα σε ένα παιδί και τους γονείς του. Μέσα από τις φανταστικές περιπέτειες της Αλίκης, αναδεικνύονται θέματα όπως η ανεξαρτησία, οι οικογενειακοί δεσμοί και η ασφάλεια που προσφέρει το σπίτι. Η αφήγηση προσφέρει όχι μόνο γέλιο αλλά και πολύτιμα διδάγματα για την αξία της οικογένειας. Η Αλίκη, μέσα από τη φαντασία της, μαθαίνει να εκτιμά τη φροντίδα και την ασφάλεια της οικογένειάς της, ενώ η ιστορία προσφέρει στους αναγνώστες πολύτιμα μαθήματα για την αγάπη και την υπομονή στις οικογενειακές σχέσεις. Η ιστορία απευθύνεται κυρίως σε παιδιά προσχολικής ηλικίας και λίγο μεγαλύτερα, έως 8 ετών περίπου, που κατανοούν πολύπλοκες συναισθηματικές καταστάσεις και παρακολουθούν ιστορίες με εντάσεις και ανατροπές.

5.2.«Η Μελανούλα» (Μαρία Αλίκη Χριστοδουλοπούλου)

(Η κάρτα/λειτουργία που είχε επιλεγεί ήταν η «Αναγνώριση του ήρωα».)

Σε μια μεγαλούπολη της Ελλάδας ζούσε η μικρή Μελανούλα. Ήταν ένα γλυκό κοριτσάκι οκτώ χρονών με κατσαρά μαύρα μαλλιά και μεγάλα κόκκινα χείλη, πάντα χαμογελαστή.

Τα είχε όλα. Γονείς να την αγαπούν, ένα ζεστό σπίτι να την περιμένει, δασκάλους να την επιβραβεύουν. Της έλειπε, όμως, η παρέα των συμμαθητών της. Κανείς δεν την καλούσε στο σπίτι του, κανείς δεν της μιλούσε στο σχολείο, όλοι φρόντιζαν να απομακρύνονται, όταν η ίδια πήγαινε κοντά τους. Στο θρανίο καθόταν μόνη. Γιατί; Επειδή διέφερε από αυτούς. Κάποια μέρα ένα παιδί τής το ομολόγησε: «Μη μας πλησιάζεις, είσαι μαυρούλα, δεν έχεις σχέση με μας!». Πόσο πληγώθηκε τότε!

Όμως η Μελανούλα ήταν τόσο ευαίσθητο και καλόκαρδο παιδί! Δεν κράτησε κακία ούτε σε αυτό, ούτε και στα άλλα παιδιά, που, αν και δεν της είχαν εκφράσει με λόγια τη δυσαρέσκεια τους, την έβλεπε στα μάτια τους και στην συμπεριφορά τους. Συνέχισε να είναι επιμελής στα μαθήματα, ευγενική με όλους και πρόθυμη να βοηθήσει, αν κάποιος είχε ανάγκη.

Μία ηλιόλουστη μέρα του χειμώνα πήρε το σκυλάκι της γειτόνισσάς της, της κυρίας Μαρίας, που ήταν γριούλα και ανήμπορη, να το πάει βόλτα στο πάρκο, όπως έκανε κάθε μεσημέρι, που γύρναγε από το σχολείο, γιατί η κυρία Μαρία δεν μπορούσε πια να περπατήσει. Πολλοί περαστικοί την κοίταζαν με απορία ή πολλές φορές και με αντιπάθεια. Ήταν όμως κάτι, που πλέον το είχε συνηθίσει και δεν της δημιουργούσε οργή. Ίσως πίκρα και λύπη αλλά σε καμιά περίπτωση μίσος για τους άλλους ανθρώπους, που δεν μπορούσαν να δεχτούν το διαφορετικό.

Καθώς περπατούσε στο πάρκο, κάτω από ένα δέντρο είδε ένα καφέ πορτοφόλι. Έσκυψε και το πήρε. Από περιέργεια το άνοιξε και είδε ότι είχε αρκετά χρήματα. Χωρίς δεύτερη σκέψη έφυγε από το πάρκο και κατευθύνθηκε στο αστυνομικό τμήμα της περιοχής της. Εκεί βρήκε τον αστυνομικό υπηρεσίας και του παρέδωσε το πορτοφόλι. Αυτό έκανε ιδιαίτερη εντύπωση και στους αστυνομικούς, που δεν περίμεναν ένα τόσο μικρό παιδί να λειτουργεί με τόση υπευθυνότητα και τιμότητα. Την ευχαρίστησαν και την παίνεψαν για την πράξη της. Η ίδια βέβαια δεν μπορούσε να καταλάβει, γιατί τους φάνηκε αυτό τόσο σπουδαίο.

Επέστρεψε στο σπίτι της, διάβασε τα μαθήματά της, όπως κάθε μέρα και κοιμήθηκε.

Την άλλη μέρα στο σχολείο την περίμενε μια έκπληξη. Την ώρα των μαθηματικών μπήκε ο διευθυντής του σχολείου μαζί με έναν κύριο ψηλό με μουστάκι και μεγάλα πράσινα μάτια. Όλα τα παιδιά σηκώθηκαν όρθια. Ο διευθυντής τους έκανε νεύμα με το χέρι του να καθίσουν. Μόλις κάθισαν, ζήτησε από την Μελανούλα να σηκωθεί όρθια και να πάει μπροστά στην έδρα, δίπλα από τον άγνωστο κύριο και τον ίδιο. Η καρδιά της Μελανούλας άρχισε να παίζει ταμπούρλο. Δεν είχε καταλάβει να έχει κάνει κάτι άσχημο. Αλλά ο διευθυντής σίγουρα δεν μπήκε στην τάξη για καλό...

Όταν η Μελανούλα με τρεμάμενα πόδια πλησίασε τον διευθυντή, αυτός της έδωσε το χέρι του και διηγήθηκε στα παιδιά την ιστορία με το πορτοφόλι. Ο άγνωστος κύριος ήταν ο κάτοχος του πορτοφολιού και μάλιστα ο πατέρας του παιδιού, που την είχε κατηγορήσει για μαυρούλα και είχε ζητήσει να μην τους πλησιάζει. Οι συμμαθητές της μετά από εντολή του διευθυντή σηκώθηκαν όρθιοι και την χειροκρότησαν, γιατί, όπως είπε και ο διευθυντής, αυτή η πράξη της έδειχνε την ακεραιότητα του χαρακτήρα της και έπρεπε να αναγνωριστεί από το κοινωνικό της περιβάλλον. Οι δε δάσκαλοι του σχολείου θα έκαναν μία γιορτή, για να την τιμήσουν, ενώ ένας δημοσιογράφος από την τοπική εφημερίδα την περίμενε στο γραφείο του διευθυντή, για να μιλήσει μαζί της. Ο πατέρας του συμμαθητή της την αγκάλιασε, την φίλησε και της είπε ευχαριστώ.

Η Μελανούλα τα είχε κυριολεκτικά χάσει! Δεν περίμενε αυτή την εξέλιξη, γιατί δε θεώρησε ότι έκανε κάτι σπουδαίο. Αυτό, όμως, που την χαροποίησε ήταν η αλλαγή της συμπεριφοράς των συμμαθητών της. Από εκείνη τη στιγμή και μετά όλοι την προσκαλούσαν σπίτι τους, την ήθελαν για παρέα και ποτέ πια δεν τους απασχόλησε η καταγωγή και το χρώμα της. Έμαθαν να βλέπουν τον χαρακτήρα και τη συμπεριφορά του ατόμου και να μην κρίνουν κανένα από τη διαφορετική εμφάνιση.

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία απευθύνεται κυρίως σε παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας, καθώς η κεντρική ηρωίδα είναι ένα παιδί και τα ζητήματα που τίγονται, όπως ο ρατσισμός, η αποδοχή της διαφορετικότητας και η αξία του χαρακτήρα είναι ιδιαίτερα σημαντικά για τα παιδιά. Παράλληλα, η ιστορία έχει και διδακτικό χαρακτήρα, ενθαρρύνοντας τα μικρά παιδιά να σέβονται τους άλλους ανεξαρτήτως

εμφάνισης και καταγωγής και να αναγνωρίζουν τη σημασία της τιμότητας και της ευγένειας.

5.3. «Το τενεκεδένιο γουρουνάκι» (Ειρήνη Τσεκούρα)

Μια φορά και έναν καιρό σε έναν κόσμο μακρινό υπήρχε μια τεράστια πόλη, η Χρυσούπολη. Εκεί ζούσαν πολλά και αστραφτερά ρομπότ, φτιαγμένα από χρυσό, που έμεναν σε πανύψηλους ουρανοξύστες. Όμως, ανάμεσα σε αυτά τα αστραφτερά ρομπότ υπήρχε ένα που ξεχώριζε. Το χρώμα του ήταν γκρίζο, και γι' αυτό όλοι το αποκαλούσαν Τενεκεδένιο. Κάθε φορά που το έβλεπαν τα υπόλοιπα ρομπότ γελούσαν μαζί του και το κορόιδευαν.

«Χα χα, πώς είσαι έτσι;» του έλεγαν. «Εμείς, κοίτα τι ωραίο, χρυσό και λαμπερό χρώμα που έχουμε! Εσύ είσαι γκρίζος σαν τα δοχεία που βρίσκουμε πεταμένα στο δρόμο».

Στο σχολείο κανένας δεν καθόταν δίπλα του στο θρανίο και κανείς δεν έπαιζε μαζί του στο διάλειμμα. Ο Τενεκεδένιος ένιωθε τόσο μόνος! «Γιατί να μην είμαι κι εγώ χρυσός και λαμπερός;» σκεφτόταν. «Τότε όλοι θα έπαιζαν μαζί μου». Ένα πρωινό, όμως, καθώς γυρνούσε από το σχολείο, είδε κολλημένη μια αφίσα σε μια κολώνα. Πήγε πιο κοντά και άρχισε να διαβάζει: «Θέλετε να αλλάξει η ζωή σας και να πραγματοποιηθεί κάθε ευχή σας; Με ένα χρυσό νόμισμα για πληρωμή, η μάγισσα Κίρκη σας δίνει ό,τι η καρδιά σας επιθυμεί!».

Ο Τενεκεδένιος, χωρίς δεύτερη σκέψη, έτρεξε κατευθείαν στο σπίτι του, έσπασε τον κουμπαρά του και, με το χρυσό νόμισμα στο χέρι, άρχισε το ταξίδι του, για να βρει τη μάγισσα Κίρκη, που ζούσε σε μια μικρή καλύβα μέσα στο μαγεμένο δάσος. Καθώς προχωρούσε μέσα στο μαγεμένο δάσος, ξαφνικά άκουσε μια φωνή. «Ε, μικρέ! Πού πας;». Γύρισε τότε πίσω και τι να δει; Ένα γουρουνάκι. «Εσύ μίλησες;» ρώτησε με απορία. «Μα πώς γίνεται να μιλάς; Εσύ είσαι ζώο. Τα ζώα δεν μιλούν». «Στο μαγεμένο δάσος όλα τα ζώα μιλούν. Εσύ τι γυρεύεις εδώ;», «Ψάχνω τη μάγισσα Κίρκη». «Και τι τη θέλεις;», «Θέλω να με κάνει χρυσό σαν τα άλλα ρομπότ στην πόλη μου, γιατί τώρα που είμαι γκρίζος δεν με παίζουν». «Μα τι κουταμάρες λες; Πώς γίνεται να μη σε παίζουν, επειδή έχεις διαφορετικό χρώμα; Εμείς εδώ, στο μαγεμένο δάσος, όλοι διαφορετικοί είμαστε, αλλά παίζουμε μαζί και περνάμε υπέροχα!» Ο Τενεκεδένιος έμεινε σιωπηλός. Σκέφτηκε όλα αυτά που του είπε το

γουρουνάκι και φώναξε δυνατά: «Έχεις δίκιο, γουρουνάκι! Δεν θα αλλάξω για κανέναν. Ας μη θέλει κανείς να είναι φίλος μου, δε με νοιάζει!».

Έτσι, αφού χαιρέτησε το γουρουνάκι, πήρε το δρόμο, για να γυρίσει πίσω στο σπίτι του. Μόλις έφτασε όμως στη Χρυσούπολη, αντίκρισε κάτι πολύ παράξενο. Όλα τα ρομπότ είχαν μεταμορφωθεί σε γουρούνια, χρυσά γουρούνια. «Μα τι έγινε;» αναρωτήθηκε. Τότε εμφανίστηκε μπροστά του η μάγισσα Κίρκη και του λέει: «Τενεκεδένιε, πριν που ήσουν στο δάσος, άκουσα όλα αυτά που είπες στο γουρουνάκι και, για να εκδικηθώ τα ρομπότ που σε κορόιδευαν, τα μεταμόρφωσα όλα σε γουρούνια». «Μα τι έκανες; Εγώ δεν ήθελα να τους κάνω κακό. Ξανακάνε τους όλους χρυσά ρομπότ τώρα!» είπε ο Τενεκεδένιος θυμωμένος. «Αυτό δεν γίνεται. Το ξόρκι δεν μπορεί να αντιστραφεί. Μόνο αν κάποιος άλλος πάρει τη θέση τους». Ο Τενεκεδένιος σκέφτηκε για λίγο. «Κάνε με εμένα γουρουνάκι», είπε αποφασιστικά. «Πλέον δεν με νοιάζει αν θα είμαι χρυσός ή γκρίζος, ρομπότ ή γουρούνι. Όπως και να είμαι, θα είμαι χαρούμενος! Ακόμη και αν παίζω μόνος μου». Ο Τενεκεδένιος σκέφτηκε πως παρόλο που τα ρομπότ τον είχαν πληγώσει, δεν ήταν σωστό να τιμωρηθούν εξαιτίας του. Δε θα ήταν δίκαιο να τους αφήσει να ζήσουν σαν γουρούνια, επειδή τον κορόιδευαν και δεν έπαιζαν μαζί του. Δεν ήθελε να τα τιμωρήσει για τις πράξεις τους, αλλά να τους δείξει ότι η καλοσύνη έχει μεγαλύτερη αξία από την εκδίκηση. Να τους δείξει πως δεν έχει σημασία αν είσαι γουρούνι ή ρομπότ. Σημασία έχει να αγαπάς τον εαυτό σου, όπως είναι. Έτσι, η μάγισσα Κίρκη μεταμόρφωσε αυτόν σε γουρουνάκι και οι υπόλοιποι ξαναέγιναν χρυσά και αστραφτερά ρομπότ. «Αν και τον πληγώσατε, δε θέλησε να σας εκδικηθεί. Ήθελε απλώς να είστε ευτυχισμένοι, ακόμη κι αν αυτό σήμαινε να θυσιαστεί ο ίδιος!», τους είπε η μάγισσα. Όταν έμαθαν για τη θυσία που είχε κάνει γι' αυτούς, πήγαν αμέσως κοντά του και του είπαν: «Συγγνώμη που γελούσαμε μαζί σου. Αυτό που κάναμε δεν ήταν σωστό. Έχεις δίκιο. Δεν έχει σημασία εάν είμαστε χρυσοί ή γκρίζοι. Μάλιστα, για να σου αποδείξουμε πως δεν μας νοιάζει θα ζητήσουμε από την μάγισσα Κίρκη να μας αλλάξει χρώμα». Έτσι, τα ρομπότ δεν ήταν όλα μόνο χρυσά και αστραφτερά. Άλλα ήταν γκρίζα, άλλα καφέ και άλλα πορτοκαλί. Όλα όμως ήταν χαρούμενα και αγαπημένα. Και το γουρουνάκι, το Τενεκεδένιο γουρουνάκι, ήταν ευτυχισμένο και αυτό και πλέον όλοι ήθελαν να παίξουν μαζί του.

Κανένας δεν τον κορόιδευε. Έτσι, έζησαν όλοι μαζί χαρούμενοι και ευτυχισμένοι.

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία «Το Τενεκεδένιο Γουρουνάκι» είναι ένα σύγχρονο παραμύθι που θίγει ζητήματα κοινωνικής αποδοχής, διαφορετικότητας και αυτοθυσίας. Το ύφος είναι απλό και προσιτό, ιδανικό για παιδικό κοινό, αλλά κρύβει βαθύτερα μηνύματα για εφήβους και ενήλικους αναγνώστες. Ο Τενεκεδένιος νιώθει κατώτερος λόγω της εξωτερικής του εμφάνισης (σύμπλεγμα κατωτερότητας). Η επιθυμία του να γίνει χρυσός αποκαλύπτει μια βαθιά ανάγκη για αποδοχή και αγάπη. Η ιστορία αυτή μπορεί να αναγνωστεί και να ερμηνευτεί μέσα από πολλαπλές θεωρητικές οπτικές, γεγονός που αποδεικνύει τον πολυδιάστατο χαρακτήρα της.

6. «Ανάποδα παραμύθια»

Οι φοιτήτριες με αφορμή ένα κλασικό παραμύθι, κλήθηκαν να γράψουν ένα καινούριο με αντιστροφή ρόλων ή πλοκής.

6.1. «Ο μικρός ψαράς» (Βάλια Καραπάνου, Μαριάννα Χωρέμη)

(Ανάποδο παραμύθι από τον «Παπουτσωμένο Γάτο»)

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας γέρικος γάτος που είχε τρία μικρά γατάκια. Ο πατέρας γάτος αρρώστησε βαριά, αφήνοντας έτσι μόνα τα τρία μικρά γατάκια του. Η μόνη κληρονομιά τους ήταν ένα μικρό αγόρι που ήταν ψαράς και τους έφερνε ψάρια από τη θάλασσα. Τα δύο μεγαλύτερα γατιά δεν ήθελαν το αγόρι και αποφάσισαν να φύγουν και να ζήσουν μόνα τους. Κι έτσι, άφησαν πίσω το μικρότερο αδερφάκι τους μαζί με τον μικρό ψαρά.

Το μικρό γατάκι ήταν λυπημένο και μόνο και δεν ήξερε τι να κάνει. Το αγόρι, όμως, επειδή ήταν πολύ έξυπνο, το καθησύχασε και του είπε πως θα φροντίσει εκείνο και για τους δυο τους, αρκεί να του χάριζε το παλιό μεγάλο καλάμι ψαρέματος του πατέρα γάτου. Κι έτσι κι έγινε! Ο μικρός ψαράς πήρε το καλάμι και πήγε στη θάλασσα να ψαρέψει. Κατάφερε και έπιασε ένα τεράστιο ψάρι, μια συναγρίδα. Την έβαλε μέσα σε ένα καλάθι και την πήγε στον βασιλιά των γάτων.

Ο βασιλιάς εντυπωσιάστηκε με το νόστιμο δώρο, γουργούρισε ευτυχισμένος και ρώτησε ποιος το έφερε. Ο μικρός ψαράς τού είπε πως το φέρνει εκ μέρους του Μαρκήσιου Ψιψινέλ, ο οποίος είναι ο μεγαλύτερος γαιοκτήμονας της περιοχής. Ο βασιλιάς γάτος γοητεύτηκε και ζήτησε να τον γνωρίσει.

Έτσι, την επόμενη ημέρα πήγε στο παλάτι ο μικρός ψαράς μαζί με το αφεντικό του. Όταν μπήκαν στο παλάτι, τους περίμεναν ο βασιλιάς με την κόρη του, την πριγκίπισσα Κίττυ, η οποία ήταν πανέμορφη! Ο γάτος την ερωτεύτηκε κι αμέσως προγραμματίστηκε ο γάμος τους, με κουμπάρο τον μικρό ψαρά.

Έζησαν μαζί ευτυχισμένοι στο παλάτι, έχοντας πάντα για φίλο και βοηθό τον μικρό ψαρά και πάντα στο τραπέζι τους φρέσκα και πεντανόστιμα ψάρια!

Σχόλιο επιμελήτριας: Θεωρούμε πως το παραμύθι αυτό είναι κατάλληλο για παιδιά που βρίσκονται στην πρώιμη σχολική ηλικία, δηλαδή περίπου από 6 έως 8 ετών. Περιλαμβάνει σύνθετους χαρακτήρες και σχέσεις, όπως είναι η σχέση του μικρού ψαρά με τον γάτο, ο οποίος είναι σοφός και έχει τη δυνατότητα να βοηθήσει τον ψαρά. Διδάσκει ότι η καλοσύνη και η σοφία μπορούν να προσφέρουν περισσότερα σε σύγκριση με τα υλικά αγαθά. Τέλος, οι ανατροπές της ιστορίας και οι σχέσεις που αναπτύσσονται ανάμεσα στους χαρακτήρες απαιτούν από το παιδί να κατανοήσει όχι μόνο την επιφάνεια, αλλά και τα συναισθηματικά κίνητρα πίσω από τις πράξεις.

6.2. «Η Αμμουδάτη» («Η Χιονάτη αλλιώς...» από τις Κωνσταντίνα Ρίμπα, Κωνσταντίνα Πυρούδη)

Μια φορά και έναν καιρό, σε ένα άσχημο παραθαλάσσιο χωριό, ζούσε ένα 18χρονο κορίτσι, η Αμμουδάτη. Το όνομά της κανονικά ήταν Μαρία, αλλά επειδή είχε επιδερμίδα χρυσή σαν την άμμο και κρεατοελιές σαν κοχύλια, την φώναζαν όλοι Αμμουδάτη. Η Αμμουδάτη, ζούσε μαζί με την κακάσχημη μητριά της, σε ένα κάστρο στον ψηλότερο λόφο του χωριού. Η μητριά της ήθελε να είναι η πιο άσχημη του χωριού και για αυτό κάθε μέρα ρωτούσε τον καθρέφτη: «Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου, ποια είναι η πιο άσχημη του χωριού;» και αυτός απαντούσε: «Εσύ κυρά!».

Η απάντηση αυτή, ωστόσο, μια μέρα άλλαξε, όταν η Αμμουδάτη έκλεισε τα 18. Εκείνη την μέρα, απάντησε στην ερώτηση της κυράς: «Όχι κυρά,

υπάρχει μια πιο άσχημη από σένα και μένει στο κάστρο σου, είναι η Αμμουδάτη». Σε αυτό το άκουσμα, η μητριά χάρηκε πολύ, γιατί είχε κουραστεί να είναι η πιο άσχημη και ήθελε χρόνια να παραχωρήσει την θέση της στην Αμμουδάτη. Όταν της το ανακοίνωσε, η Αμμουδάτη θύμωσε και έφυγε τρέχοντας από το κάστρο. Δεν ήθελε να είναι η πιο άσχημη, γιατί έτσι θα έπρεπε να παντρευτεί τον πρίγκιπα του χωριού και αυτή ήταν κατά του γάμου!

Αφού έφυγε από το κάστρο, έτρεξε μακριά από το χωριό και χάθηκε στο δάσος. Όταν νύχτωσε, βρήκε καταφύγιο σε μια εγκαταλελειμμένη καλύβα. Μόλις μπήκε μέσα, κατάλαβε ότι δεν ήταν τελικά εγκαταλελειμμένη, αφού υπήρχαν 7 στρωμένα γιγάντια κρεβάτια και ένα τεράστιο τραπέζι γεμάτο λιχουδιές. Η πείνα της ήταν τόσο μεγάλη κι έτσι έφαγε μια μεγάλη ποσότητα φαγητού που τη νύσταξε πολύ και ξάπλωσε σε ένα από τα κρεβάτια.

Μετά από ώρες ξύπνησε από τον ήχο βροντερών φωνών που παραπονιόντουσαν για το φαγητό που λείπει. Μόλις άνοιξε τα μάτια της, είδε 7 πελώριους γίγαντες να την κοιτούν. Ένιωθε τόσο μικροσκοπική μπροστά τους, που τρόμαξε και κρύφτηκε κάτω από τα παπλώματα. Οι γίγαντες ήταν πολύ ευγενικοί και της είπαν να μη φοβάται. Τη ρώτησαν πώς βρέθηκε εκεί, η Αμμουδάτη τους είπε την ιστορία της και οι γίγαντες τη λυπήθηκαν και την άφησαν να μείνει μαζί τους.

Οι μέρες κυλούσαν ευχάριστα και η Αμμουδάτη είχε γίνει μέλος αυτής της «μικρής» οικογένειας και χαιρόταν που είχε εγκαταλείψει το κάστρο, αν και της έλειπε αρκετά η μητριά της.

Στο μεταξύ, η μητριά είχε ανησυχήσει που δεν είχε νέα της Χιονάτης τόσο καιρό και για αυτό αποφάσισε να στείλει τον κυνηγό του κάστρου να την ψάξει στο δάσος. Όμως, οι προσπάθειες ήταν μάταιες και έτσι η μητριά αποφάσισε να βγει στο δάσος να την ψάξει μόνη της. Πήρε μαζί της μερικά φρέσκα μήλα, τα αγαπημένα της Αμμουδάτης, ώστε να της τα δώσει, αν την βρει. Οι ώρες περνούσαν και η μητριά είχε φτάσει πολύ βαθιά στο δάσος, αλλά η Αμμουδάτη άφαντη. Ξαφνικά, είδε κάτι φώτα πίσω από κάτι δέντρα και τα ακολούθησε ελπίζοντας να βρει ένα μέρος να περάσει την νύχτα. Μόλις έφτασε, είδε ότι τα φώτα προέρχονταν από μια μεγάλη καλύβα και αποφάσισε να χτυπήσει την πόρτα, καθώς η κούραση της ήταν πολύ μεγάλη και ήθελε να ξεποστάσει.

Η πόρτα άνοιξε και είδε μπροστά της την Αμμουδάτη, πιο όμορφη από ποτέ. «Αμμουδάτη, εδώ είσαι τόσο καιρό! Ανησύχησα τόσο πολύ!». Η Αμμουδάτη αγκάλιασε την μητριά της, της ζήτησε συγγνώμη και της εξήγησε ότι έφυγε, επειδή δεν ήθελε να παντρευτεί τον πρίγκιπα.

«Αμμουδάτη, δε θα σε ανάγκαζα ποτέ να παντρευτείς τον πρίγκιπα! Μου έλειψες τόσο πολύ! Θέλω να γυρίσεις μαζί μου στο κάστρο!». Η Αμμουδάτη της είπε ότι περνάει πολύ καλά εδώ στο δάσος με τους γίγαντες και δε θέλει να τους εγκαταλείψει. Η μητριά συμφώνησε και μόλις επέστρεψαν οι γίγαντες, έφαγαν όλοι μαζί τα μήλα.

Και έζησαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα!

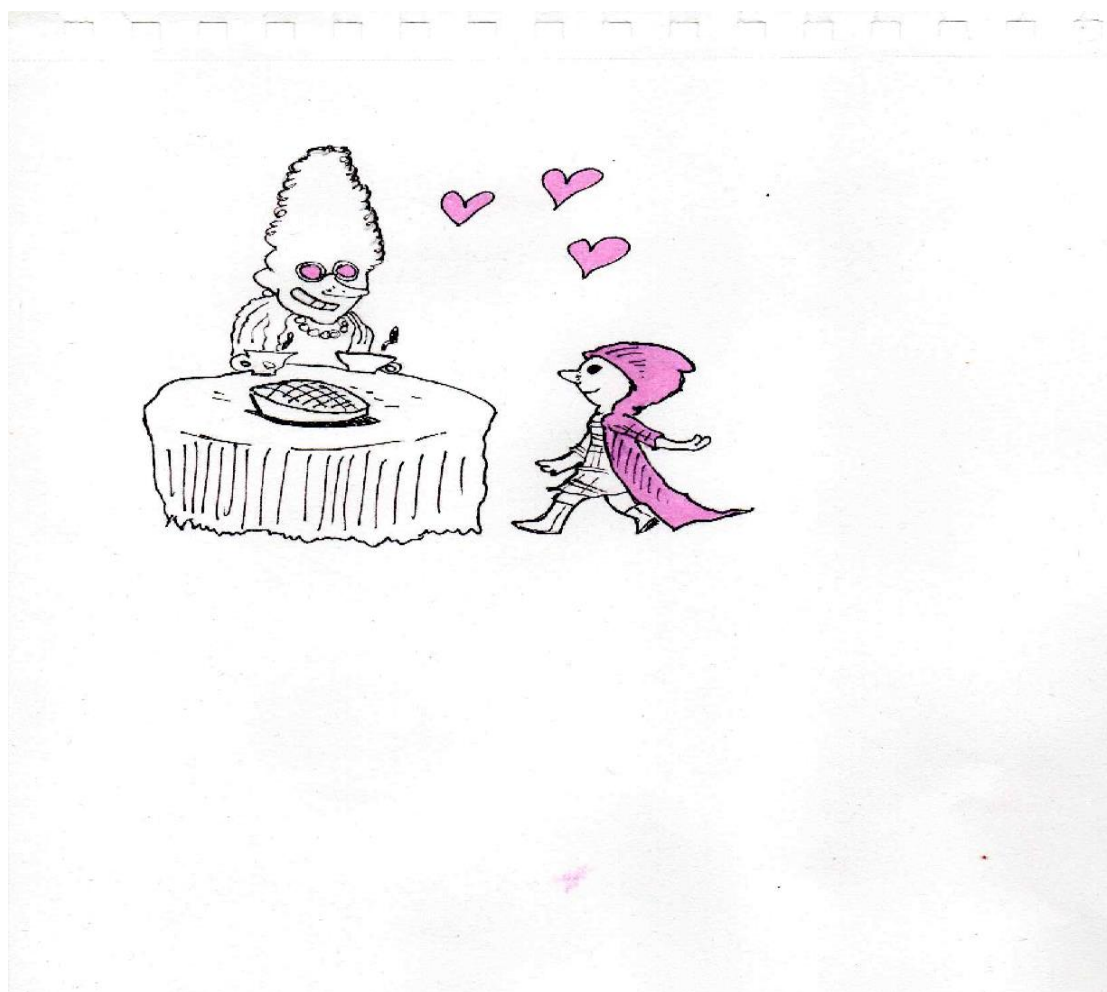
Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία της Αμμουδάτης είναι μια φρέσκια και χιουμοριστική παραλλαγή του κλασικού παραμυθιού της «Χιονάτης». Με ανατροπές, διακριτική ειρωνεία και μοντέρνα στοιχεία προσφέρει μια νέα ματιά στις σχέσεις, τις προσδοκίες και τη σημασία της αυτοδιάθεσης. Η Αμμουδάτη αντιδρά έντονα στην ιδέα του γάμου με τον πρίγκιπα, απορρίπτοντας την παραδοσιακή «πριγκιπική» ζωή. Η στάση της υπογραμμίζει την αξία της αυτονομίας και της επιλογής, ειδικά σε έναν κόσμο όπου τα παραμύθια συχνά προβάλλουν το γάμο ως τον απόλυτο στόχο. Ενώ η μητριά παρουσιάζεται αρχικά ως κακιά, όπως στα παραδοσιακά παραμύθια, στη συνέχεια αποκαλύπτεται ότι νοιάζεται για την Αμμουδάτη. Η ιστορία ανατρέπει το στερεότυπο της κακιάς μητριάς, παρουσιάζοντάς την ως μια σύνθετη προσωπικότητα με τρυφερά συναισθήματα. Η Αμμουδάτη, τέλος, βρίσκει μια νέα οικογένεια στους γίγαντες, αποδεικνύοντας ότι η αίσθηση του «σπιτιού» δεν περιορίζεται σε βιολογικές ή συμβατικές σχέσεις.

Η ιστορία αυτή, λοιπόν, είναι μια ευρηματική ανατροπή ενός κλασικού παραμυθιού, που με χιούμορ και ευαισθησία προβάλλει σύγχρονα μηνύματα για την αποδοχή της διαφορετικότητας, την αυτονομία και την αξία των οικογενειακών σχέσεων. Μέσα από την περιπέτειά της, η Αμμουδάτη αποδεικνύει ότι η ευτυχία βρίσκεται στη σύνδεση με τον εαυτό μας και τους ανθρώπους που μας αποδέχονται όπως είμαστε.

Αυτή η ιστορία θα λέγαμε πως απευθύνεται σε μεγαλύτερα παιδιά, 8-10 ετών και άνω. Περιλαμβάνει στοιχεία φαντασίας, ήρωες και περιπέτειες, κάτι που καθιστά την ιστορία ενδιαφέρουσα για την ηλικιακή αυτή ομάδα.

6.3. «Για μια ροζ μπέρτα» (Βικτωρία Δαγκόγλου, Χριστίνα Μπέρκα)

Μια ημέρα ηλιόλουστη χτύπησε το τηλέφωνο στο σπίτι της Ροζοσκουφίτσας. Αχ, ξεχάσαμε να σας τη συστήσουμε. Η Ροζοσκουφίτσα ήταν ένα ευγενικό, χαμογελαστό, αθώο κοριτσάκι που φορούσε ροζ φορεματάκι με ασορτί μπέρτα. Στην άλλη άκρη του τηλεφώνου βρισκόταν η γιαγιά της που την καλούσε σε τσάι. Η Ροζοσκουφίτσα έμεινε σκεπτική για λίγο, αλλά μόλις άκουσε ότι η γιαγιά της θα έφτιαχνε τάρτα με φρούτα του δάσους κάθε αμβιβολία της έφυγε μακριά. Οι ώρες που έμεναν δεν ήταν πολλές μέχρι της συνάντησή τους έπρεπε, λοιπόν, να βιαστεί η Ροζοσκουφίτσα για να είναι στην ώρα της. Ακριβώς στις 6 η μικρούλα χτύπησε το κουδούνι της γιαγιάς. Εκείνη της άνοιξε, όμως το χαμόγελό της έκρυβε κάτι παράξενο. Αμέσως κατευθύνθηκαν στην κουζίνα. Στο τραπέζι ήταν προσεκτικά στρωμένα τα σεργίτσια του τσαγιού και στο κέντρο του τραπεζιού υπήρχε σε ένα γυαλιστερό, ασημένιο δίσκο η φρεσκοψημένη τάρτα.

Η Ροζοσκουφίτσα παρατήρησε τη γιαγιά ότι ήταν λιγότερο ομιλητική από ό,τι συνήθως. Όμως αυτό που της προκάλεσε μεγαλύτερη απορία ήταν η μυρωδιά του τσαγιού. Κάτι προσπαθούσε να θυμηθεί η μικρούλα, αλλά δεν μπορούσε. Η γιαγιά έκοψε δύο κομμάτια τάρτας και τα τοποθέτησε στα πιατάκια. Έπειτα από την ζεστή τσαγιέρα έβαλε μέσα στο φλυτζάνι της Ροζοσκουφίτσας. «Έλα πιες, πιες λίγο», είπε η γιαγιά «θα σου κάνει καλό!». Άξαφνα, ακούστηκε το κουδούνι της εξώπορτας. Η γιαγιά κοίταξε από το ματάκι της πόρτας, «ο λύκος είναι» είπε, «τι να θέλει άραγε;». Η γιαγιά επέστρεψε στην κουζίνα, όμως ο λύκος που ήταν διαχειριστής της πολυκατοικίας που έμενε η γιαγιά, συνέχισε να χτυπά με τις γροθιές του την πόρτα. «Μα γιατί χτυπάει τόσο επίμονα;» αναρωτήθηκε η Ροζοσκουφίτσα και στράφηκε στη γιαγιά της. «Μήπως να του ανοίξεις γιαγιά; Μπορεί να θέλει κάτι σημαντικό». Η γιαγιά, όμως, διαφώνησε. Ξαφνικά, άνοιξε η εξώπορτα και εμφανίστηκε μπροστά τους ο λύκος. Μα πώς μπήκε; Με τα κλειδιά της πολυκατοικίας φυσικά, αφού είναι διαχειριστής. Η Ροζοσκουφίτσα παρατήρησε ότι φαινόταν ανήσυχος. Τότε τα μάτια του Λύκου έπεσαν επάνω στο γεμάτο φλυτζάνι και αμέσως μετά φώναξε: «Μην το πιείς Ροζοσκουφίτσα! Μέσα στο τσάι έχει πέταλα από βαλεριάνα που είναι υπνωτικό φυτό!». Η Ροζοσκουφίτσα γούρλωσε τα μάτια και γεμάτη απορία είπε «Μα γιατί, γιαγιά;». Η γιαγιά δεν απαντούσε. Ο Λύκος πήρε την κατάσταση στα χέρια του. Άρπαξε το φλυτζάνι από τα χέρια της Ροζοσκουφίτσας και έτρεξε προς το παράθυρο, από όπου έχυσε το τσάι λούζοντας με αυτό τον Πινόκιο που περνούσε από κάτω.

Η Ροζοσκουφίτσα συνέχισε να ρωτάει τη γιαγιά της γιατί προσπάθησε να την κοιμίσει. Τότε ο Λύκος της εξήγησε ότι η γιαγιά της σκόπευε να την κοιμίσει, για να της κλέψει τη ροζ μπέρτα. «Τι κρίμα», είπε η Ροζοσκουφίτσα, «Αν μου την είχες ζητήσει, θα σου την έδινα!». Η γιαγιά ντροπιασμένη ζήτησε συγνώμη και πρότεινε να απολαύσουν όλοι μαζί από ένα κομμάτι της πεντανόστιμης τάρτας.

Εικονογράφηση: Γιώργος Μπίτσης

Σχόλιο επιμελήτριας: Στο παραμύθι αυτό υπάρχει αντιστροφή των παραδοσιακών ρόλων: ο Λύκος παρουσιάζεται ως σωτήρας, ενώ η γιαγιά αποκτά έναν ύποπτο ρόλο. Ο σατιρικός και χιουμοριστικός τόνος δημιουργεί ένα διασκεδαστικό κλίμα για τα παιδιά, αλλά και για τους ενήλικους αναγνώστες που το διαβάζουν. Η ιστορία αναδεικνύει τη σημασία της ειλικρίνειας και του διαλόγου. Απευθύνεται κυρίως σε παιδιά ηλικίας 6-10 ετών λόγω της χιουμοριστικής πλοκής και της ανατροπής κλασικών ρόλων. Έχει έντονη διακειμενική σχέση με την «Κοκκινোসκουφίτσα».

7. «Παραμυθοσαλάτα»

Σε αυτή τη δραστηριότητα ζητήθηκε από τις φοιτήτριες να αναμείξουν στοιχεία από διαφορετικά παραμύθια σε μια νέα ιστορία.

7.1. «Ποιος φοβάται τη Χιονάτη;» (Βικτωρία Δαγκόγλου, Βάλια Καραπάνου, Μαριάννα Χωρέμη)

Μια φορά κι έναν καιρό, σε ένα χαμηλό σπιτάκι στην άκρη του χωριού, ζούσε η μαμά κασίκα με τα εφτά χαριτωμένα κατσικάκια της. Μια ηλιόλουστη ημέρα που η μαμά κασίκα ήθελε να πάει στο κέντρο αισθητικής για αποτρίχωση, συμβούλεψε τα κατσικάκια της να μην παίξουν πολλές ώρες Playstation και να είναι προσεκτικά να μην ανοίξουν σε κανένα την πόρτα, γιατί έξω παραμονεύει η Χιονάτη. Εσύ αναγνώστη που διαβάζεις θα αναρωτηθείς γιατί... Άκου λοιπόν! Η Χιονάτη βαρέθηκε να παίζει με τις κούκλες της, να τις ντύνει και να τις χτενίζει και αποφάσισε αυτά να τα κάνει επάνω στα χαριτωμένα κατσικάκια. Ήθελε να τους φορέσει λευκές τουτού φούστες, τιάρες και πολύχρωμα κοκαλάκια στα αυτιά. Όμως, κάτι τέτοιο θα ήταν καταστροφή για τα μικρά κατσικάκια, γιατί υπήρχε ο κίνδυνος να τα δει ο ιδιοκτήτης-κυνηγός ταλέντων του τσίρκου και να τα πάρει να κάνουν νούμερα στην παράστασή του. Οι ώρες περνούσαν βασανιστικά αργά, αλλά η πόρτα δεν χτυπούσε. Ξαφνικά, χτυπάει η πόρτα και εμφανίζεται με άγριες στυλιστικές διαθέσεις η Χιονάτη. Όμως τα κατσικάκια δεν είχαν υπολογίσει ότι η πόρτα ήταν χαλασμένη και με δυνατό αέρα θα άνοιγε μόνη της. Έτσι κι έγινε! Η Χιονάτη εμφανίστηκε με τα χέρια της γεμάτα πλουμιστά στολίδια και τα κατσικάκια στριμώχτηκαν σε μια γωνιά για να γλιτώσουν. Τότε, σαν από μηχανής θεός, καταφθάνει το Βασιλόπουλο, το οποίο είχε πάει στο σπίτι τους για να δανειστεί ένα τηλεχειριστήριο Playstation. Βλέπει την πόρτα ανοιχτή και αντιλαμβάνεται τον κίνδυνο στον οποίο βρίσκονται τα εφτά κατσικάκια. Πλησιάζει τη Χιονάτη και της λέει έντονα: «Επ, τι κάνεις εκεί;».

Τότε την αρπάζει και της δίνει ένα φιλί στο μάγουλο! Η Χιονάτη με πολλή χάρη πέφτει στο έδαφος και σε βαθύ ύπνο. Τα κατσικάκια, ανακουφισμένα, ευχαρίστησαν το Βασιλόπουλο και του πρότειναν να παίξουν μαζί Playstation, τρώγοντας μια νόστιμη μηλόπιτα από τα χέρια της μαμάς κασίκας, η οποία στο μεταξύ είχε επιστρέψει ανανεωμένη από το κέντρο αισθητικής.

Σχόλιο επιμελήτριας: Το παραμύθι «Ποιος φοβάται τη Χιονάτη;» είναι μια ανατρεπτική και χιουμοριστική εκδοχή παραδοσιακών παραμυθιών, με στοιχεία που διακωμωδούν κλασικές ιστορίες, όπως τη «Χιονάτη» και τον «Λύκο και τα Επτά Κατσικάκια». Παρουσιάζει ένα σουρεαλιστικό και ευφάνταστο σενάριο, διανθισμένο με σύγχρονα στοιχεία (Playstation, κέντρο αισθητικής), τα οποία το καθιστούν ελκυστικό για παιδιά και εφήβους. Τα κατσικάκια παίζουν τον παραδοσιακό ρόλο των ανυπεράσπιστων χαρακτήρων. Εδώ, όμως, το «κακό» δεν είναι ο Λύκος, αλλά μια διασκεδαστικά απειλητική εκδοχή της Χιονάτης, η οποία παρουσιάζεται σαν παιδί που θέλει να μετατρέψει τα κατσικάκια σε «κούκλες», κάτι που προσφέρει χιουμοριστική ένταση. Το Βασιλόπουλο δεν είναι ένας συνηθισμένος σωτήρας, αλλά παρεμβαίνει σχεδόν τυχαία και με τρόπο που συνδυάζει την κωμωδία και τη δράση. Η παρουσία αντικειμένων και δραστηριοτήτων, όπως είναι το Playstation, το κέντρο αισθητικής και η μηλόπιτα δίνουν στο παραμύθι μια χιουμοριστική και μοντέρνα πινελιά. Αυτά το κάνουν πιο προσιτό και διασκεδαστικό για τα παιδιά του σήμερα, τα οποία μπορούν να ταυτιστούν με αυτές τις καταστάσεις.

Η γλώσσα είναι παιχνιδιάρικη και ζωντανή, με μια δόση χιούμορ. Οι διάλογοι είναι απλοί και οι περιγραφές εύληπτες για τα παιδιά, ενώ προσφέρουν ευκαιρίες για γέλιο. Γενικά, η ιστορία ενθαρρύνει τα παιδιά να βλέπουν τις παραδοσιακές ιστορίες με νέα ματιά, καλλιεργώντας τη φαντασία τους. Απευθύνεται κυρίως σε παιδιά ηλικίας 6-12 ετών. Τα μικρότερα παιδιά (6-8 ετών) μπορούν να διασκεδάσουν με την απλότητα της πλοκής, τους χαριτωμένους χαρακτήρες και τα αστεία στοιχεία. Τα μεγαλύτερα παιδιά (9-12 ετών) θα εκτιμήσουν περισσότερο την ειρωνεία και τις ανατροπές στις κλασικές ιστορίες.

Συμπερασματικά, το παραμύθι «Ποιος φοβάται τη Χιονάτη;» αποτελεί ένα παράδειγμα δημιουργικής διακειμενικότητας που ανατρέπει τις κλασικές αφηγήσεις. Αξιοποιεί χιουμοριστικά τις παραδοσιακές ιστορίες, για να δημιουργήσει ένα σύγχρονο, ευφάνταστο παραμύθι που συνομιλεί τόσο με το παρελθόν και τα λαϊκά παραμύθια όσο και με την καθημερινή ζωή του παρόντος.

7.2. «Ο Χάνσελ και η Γκρέτελ σε νέες περιπέτειες» (Θεοδώρα Βασιλάκη)
Μια φορά κι έναν καιρό, ζούσε σε ένα δάσος ένας φτωχός ξυλοκόπος με τη γυναίκα του και τα δυο τους παιδιά, το Χάνσελ και τη Γκρέτελ.

Ένα βράδυ, ο ξυλοκόπος ήταν πολύ στεναχωρημένος γιατί τα τρόφιμα που είχαν τελείωναν. Είχαν απομείνει μόνο λίγο ψωμί και κάτι μαγικοί σπόροι φασολιού. Κάποτε που βρέθηκε στην πόλη πουλώντας ξύλα, αντάλλαξε ένα δεμάτι ξύλα με λίγους καρπούς φασολιού που του είπαν ότι ήταν μαγικοί και φέρνουν πλούτη και ευτυχία. Ο ξυλοκόπος που ήταν καλός άνθρωπος δεν πίστεψε λέξη, παρ' όλα αυτά, κράτησε κρυμμένους τους καρπούς σε ένα μικρό κουτί.

Ανήσυχος και προβληματισμένος καθώς ήταν, συζήτησε με τη γυναίκα του και εκείνη τον συμβούλεψε να πάρει τα παιδιά βαθιά μέσα στο δάσος και να τα εγκαταλείψει, αφού δεν μπορούσαν πια να τα θρέψουν.

Ο Χάνσελ, που δεν μπορούσε να κοιμηθεί από την πείνα, άκουσε τα λόγια του γονιών του, προβληματίστηκε, αλλά ετοίμασε ένα σχέδιο. Βγήκε το βράδυ κρυφά, μάζεψε χαλικάκια και τα έβαλε στην τσέπη του παντελονιού του.

Την άλλη μέρα το πρωί, ο ξυλοκόπος θυμήθηκε τους μαγικούς σπόρους. Τους φύτεψε στην άκρη του δάσους, ξύπνησε τα παιδιά του λέγοντάς τους ότι έπρεπε να πάνε μαζί στο δάσος, για να κόψουν ξύλα, τους έδωσε λίγο ψωμί που τους είχε απομείνει και ξεκίνησαν.

Ο Χάνσελ, όση ώρα περπατούσαν, έριχνε τα χαλικάκια στο δρόμο τους. Κάποτε τα παιδιά κουράστηκαν και ζήτησαν από τον πατέρα τους να ξαποστάσουν κάπου. Έτσι κι έγινε. Μόλις όμως τα παιδιά αποκοιμήθηκαν, ο πατέρας πήρε το δρόμο του γυρισμού εγκαταλείποντάς τα. Κοντά στα σούρουπο, τα παιδιά ξύπνησαν. Όταν κατάλαβαν τί είχε συμβεί, τρομοκρατήθηκαν. Με το φως του φεγγαριού που γυάλιζε τα πετραδάκια, τα παιδιά βρήκαν το δρόμο και επέστρεψαν στο σπίτι τους. Ο πατέρας χάρηκε, ενώ η μητέρα έδειχνε προβληματισμένη.

Πέρασαν έτσι κάποιες μέρες αλλά όταν άρχισαν ξανά να τελειώνουν οι προμήθειές τους, ο πατέρας έκανε την ίδια ενέργεια. Αυτή τη φορά, όμως, ο Χάνσελ που είχε ξανά ακούσει τους γονείς του να συζητούν, έριξε στο δρόμο τους ψίχουλα ψωμιού, σίγουρος ότι θα έβρισκαν πάλι το δρόμο του γυρισμού. Απογοητεύτηκε, όταν κατάλαβε ότι τα ψίχουλα

είχαν φαγωθεί από τα πουλιά του δάσους. Καθώς περιπλανιόντουσαν στο δάσος λυπημένα τα δυο αδελφάκια, είδαν μία γριούλα που τους ρώτησε τι γύρευαν τέτοια ώρα στο δάσος μόνα τους. Της διηγήθηκαν την ιστορία τους και της πρόσφεραν λίγο από το ψωμί τους. Εκείνη ως αντάλλαγμα τους έδωσε τις μπότες της, λέγοντάς τους ότι ήταν μαγικές και θα τους πήγαιναν κατευθείαν στο σπίτι τους.

Ο Χάνσελ φόρεσε της μαγικές μπότες, οι οποίες τους οδηγούσαν στο σωστό δρόμο. Καθώς, όμως, περπατούσαν, σκόνταψαν επάνω σε ένα πελώριο κορμό δέντρου. Σήκωσαν το κεφάλι τους και είδαν ότι τα κλαδιά του έφταναν ως εκεί που δεν μπορούσαν να δουν. Η Γκρέτελ, σκέφτηκε να σκαρφαλώσουν προς τα επάνω και να περάσουν τη νύχτα τους εκεί, για να είναι ασφαλείς από τα άγρια ζώα. Ο Χάνσελ συμφώνησε και, καθώς φορούσε τις μαγικές μπότες, οδήγησε με γρήγορα βήματα και τους δυο τους στην κορυφή.

Μακριά από το δάσος, πάνω από τα σύννεφα, δέσποζε ένα κάστρο τεράστιο! Εκεί ζούσαν ένας τεράστιος γίγαντας με τη γυναίκα του. Χτύπησαν την πόρτα δειλά και τους άνοιξε η γυναίκα του γίγαντα. Παραξενεύτηκε με τα μικροσκοπικά πλάσματα που βρέθηκαν μπροστά της, όμως σκέφτηκε να τα κρατήσει στο κάστρο, να τα παχύνει λιγάκι, ώστε να τα προσφέρει ως λιχουδιά στο γίγαντα. Έτσι, αφού τα τάισε, τα έκρυψε στο κάστρο όπου κοιμήθηκαν αποκαμωμένα.

Όταν έφευγε ο γίγαντας το πρωί από το κάστρο, τα παιδιά έβγαιναν από την κρυψώνα τους και τριγυρνούσαν ξυπόλυτα στους κήπους, πάνω στο χορτάρι. Έτρωγαν βασιλικά και αργά το απόγευμα, την ώρα που γυρνούσε ο γίγαντας, έμπαιναν πάλι στην κρυψώνα τους. Ζούσαν ξένοιαστα και ευτυχισμένα και καθυστερούσαν την επιστροφή στο σπίτι τους. Κάποιο βράδυ που άργησε να τους πάρει ο ύπνος άκουσαν το γίγαντα να ζητάει από τη γυναίκα του τη χρυσή του κότα και είδαν ότι η κότα γεννούσε από ένα χρυσό αυγό κάθε φορά που ο γίγαντας της το ζητούσε. Τα παιδιά σάστισαν! Ο γίγαντας, πρόσφερε το χρυσό αυγό στη γυναίκα του και της πρότεινε να αγοράσει ό,τι επιθυμεί η ψυχή της από την Κάτω Χώρα. Εκείνη τον ευχαρίστησε και του είπε ότι σε λίγες ημέρες του θα του ετοίμαζε μία θεσπέσια λιχουδιά από τρυφερό κρέας, που όμοιό του δεν έχει ξαναφάει. Το σάστισμα των παιδιών έγινε τώρα τρόμος! Κατάλαβαν το σχέδιο της γυναίκας και αποφάσισαν να εγκαταλείψουν το κάστρο το συντομότερο δυνατόν.

Η επόμενη μέρα τους βρήκε στεναχωρημένους και προβληματισμένους. Δεν είχαν όρεξη ούτε για παιχνίδι ούτε για φαγητό. Η γυναίκα ανησύχησε και αποφάσισε να συντομεύσει τη διαδικασία. Έβαλε ένα μεγάλο τσουκάλι με νερό στη φωτιά και έδωσε μία κουτάλα στην Γκρέτελ, για να ανακατεύει, ενώ εκείνη βγήκε στον κήπο να μαζέψει λαχανικά για το μαγείρεμα. Να σου σε λίγο και ο γίγαντας που σήμερα έφτασε νωρίτερα στο κάστρο. Η γυναίκα τού ζήτησε να πάρει έναν υπνάκο, όσο εκείνη θα του ετοίμαζε το εκλεκτό έδεσμα.

Τα παιδιά μη χάνοντας χρόνο, πήραν τη χρυσή κότα και την κουτάλα για προστασία και άρχισαν να κατεβαίνουν από το μεγάλο δέντρο. Η γυναίκα του γίγαντα άρχισε να φωνάζει δυνατά και να προσπαθεί να εμποδίσει τα παιδιά. Από τις φωνές της ξύπνησε ο γίγαντας κι οι δυο μαζί άρχισαν να κατεβαίνουν το δέντρο κυνηγώντας τους. Εκείνα, όμως, καθώς ήταν μικροκαμωμένα και ελαφρύτερα και με τη βοήθεια που τους έδιναν οι μαγικές μπότες, κατάφερε να ξεφύγουν κατεβαίνοντας γρηγορότερα.

«Χρειάζομαι ένα τσεκούρι», φώναξε ο Χάνσελ, και στη στιγμή η κουτάλα μεταμορφώθηκε σε τσεκούρι. Έκοψαν το δέντρο και με φόβο και αγωνία έφτασαν στο σπίτι τους. Οι γονείς τους έκλαψαν με δάκρυα χαράς και ανακούφισης, όταν τους είδαν. Τα παιδιά διηγήθηκαν την ιστορία τους και έδωσαν στους γονείς τα μαγικά δώρα. Από τότε έζησαν ευτυχισμένοι και αγαπημένοι μέχρι τα βαθιά τους γεράματα.

Σχόλιο επιμελήτριας: Το παραμύθι συνιστά ένα διακειμενικό έργο που ενσωματώνει και επαναπροσδιορίζει στοιχεία από δύο κλασικά παραμύθια: «Χάνσελ και Γκρέτελ» των αδερφών Γκριμ και «Ο Τζακ και η φασολιά». Οι διακειμενικές σχέσεις στο κείμενο είναι εμφανείς στα εξής σημεία: Η βασική πλοκή της εγκατάλειψης των παιδιών στο δάσος λόγω φτώχειας παραμένει πιστή στο πρωτότυπο παραμύθι. Η χρήση χαλικιών και ψίχουλων από τον Χάνσελ, για να βρουν τον δρόμο τους είναι, επίσης, κλασικό στοιχείο της αρχικής ιστορίας. Η φιγούρα της κακιάς γυναίκας που σχεδιάζει να μαγειρέψει τα παιδιά, για να ταΐσει τον γίγαντα αντικαθιστά τη μάγισσα της αρχικής ιστορίας.

Οι μαγικοί σπόροι, το πελώριο δέντρο που οδηγεί σε ένα κάστρο πάνω από τα σύννεφα, και η ύπαρξη ενός γίγαντα είναι χαρακτηριστικά στοιχεία του «Τζακ και η Φασολιά». Επίσης, η χρυσή κότα που γεννάει χρυσά αυγά είναι μια άμεση αναφορά στο αρχικό παραμύθι του Τζακ.

Όμως, η κουτάλα που μεταμορφώνεται σε τσεκούρι προσθέτει ένα στοιχείο μαγείας και επινοητικότητας, διαφοροποιώντας το από τις κλασικές εκδοχές. Τα παιδιά αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο στη σωτηρία τους, ενώ στο πρωτότυπο παραμύθι του «Χάνσελ και Γκρέτελ» η σωτηρία τους εξαρτάται περισσότερο από την τύχη αλλά και την εξυπνάδα τους.

Το παραμύθι απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 7-10 ετών. Τα παιδιά σε αυτή την ηλικιακή ομάδα μπορούν να κατανοήσουν και να απολαύσουν πολυεπίπεδες ιστορίες που περιλαμβάνουν διακειμενικές αναφορές, όπως η ένωση στοιχείων από δύο γνωστά παραμύθια. Οι ανατροπές και η περιπέτεια είναι κατάλληλες για τη φαντασία τους. Η πλοκή είναι γεμάτη περιπέτεια και αγωνία, ενώ οι χαρακτήρες έχουν ενεργό ρόλο. Οι θεματικές του θάρρους, της εξυπνάδας και της συνεργασίας είναι κατανοητές αλλά και διδακτικές για αυτή την ηλικιακή ομάδα. Η γλώσσα είναι απλή, κατανοητή και κατάλληλη για παιδιά που έχουν αρχίσει να αναπτύσσουν αναγνωστικές δεξιότητες. Τέλος, οι περιγραφές, αν και εκτενείς, είναι ελκυστικές και διατηρούν το ενδιαφέρον των αναγνωστών. Συμπερασματικά, η ιστορία αποτελεί μια ενδιαφέρουσα ανανεωμένη αφήγηση που διατηρεί ζωντανές τις παραδοσιακές αξίες του παραμυθιού, ενώ ταυτόχρονα εισάγει νέα στοιχεία που την κάνουν συναρπαστική και διδακτική για τα παιδιά.

7.3. «Ο πονηρός γάτος και τα τρία μικρά γουρουνάκια» (Δέσποινα Μπάρλα - Κωνσταντίνα Πυρούδη)

Μια φορά και έναν καιρό ζούσε ένας μωλωναίος με τους τρεις γιους του. Μία μέρα, όμως, αρρώστησε βαριά και πέθανε. Όταν τα παιδιά του άνοιξαν τη διαθήκη, στον πρώτο άφησε τον μύλο, στον δεύτερο τον γαίδαρο και στον τρίτο τον γάτο του. Ο μικρός γιος ένωσε τόσο αδικημένος, βρισκόταν σε απελπισία, δεν ήξερε τι να κάνει. Ο γάτος που είχε ανθρώπινη μιλή, τον καθησύχασε και του ζήτησε ένα ζευγάρι μπότες και ένα σακί. Ο νεαρός του τα έδωσε και ο γάτος έφυγε. Ξεκίνησε τον δρόμο για το κυνήγι. Στη διαδρομή είδε τρία μικρά σπιτάκια όπου μένανε τρία μικρά γουρουνάκια. Περίμενε κρυμμένος μ' ένα μεγάλο δίχτυ, τη στιγμή που θα βγουν έξω. Όταν βγήκαν έξω, τα άρπαξε και έτρεξε κατευθείαν προς το παλάτι. Ζήτησε να δει τον βασιλιά, για να του προσφέρει το δώρο του. Ο φρουρός τον άφησε και ο γάτος εμφανίστηκε μπροστά στον βασιλιά.

-Βασιλιά μου, σου έφερα τρία μικρά, τροφαντά γουρουνάκια ως δώρο από τον αφέντη μου.

Ο βασιλιάς απάντησε: «Είναι το χειρότερο δώρο που μου έφεραν ποτέ. Είναι δυνατόν να μαγειρέψω εγώ ποτέ χοιρινό; Δεν ξέρεις ότι είμαι vegan;». Ο γάτος απάντησε: «Συγγνώμη βασιλιά μου, θα έρθω την επόμενη εβδομάδα με καινούργιο δώρο». Τότε ο βασιλιάς δήλωσε: «Δε θα δεχτώ άλλο δώρο από εσάς, ο αφέντης σου με χλευάζει, γι' αυτό κι εγώ θα κατέβω στο χωριό να τον ψάξω. Ποιο είναι το όνομα του;». «Μαρκήσιος του Καραμπά, βασιλιά μου», αποκρίθηκε ο γάτος και έφυγε.

Στη διαδρομή για το σπίτι τα γουρουνάκια τον χλεύαζαν λέγοντας: «Ούτε ο κακός ο λύκος δεν κατάφερε να μας φάει και θα το καταφέρεις εσύ;». Ο γάτος, αφού άφησε τα γουρουνάκια στα σπίτια τους, έτρεξε στον αφέντη του να τον προειδοποιήσει να κρυφτεί.

Ο νεαρός ξαφνιασμένος, ρώτησε τι συνέβη. Στο άκουσμα της απάντησης του γάτου, έγινε έξαλλος, δεν ήξερε πού θα μπορούσαν να κρυφτούν. «Μην ανησυχείς αφέντη», τον καθησύχασε ο γάτος, «Ξέρω την τέλεια κρυψώνα». Και έτσι ξεκίνησαν τη διαδρομή τους. «Εδώ είμαστε!», είπε ο γάτος μετά από κάποια ώρα. «Μα εδώ μένουν τα τρία μικρά γουρουνάκια, πώς θα κρυφτούμε εδώ μετά από όσα έκανες;», ρώτησε ο νεαρός τον γάτο. Ο γάτος το σκέφτηκε καλά και είπε στον αφέντη του: «Το αχυρένιο σπίτι γκρεμίζεται εύκολα, το ξύλινο σπίτι μπορεί εύκολα να πάρει φωτιά, ας χτυπήσουμε σε αυτό με τα τούβλα και βλέπουμε τι θα γίνει». Κι έτσι χτύπησαν την πόρτα στο γουρουνάκι στο σπίτι με τα τούβλα. Η πόρτα άνοιξε. «Πάλι εσύ;» ξεφώνησε το γουρουνάκι στον γάτο. «Σε παρακαλούμε γουρουνάκι, εγώ και ο αφέντης μου ζητάμε άσυλο στο σπίτι σου». «Τώρα με θυμήθηκες, γάτε; Το πρωί ήθελες να μας μαγειρέψουν. Παρόλα αυτά, επειδή είμαι καλό γουρουνάκι θα σε βοηθήσω αρκεί να υπογράψεις μια βεβαίωση πως δε θα γίνω το φαγητό κανενός».

Ο γάτος συμφώνησε και έτσι κρύφτηκαν. Μετά από κάποιες ώρες, ακούστηκε ένας βροντερός ήχος στην πόρτα. Ήταν ο βασιλιάς με τη συνοδεία του «Γουρουνάκι, μήπως ξέρεις που είναι ο Μαρκήσιος του Καραμπά;» ρώτησε.

Ο γάτος από την τρομάρα, άρπαξε τον αφέντη του και πήδηξαν έξω από το παράθυρο. Τότε, τρέξανε και χάθηκαν μέσα στο δάσος μέχρι που

είδαν μπροστά τους έναν τεράστιο πέτρινο πύργο, τον Πύργο του Κακού Λύκου. «Αποκλείεται να μείνουμε εδώ, θα μας φάει ο λύκος», είπε ο αφέντης του γάτου. «Νομίζω πως λείπει, ίσως να έχει πάει διακοπές». Δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει ο γάτος την πρότασή του και ξαφνικά η πόρτα του πύργου άνοιξε και ο λύκος εμφανίστηκε ντυμένος με καλοκαιρινά ρούχα και βαλίτσες στα χέρια.

«Ποιον ψάχνετε;», ρώτησε ο λύκος. «Εσένα, καλέ μου λύκε», απάντησε ο γάτος. «Αυτά τα τρία κακά γουρουνάκια δε μας βοηθάνε, γι' αυτό και ζητάμε άσυλο στο σπίτι σου», είπε ο γάτος με βλέμμα πονηρό. «Καλά κι εσείς περιμένατε βοήθεια από τα γουρουνάκια, είναι οι πιο κακοί κάτοικοι του χωριού. Περάστε στο σπίτι μου, εγώ φεύγω για τις καλοκαιρινές μου διακοπές. Μπορείτε να μείνετε όσο θέλετε. Όταν γυρίσω, θα σας βοηθήσω εγώ με τα γουρουνάκια» είπε ο λύκος και έφυγε. Χαρούμενοι που βρήκαν κρυψώνα, μπήκαν στον πύργο. Ήταν ένας τεράστιος πύργος, γεμάτος χρυσό και διαμάντια. Από τον ενθουσιασμό τους ξεκίνησαν να ψάχνουν τα δωμάτια και την ντουλάπα του λύκου. Τότε ο γάτος, έδωσε στον αφέντη του να φορέσει ακριβά ρούχα, φτιαγμένα από πλούσια υφάσματα και κλωστές.

Ξαφνικά, το παιχνίδι τους διέκοψε ένας χτύπος στην πόρτα. Ήταν ο βασιλιάς με την συνοδεία του, που εξακολουθούσαν να τους ψάχνουν. Τότε, ο νεαρός αφέντης, που προσποιούνταν τον Μαρκήσιο του Καραμπά, εγκατέλειψε την προσπάθεια να κρυφτεί και άνοιξε την πόρτα, έτοιμος να πει όλη την αλήθεια και να παραδοθεί.

Άνοιξε την πόρτα με το βλέμμα σκυμμένο από την ντροπή, έτοιμος να δεχτεί την τιμωρία του. Αντ' αυτού, όμως, μόλις ο βασιλιάς αντίκρισε την πλουσιοπάροχη φορεσιά του Μαρκήσιου και τον Πύργο στον οποίο έμενε, κατάλαβε πως όλα ήταν μία παρεξήγηση. Ένωσε τόσο ντροπιασμένος που, για να λυθεί η παρεξήγηση, ζήτησε από τον νεαρό να παντρευτεί την κόρη του, την πιο όμορφη πριγκίπισσα.

Ο νεαρός Μαρκήσιος, πάντα ονειρευόταν να παντρευτεί την πριγκίπισσα. Έτσι, κατευθείαν δέχτηκε την πρόταση του βασιλιά. Η πριγκίπισσα, αντικρίζοντας τον νεαρό, τον ερωτεύτηκε αμέσως και δέχτηκε και εκείνη να τον παντρευτεί.

Όσο για τον γάτο, που κατόρθωσε να κάνει τον αφέντη του πλούσιο και ευτυχισμένο, έζησε μία ζωή γεμάτη πλούτη και ανέσεις στο παλάτι, πλάι στον αφέντη του. Και έζησαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα.

Σχόλιο επιμελήτριας: Αυτή η ιστορία είναι μια διασκευασμένη εκδοχή του γνωστού παραμυθιού «Ο Παπουτσωμένος Γάτος», αλλά ενσωματώνει στοιχεία από «Τα τρία Γουρουνάκια», δημιουργώντας μια πρωτότυπη αφηγηματική σύνθεση. Η βασική πλοκή προέρχεται από το κλασικό παραμύθι, όπου ο γάτος χρησιμοποιεί την εξυπνάδα και την πονηριά του, για να κάνει τον αφέντη του πλούσιο και ισχυρό. Η ιστορία ενσωματώνει τη δομή από το παραμύθι με τα τρία γουρουνάκια και τις διαφορετικές κατοικίες τους (αχυρένιο, ξύλινο, πέτρινο σπίτι). Υπάρχει μια ειρωνική ανατροπή: Ο γάτος αποτυγχάνει να τα αιχμαλωτίσει και αργότερα τους ζητάει βοήθεια, αλλά τα γουρουνάκια τον αναγκάζουν να υπογράψει «συμφωνία» για τη μη κατανάλωσή τους. Ο λύκος, που συνήθως είναι ο κακός χαρακτήρας, παρουσιάζεται εδώ ως ουδέτερος ή ακόμα και φιλικός, αφού βοηθάει τους πρωταγωνιστές παραχωρώντας τον πύργο του. Ενώ οι πρωταγωνιστές φοβούνται τον λύκο, εκείνος είναι ανέμελος και πάει διακοπές, δείχνοντας μια χιουμοριστική αποδόμηση του κλασικού «κακού λύκου». Ο βασιλιάς δηλώνει ότι είναι vegan, κάτι που αποτελεί σατιρική προσθήκη και ανατρέπει τη συνηθισμένη εικόνα του βασιλιά ως λάτρη πλούσιων γευμάτων. Το στοιχείο αυτό εκμοντερνίζει το παραμύθι και προσδίδει μια χιουμοριστική και κοινωνική διάσταση, σχολιάζοντας ίσως τις σύγχρονες διατροφικές τάσεις.

Απευθύνεται σε παιδιά (8-12 ετών), καθώς η ιστορία διατηρεί τη δομή των κλασικών παραμυθιών, με φανταστικά στοιχεία, ζώα που μιλάνε και έναν έξυπνο γάτο, αλλά και σε εφήβους και ενήλικους αναγνώστες, καθώς η παρωδία των κλασικών ιστοριών και η ειρωνική προσέγγιση (π.χ. ο vegan βασιλιάς, ο λύκος που πάει διακοπές) προσδίδουν χιουμοριστική και σατιρική διάσταση, που γίνεται καλύτερα αντιληπτή από μεγαλύτερους αναγνώστες. Οι ανατροπές των στερεοτύπων και η χρήση σύγχρονων πολιτισμικών στοιχείων καθιστούν την ιστορία πιο ενδιαφέρουσα για εφήβους και ενήλικους αναγνώστες που αναγνωρίζουν τις αναφορές.

7.4. «Η Σταχτοπούτα και η Λύκαινα» (Ευγενία Φωτοπούλου)

Μια φορά κι έναν καιρό, σε ένα μεγάλο κάστρο, ζούσε η Σταχτοπούτα μαζί με τους καλύτερους φίλους της, τα τρία γουρουνάκια. Η μητριά της, η Λύκαινα, που είχε διώξει τον πατέρα της, κυβερνούσε το κάστρο με αυστηρότητα. Δεν την άφηνε να βγει έξω, υποστηρίζοντας ότι ο κόσμος εκεί έξω είναι επικίνδυνος. Όμως η Σταχτοπούτα δεν άντεχε άλλο την απομόνωση.

Τα γουρουνάκια, που ήταν πάντα εφευρετικά, της έφεραν ένα όμορφο φόρεμα και μια μάσκα, για να μην την αναγνωρίσουν, και της πρότειναν να φύγουν όλοι μαζί. «Μπορούμε να χτίσουμε μια νέα ζωή μακριά από εδώ», της είπαν. Η Σταχτοπούτα δε δίστασε στιγμή.

Κατά τη διαδρομή τους, συνάντησαν ένα μεγάλο, πολύχρωμο παλάτι γεμάτο κόσμο. Εκεί γινόταν μια μεγάλη γιορτή για όσους ήθελαν να αλλάξουν τη ζωή τους.

Ο Πρίγκιπας δεν αναζητούσε μια σύζυγο, αλλά ανθρώπους γενναίους και δημιουργικούς, που θα μπορούσαν να τον βοηθήσουν να φτιάξει ένα καλύτερο βασίλειο. Η Σταχτοπούτα, που πάντα ονειρευόταν ελευθερία και περιπέτειες, άρχισε να συζητάει μαζί του.

- Δεν μοιάζεις με τις υπόλοιπες! Πες μου, τι πραγματικά θέλεις να κάνεις στη ζωή σου;

Η Σταχτοπούτα δεν είχε χρόνο να απαντήσει. Τα γουρουνάκια είδαν τη Λύκαινα να πλησιάζει. «Έρχεται!» φώναξαν. Έτσι, η Σταχτοπούτα έφυγε τρέχοντας, αφήνοντας πίσω όχι ένα γοβάκι, αλλά ένα σχέδιο που σχεδίαζε για καιρό: έναν χάρτη με ένα όνειρο για μια νέα ζωή.

Η Λύκαινα ακολούθησε τη Σταχτοπούτα και τα γουρουνάκια μέχρι το δάσος, όπου κρύφτηκαν σε τρία σπίτια.

- Σταχτοπούτα, γύρνα πίσω! Ο κόσμος εκεί έξω δεν είναι για εσένα!

Όμως η Σταχτοπούτα δε φοβόταν πια.

- Δε θέλεις να με προστατέψεις! Θέλεις να με ελέγχεις! Και δε θα σου το επιτρέψω άλλο!

Η Λύκαινα φύσηξε και κατέστρεψε τα πρώτα δύο σπίτια, αλλά όταν έφτασε στο τελευταίο, τα γουρουνάκια και η Σταχτοπούτα είχαν ήδη ετοιμάσει την παγίδα τους.

Αντί να την πολεμήσουν, της είπαν μια ιστορία: για ένα κορίτσι που έζησε όλη της τη ζωή φοβισμένο, μέχρι που ανακάλυψε τη δύναμή της και αρνήθηκε να επιστρέψει στο σκοτάδι.

Η Λύκαινα σιώπησε.

- Ίσως... ίσως έκανα λάθος.

Για πρώτη φορά, η Λύκαινα δεν ήταν η κακιά της ιστορίας, αλλά κάποια που είχε μάθει λάθος τον κόσμο.

Ο Πρίγκιπας αναζήτησε και βρήκε τη Σταχτοπούτα όχι με σκοπό να την παντρευτεί, αλλά για να της δώσει μια ευκαιρία.

- Έμαθα για το όνειρό σου να γνωρίσεις τον κόσμο... Θα ήθελες να γίνεις μέλος του συμβουλίου μου και να βοηθήσουμε μαζί αυτό το βασίλειο;

Η Σταχτοπούτα χαμογέλασε.

- Ναι, αλλά πρώτα... έχω ένα ταξίδι να κάνω, θέλω να δω και άλλους τόπους!

Έτσι, η Σταχτοπούτα δεν παντρεύτηκε τον Πρίγκιπα, αλλά έζησε τη ζωή που ονειρευόταν, ταξιδεύοντας, μαθαίνοντας και βοηθώντας όσους είχαν ανάγκη.

Και η Λύκαινα; Έμαθε κι αυτή ότι η αγάπη δεν είναι έλεγχος, αλλά εμπιστοσύνη. Και έζησαν όλοι καλά, όχι όπως στα παραμύθια... αλλά όπως ήθελαν οι ίδιοι!

Σχόλιο επιμελήτριας: Αυτή η ιστορία είναι μια ευρηματική και φρέσκια διασκευή γνωστών κλασικών παραμυθιών, που ανατρέπει τα παραδοσιακά μοτίβα και προσδίδει ένα μοντέρνο μήνυμα. Η βασική ηρωίδα είναι η Σταχτοπούτα, αλλά εδώ δεν περιμένει τη σωτηρία από έναν Πρίγκιπα. Αντί για το χαμένο γοβάκι, αφήνει ένα σχέδιο — δείχνοντας ότι τα όνειρα και η δράση είναι πιο σημαντικά από τη μοίρα και το ρομαντικό πεπρωμένο. Ο Πρίγκιπας δεν την παντρεύεται, αλλά της προσφέρει μια ευκαιρία να αλλάξει τον κόσμο. Τα γουρουνάκια είναι οι σύντροφοί της, έξυπνα και εφευρετικά, που βοηθούν στη διαφυγή της. Η ιστορία του λύκου που φυσάει τα σπίτια χρησιμοποιείται, αλλά εδώ η Λύκαινα δεν είναι απλά κακιά — μαθαίνει από τα λάθη της. Το σπίτι από τούβλα είναι πάλι το ασφαλές καταφύγιο, αλλά η λύση δεν έρχεται με βία, αλλά με τη συζήτηση και την κατανόηση. Η Λύκαινα αρχικά παίζει το

ρόλο της κακιάς μητριάς και του κακού λύκου των κλασικών παραμυθιών, αλλά τελικά μεταμορφώνεται. Η Σταχτοπούτα δεν ψάχνει την αγάπη, αλλά την ελευθερία και την αυτοπραγμάτωση. Ο Πρίγκιπας δεν είναι σωτήρας, αλλά ένας ηγέτης που αναζητά συνεργάτες, όχι σύζυγο. Το τέλος δεν είναι «έζησαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα», αλλά «έζησαν όπως ήθελαν οι ίδιοι», αποδομώντας την παραδοσιακή ιδέα του «ευτυχισμένου τέλους».

Απευθύνεται σε παιδιά (9-12 ετών), καθώς διατηρεί τη δομή ενός παραμυθιού, με ήρωες, περιπέτεια και μια καλή ανατροπή. Το μήνυμα της αυτονομίας και της δύναμης της επιλογής είναι πολύτιμο για παιδιά που μαθαίνουν να σκέφτονται πέρα από τα στερεότυπα. Όμως απευθύνεται και σε εφήβους (13-18 ετών), αφού οι ανατροπές των στερεοτύπων και η ενδυνάμωση της ηρωίδας ταιριάζουν με τα σύγχρονα αφηγήματα που εμπνέουν τους εφήβους, και σε ενήλικους (που εκτιμούν τις διασκευές παραμυθιών), αφού οι σαφείς αναφορές στα κλασικά παραμύθια με ανατρεπτική ματιά είναι ελκυστικές για αναγνώστες που απολαμβάνουν τη λογοτεχνική επανερμηνεία και το μήνυμα για αυτοδιάθεση, εμπιστοσύνη και αποδόμηση των στερεοτύπων είναι πιο ώριμο και φεμινιστικό, κάτι που μπορεί να εκτιμηθεί από ενήλικους αναγνώστες.

7.5. Η Ωραία κοιμωμένη και τα Επτά κατσικάκια (Μαρία-Ιωάννα Αντωνιάδη)

Απόψε αγαπητοί μου φίλοι θα σας διηγηθώ μία παλιά ιστορία, που κάποιοι ίσως να την έχετε ξανακούσει. Όμως, τώρα το «Μια φορά και έναν καιρό» θα σας μεταφέρει σε έναν κόσμο λίγο διαφορετικό, κάπως παράξενο και ξαφνικό...

Ας διαβεί, λοιπόν, ο νους σε έναν ονειρικό τόπο, μακριά, πολύ μακριά, σε ένα μικρό βασίλειο, όπου ένας βασιλιάς ζούσε μαζί με τη βασίλισσά του και την όμορφη κόρη τους. Λέγεται πως η κόρη είχε το κάλλος χιλίων ήλιων στον ουρανό, για αυτό και το όνομά της ήταν τόσο ξεχωριστό, την φώναζαν Ωρόρα. Σοφία, αρετή και καλοσύνη της έδωσαν οι τρεις καλές νεράιδες, όταν ήρθε στο κόσμο και οι γονείς της προς τιμήν της οργάνωσαν τη πιο λαμπρή γιορτή. Σε αυτή, είχαν καλέσει βασιλείς και βασίλισσες, τις νεράιδες, τα μαγικά ζωάκια τους δάσους, τα ξωτικά, τους γίγαντες, τους αυλικούς, ακόμα και τις νύμφες του ζοφερού ποταμού, όμως από όλα τα πλάσματα έλειπε ένα, η μαύρη νεράιδα, η Μαλ.

Όταν ήταν η στιγμή να δοθεί η τελευταία ευχή στη μικρή Ωρόρα, ένα νέφος σκέπασε τον ουρανό και από μέσα του αποκαλύφθηκε μια μαύρη μορφή, ήταν η Μαλ, εξοργισμένη που δεν την είχαν προσκαλέσει, έγειρε πάνω από τη κούνια της μικρής πριγκίπισσας και είπε ένα ξόρκι. Ο βασιλιάς τη διέταξε να σταματήσει, αλλά η Μαλ είπε με μίσος στο βλέμμα της: «Μόλις η κόρη σας κλείσει τα δεκαέξι της χρόνια, ανά μία μέρα εκείνης της εβδομάδας θα την επισκεφτούν επτά μικρά κατσικάκια...» σήκωσε το μαγικό της ραβδί «...το κάθε ένα θα προσπαθήσει να την εξαπατήσει, για να τη στείλει στο καταραμένο δάσος, από όπου δε θα επιστρέψει ποτέ ξανά...». Άρχισαν αστραπές και βροντές να ακούγονται στον συννεφιασμένο ουρανό και αυτή συνέχισε «... την έβδομη μέρα, αν γλιτώσει από τις επτά απάτες, θα της χαρίσω το δώρο της ευτυχίας στη ζωή και της αγάπης, αν όμως δεν τα καταφέρει όλο το βασίλειο θα βυθιστεί σε ύπνο βαθύ για χίλια χρόνια!». Αυτά είπε η μαύρη νεράιδα και εξαφανίστηκε μέσα από ένα νέφος ομίχλης. Οι γονείς της μικρής Ωρόρας μετά από αυτή την καταραμένη στιγμή, έχτισαν πελώρια τείχη γύρω από το βασίλειο και έστειλαν φρουρούς να διώξουν κάθε κατσικά και πρόβατο μέσα από τα τείχη.

Τα χρόνια κυλούσαν ήρεμα και η μικρή Ωρόρα είχε πλέον μεγαλώσει και ήταν μία πανέμορφη νεαρή πριγκίπισσα. Ήταν χαρούμενη και ευτυχισμένη, πολλές φορές, όμως, οι σκέψεις της την κυριεύαν, ήθελε να βγει έξω, πέρα από τα ψηλά τείχη και να γνωρίσει νέους κόσμους. Είχε φτάσει, λοιπόν, η στιγμή η νεαρή Ωρόρα να γιορτάσει τα δέκατα έκτα γενέθλιά της, αλλά οι γονείς της γίνονταν όλο και πιο ανήσυχοι. Υπήρχε, ένα μικρό μυστικό στο βασίλειο, κανείς δε θα έλεγε ποτέ τίποτα για την κατάρα, διότι πίστευαν πως η εύσπλαχνη καρδιά της πριγκίπισσας θα την ωθούσε να θυσιάσει την ελευθερία της και όλα τα αγαθά που της είχαν προσφέρει σε αυτή και το βασίλειο τα μυθικά πλάσματα, ώστε σωθούν όλοι οι άλλοι. Άφησαν έτσι τα πράγματα στη βούληση της Μοίρας.

Ένα ηλιόλουστο πρωινό η ωραία πριγκίπισσα ετοιμαζόταν να γιορτάσει τα δεκαέξι της χρόνια γεμάτη ενθουσιασμό. Η μέρα της ήταν ονειρική, με τα δώρα και τους χορούς στο παλάτι, όμως η Ωρόρα ένιωθε πως όλοι την κοιτούσαν με λύπη και, όταν της μιλούσαν, έτρεφαν μια ανησυχία, σαν κάτι κακό να επρόκειτο να συμβεί! Όταν τελείωσαν οι χοροί και οι γιορτές, η Ωρόρα πηγαίνοντας στο κρεβάτι άκουσε έναν περίεργο ήχο. Συνέχισε να τον ακούει ξανά και ξανά, αφού αποφάσισε να τον ακολουθήσει, και όσο πλησίαζε όλο και δυναμώνα, ώπου έφτασε στην

κουζίνα του παλατιού. Εκεί τι να δει! ένα κατσικάκι να βελάζει δυνατά και ξάφνου, μόλις την είδε, άρχισε να κλαίει. «Τι σου συμβαίνει παράξενο πλασματάκι; Πώς έφτασες εδώ; Γιατί κλαις;» ρώτησε η Ωρόρα και το κατσικάκι της απάντησε «Μπεεε, θέλω να φάω ένα μήλο από τη γέριχη μηλιά του δάσους, αλλά είναι πολύ ψηλά και δε το φτάνω, θα μπορούσες να με βοηθήσεις;». «Λυπάμαι, αλλά δεν μπορώ να βγω έξω από τα τείχη, όμως στάσου έχουμε εδώ κάτι πολύ, πολύ νόστιμα μήλα» και του έδωσε ένα. Μόλις το κατσικάκι έφαγε το μήλο, μονομιάς εξαφανίστηκε. Η Ωρόρα τρόμαξε, αλλά πίστευε πως το είχε ονειρευτεί όλο αυτό και πήγε για ύπνο.

Τη δεύτερη μέρα, καθώς έπαιζε στον μεγάλο κήπο του παλατιού, ξάφνου άκουσε ξανά αυτό τον ήχο, που προερχόταν από το πηγάδι αυτή τη φορά. Έτρεξε ευθύς να δει τι ήταν και δεν πίστευε στα μάτια της! Ακόμα ένα κατσικάκι! «Μπεεε, βοήθησέ με αγαπητή μου, ένας πελεκάνος με μετέφερε στην οικογένειά μου στο δάσος, όταν ένα κολιμπρί τού έκοψε το δρόμο και μεμιάς πετάχτηκα από τον ουρανό μέσα σε αυτό το πηγάδι». Η Ωρόρα δεν πίστευε στα μάτια της και του αποκρίθηκε «Είσαι πολύ περίεργο πλάσμα και δεν σε πιστεύω! Οι πελεκάνοι φέρνουν μόνο μωρά στις οικογένειες. Φύγε! Φύγε αμέσως!» και το κατσικάκι έγινε καπνός. Οι φρουροί άκουσαν τις φωνές της νεαρής πριγκίπισσας και έτρεξαν γρήγορα να δουν αν ήταν καλά και αυτή έγνεψε πως όλα ήταν περίφημα.

Εκείνο το βράδυ, καθώς η νεαρή Ωρόρα κοιμόταν, ξαφνικά το ρολόι ήχησε μεσάνυχτα και ξύπνησε απότομα, ακούγοντας για ακόμη μια φορά αυτό τον ήχο. Βγήκε έξω στη βεράντα της και είδε ένα κατσικάκι πάνω στη στέγη. «Ωχ όχι! Μικρό πλασματάκι, τι γυρεύεις εκεί πάνω;», «Μπεεε, αγαπητή μου, καθώς κοιμόμουν ήσυχα και ωραία στο κρεβάτι μου στο δάσος, ως δια μαγείας βρέθηκα πάνω σε αυτή τη στέγη και νυστάζω τόσο πολύ, μήπως θα μπορούσες να με βοηθήσεις να φτάσω πίσω στο κρεβάτι μου στο δάσος;». Του είπε τότε η πριγκίπισσα «Μη φοβάσαι, προσπάθησε να κατέβεις κι εγώ θα σε βοηθήσω!». Το κατσικάκι δίνει ένα σάλτο και “χοπ” πήδηξε στη βεράντα της. «Τι τρομερό σάλτο ήταν αυτό. Έλα, έλα, σου έχω μια έκπληξη!» και η Ωρόρα έδειξε το κρεβάτι της στο κατσικάκι και του είπε πως θα μπορούσε να κοιμηθεί μαζί της. Το πρωί, όταν ξύπνησε η πριγκίπισσα, είδε πως το κατσικάκι δεν ήταν πλέον εκεί.

Έπειτα, πέρασε και αυτή η μέρα και έφτασε η επόμενη. Στο χωριό, έξω από το παλάτι θα ερχόταν ένα τσίρκο με πολλούς γελωτοποιούς και ακροβάτες. Η βασιλική οικογένεια θα πήγαινε να το επισκεφτεί και, καθώς θαύμαζαν τη μοναδική παράσταση στη κεντρική σκηνή, η Ωρόρα άκουσε και πάλι αυτό τον ήχο, αλλά τώρα πολύ, πολύ σιγά. Ακολουθώντας τον έφτασε σε μία σκηνή και εκεί τι να δει! Ακόμα ένα κατσικάκι να κάθεται καμαρωτό στη καρέκλα! Το κατσικάκι νευριασμένο της είπε με έντονο ύφος «Εσύ! Μπεεε, θα πας τώρα αμέσως να μου βρεις τον ακροβάτη με τα ξυλοπόδαρα που χάθηκε στο δάσος, αλλιώς πάει το τσίρκο, καταστραφήκαμε!». «Δυστυχώς δεν μπορώ να βγω έξω από τα τείχη» του αποκρίθηκε, «αλλά έχω μια τρομερή ιδέα!». Άρπαξε δύο ξυλοπόδαρα και άρχισε να περπατάει, βασικά να παραπατάει, γύρω-γύρω μέσα στη σκηνή, ώσπου “ΜΠΑΜ” ακούστηκε ο θόρυβος από την Ωρόρα να πέφτει πάνω στο τραπέζι που βρισκόταν το κατσικάκι. Μόλις σηκώθηκε, είδε ότι το κατσικάκι για μία ακόμη φορά είχε γίνει άφαντο και η Ωρόρα ξαφνιασμένη γύρισε πίσω στους δικούς της αμίλητη.

Την επόμενη μέρα, η Ωρόρα βρισκόταν στο σχολείο και παρακολουθούσε το μάθημα μαζί με τους συμμαθητές της, όταν χτύπησε το κουδούνι, για να βγουν διάλειμμα. Εκεί που καθόταν και απολάμβανε το γεύμα της άκουσε το βέλασμα από άλλο ένα κατσικάκι που κρυβόταν στους θάμνους, αλλά τώρα το κατσικάκι δε σταμάτησε να βελάζει. «Μπεεε, μπεεε, βοήθεια!», η Ωρόρα πήγε κοντά του να δει τι είχε συμβεί «Τι έχεις γλυκό πλασματάκι, γιατί αγωνιάς;», «Μπεεε, έπεσα μέσα σε αυτές τις βατομουριές και τραυμάτισα το πόδι μου και χρειάζομαι επείγοντως το γιατρό του δάσους να με γιατρέψει!». Η πριγκίπισσα κάθισε και σκέφτηκε για λίγο τι θα μπορούσε να κάνει, ώσπου της ήρθε μια χρήσιμη ιδέα. Έσκισε τα μανίκια από τη ποδιά της και μαζί με λίγο νερό τα τύλιξε γύρω από το πόδι του σαν επίδεσμο για να του θεραπεύσει τη πληγή και του είπε «Ορίστε, τώρα θα γίνεις καλά και να, πάρε το φαγητό μου, θα σε κάνει να αισθανθείς καλύτερα!». Μόλις το μικρό κατσικάκι έφαγε το φαγητό, αμέσως εξαφανίστηκε. Ωστόσο, η Ωρόρα ήξερε πως πια δεν ήταν όνειρο και γύρισε γρήγορα πίσω στο παλάτι και διηγήθηκε στους γονείς της όλα όσα είχαν συμβεί αυτές τις μέρες. Ο βασιλιάς και η βασίλισσα δεν είπαν τίποτα στη νεαρή Ωρόρα, όμως ο φόβος στα πρόσωπα τους την έκανε να καταλάβει πως κάτι κακό θα συνέβαινε. Διέταξαν αμέσως τους φρουρούς να αμπαρώσουν όλο το παλάτι και

κατέφυγαν στο υπόγειο του παλατιού, όπου βρισκόντουσαν οι κατακόμβες και θα είχαν μεγαλύτερη ασφάλεια.

Οι ώρες περνούσαν και περισσότερο σκοτάδι έπεφτε γύρω από τα πέτρινα τοιχώματα του υπογείου και κρύος αέρας τύλιγε με ρίγος το βασιλιά και τη βασίλισσα. Η όμορφη πριγκίπισσα Ωρόρα αναρωτήθηκε μέσα της, γιατί άραγε όλοι να υπέμεναν να περάσει και αυτή η μέρα, τι περίμεναν και γιατί είχαν μείνει απομονωμένοι στο υπόγειο τμήμα του παλατιού. Ξαφνικά, μέσα από τα στενά τούνελ στις κατακόμβες ακούστηκε μια μελωδία, σαν ένα κάλεσμα και ενώ οι γονείς της είχαν αποσπάσει την προσοχή τους, η πριγκίπισσα κατάφερε να ακολουθήσει αυτήν τη φωνή. Η φωνή την οδήγησε έξω από τα τείχη του παλατιού μέσα από μια κρυφή είσοδο και έφτασε μπροστά σε ένα μονοπάτι. Εκεί άκουσε πάλι αυτό το βέλασμα, όμως δεν το ακολούθησε και φώναξε δυνατά: «Μαγικά πλασματάκια του δάσους, ξέρω πως κάτι σας έχει συμβεί και σας ενοχλεί, όμως το μόνο που μπορώ να σας προσφέρω είναι αγάπη και καλοσύνη, αυτή είναι η μόνη μου δύναμη». Ξάφνου, μια πυκνή ομίχλη σκέπασε το πάντα και μπροστά της εμφανίστηκε μια τρομερή μορφή ενός λύκου, ο οποίος τη ρώτησε με πονηρό και αποδοκιμαστικό ύφος δείχνοντάς της τα κοφτερά του δόντια: «Γιατί πιστεύεις ότι έχεις την δύναμη της αγάπης; Πιστεύεις πως όλα τα πλάσματα του δάσους την αξίζουν;». Η Ωρόρα του απάντησε με θάρρος «Την αγάπη, λύκε, δεν τη βρίσκω, την αποκτώ, επειδή προσφέρω την ευτυχία μου και μοιράζομαι τη χαρά μου με το κόσμο, για αυτό κάθε πλάσμα μπορεί να αξίζει την αγάπη, όταν προσπαθεί να είναι καλό!». Αμέσως, ο λύκος μεταμορφώθηκε μπροστά της σε μια όμορφη νεράιδα, με μαύρα μαλλιά, δέρμα λευκό σαν το άσπρο τριαντάφυλλο, με ένα φόρεμα μακρύ στολισμένο με τα χρώματα του νυχτερινού ουρανού και φτερά τόσο όμορφα που ευχόσουν να μπορούσες να πετάξεις μαζί τους. Η νεράιδα είπε στην Ωρόρα «Χαίρετε Υψηλοτάτη, το όνομα μου είναι Μαλ και είμαι η νεράιδα του μαγεμένου δάσους» και της εξήγησε τα πάντα, για την πρόσκληση, για την κατάρα, ακόμα και για τα επτά κατσικάκια και ρώτησε την πριγκίπισσα «Γιατί ακόμη και όταν βοήθησες σχεδόν όλα τα κατσικάκια και δεν πιάστηκες στο ψέμα τους, συνέχισες να είσαι καλή, και ούτε έδειξες φόβο ακόμη και μπροστά στη μορφή του λύκου;». Η Ωρόρα της αποκρίθηκε «Η αθωότητα και το ψέμα δεν σε ξεγελούν, αν πιστεύεις ειλικρινά πως υπάρχει το καλό στους άλλους, για αυτό και εγώ είχα για οδηγό μου την αγάπη». Η Μαλ ακούγοντας τα

λόγια της νεαρής πριγκίπισσας κατάλαβε πως ό,τι έκανε ήταν λάθος και της ζήτησε ταπεινά συγγνώμη. Η Ωρόρα της χαμογέλασε και της είπε «Σε προσκαλώ να έρθεις μαζί μου στο παλάτι και να δείξεις σε όλους, πως είσαι μια όμορφη νεράιδα, εξωτερικά και εσωτερικά και αξίζεις την αγάπη».

Έτσι, λοιπόν, και έγινε, η νεράιδα Μαλ, που όλοι κάποτε την έλεγαν η μαύρη νεράιδα, πλέον ήταν η καλή νεράιδα του δάσους και ζήτησε από το βασιλικό ζεύγος συγγνώμη που είχε καταραστεί την κόρη τους. Όλοι έζησαν τελικά χαρούμενοι και αποδείχθηκε πως το ελιξίριο για τη λύση της κατάρας ήταν κάτι που υπήρχε από την αρχή, η αγάπη.

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία περιστρέφεται γύρω από την πριγκίπισσα Ωρόρα, η οποία δέχεται μια κατάρα από τη νεράιδα Μαλ. Σύμφωνα με την κατάρα, επτά κατσικάκια θα προσπαθήσουν να την εξαπατήσουν και να τη στείλουν στο μαγεμένο δάσος, και αν αποτύχει να αντισταθεί, το βασίλειο θα βυθιστεί σε ύπνο για χίλια χρόνια. Με τη σοφία και την καλοσύνη της, η Ωρόρα αποτρέπει τις παγίδες και τελικά, μέσω της πίστης της στην αγάπη, καταφέρνει να μεταμορφώσει τη Μαλ, η οποία μετανιώνει για τις πράξεις της.

Η πλοκή περιστρέφεται γύρω από την αντιπαράθεση της Ωρόρας, που συμβολίζει την καλοσύνη, και της Μαλ, της «μαύρης νεράιδας», που εκπροσωπεί την εκδίκηση και τη δοκιμασία. Ωστόσο, η Μαλ δεν είναι απλώς μια μοχθηρή φιγούρα: στο τέλος αποκαλύπτεται ότι η πρόκληση των κατσικιών είχε σκοπό να δοκιμάσει την καρδιά της Ωρόρας. Τα επτά κατσικάκια, αντί να είναι απλά θύματα όπως στο παραδοσιακό παραμύθι των αδερφών Γκριμ, εδώ γίνονται δοκιμασίες για την Ωρόρα. Δοκιμάζουν τη συμπόνια, την εξυπνάδα και τη γενναιοδωρία της. Η τελική της απάντηση («Η αγάπη δεν βρίσκεται, αποκτάται όταν τη μοιράζεσαι») δείχνει την ολοκλήρωση του χαρακτήρα της.

Η ιστορία έχει πλούσια περιγραφή και μια ποιητικότητα, ιδιαίτερα στην παρουσίαση της Μαλ και του μαγικού κόσμου και μιλάει για την αξία της αγάπης και της καλοσύνης, αφού η Ωρόρα δε νικά με τη βία, αλλά με τη δύναμη της καρδιάς της. Φαίνεται να απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 6-10 ετών, καθώς έχει παραμυθιακά στοιχεία που γοητεύουν τα παιδιά αυτής της ηλικίας (βασιλιάδες, νεράιδες, κατάρες, δοκιμασίες, μαγεία) κι ενσωματώνει ηθικά διδάγματα για την καλοσύνη, τη σοφία και τη δύναμη της αγάπης, που είναι κατάλληλα για αυτή την ηλικιακή ομάδα.

Για μικρότερες ηλικίες (4-5 ετών), το παραμύθι ίσως χρειάζεται απλοποίηση, με πιο σύντομες περιγραφές και λιγότερο περίπλοκη πλοκή, ενώ για μεγαλύτερες ηλικίες (10+ ετών), μπορεί να αξιοποιηθεί ως βάση για δραστηριότητες Δημιουργικής Γραφής, θεατρικό παιχνίδι ή αναλύσεις για τις αξίες και τα μηνύματά του.

8. «Παραμύθια με πατητούρα»

Η πλοκή ενός κλασικού παραμυθιού μεταφέρεται στη σύγχρονη εποχή από τις φοιτήτριες, κάτι που βοηθά στη γεφύρωση του παλιού με το νέο και ενθαρρύνει την κατανόηση κοινωνικών θεμάτων μέσω γνωστών αφηγημάτων.

8.1. «Η καλοσύνη ενός εθελοντή πυροσβέστη» (Βικτωρία Δαγκόγλου)

Μια φορά κι έναν καιρό σε μια σπηλιά ψηλά επάνω στον Όλυμπο, το βουνό που κάποτε ζούσαν οι θεοί των αρχαίων Ελλήνων, έμενε μια μητέρα με τη θετή κόρη της και τους δύο βιολογικούς γιούς της. Η οικογένεια αυτή ήταν μετανάστες από τη Συρία, άνθρωποι που από τη μια ημέρα στην άλλη είδαν τη ζωή τους να αλλάζει δραματικά. Το κορίτσι η Αμάλ, ήταν η κόρη μιας πολύ αγαπημένης φίλης της μητέρας της οικογένειας που δεν κατάφερε να τους ακολουθήσει στο ταξίδι της φυγής, αλλά ζήτησε να πάρουν μαζί τους το παιδί της.

Μια ημέρα η μητέρα και οι δύο γιοί της κατέβηκαν ίσαμε την πιο κοντινή κωμόπολη, προκειμένου να ζητιανέψουν, καθώς είχαν μέρες να φάνε. Το κορίτσι το άφησαν πίσω, γιατί ήθελαν να την προστατέψουν από την ταλαιπωρία της πεζοπορίας, αφού ήταν πολύ κουρασμένη και φιλάσθενη. Ο χρόνος περνούσε και το κορίτσι κοιτούσε προς το μονοπάτι που κάποιες ώρες πριν τους είχε δει να ακολουθούν.

Το σκοτάδι έπεφτε και το κορίτσι φοβισμένο και πεινασμένο είχε κουλουριαστεί στην άκρη της σπηλιάς. Ο φόβος της έγινε ακόμα πιο μεγάλος, όταν άκουσε βήματα επάνω στα ξερά φύλλα. Λίγα δευτερόλεπτα αργότερα, ένα δυνατό φως από φακό της τύφλωσε τα μάτια. Όταν ο κάτοχος του φακού πλησίασε κοντά της, είδε το πρόσωπο ενός νεαρού άνδρα που την κοιτούσε με συμπάθεια και ειλικρινές ενδιαφέρον. Του εξήγησε ποια ήταν, τι έκανε στην σπηλιά και ποιους περίμενε. Εκείνος, εθελοντής πυροσβέστης, έκανε τη βάρδια του

ερευνώντας τον χώρο για πιθανούς κινδύνους. Άκουσε την ιστορία της με πολύ ενδιαφέρον. Άξαφνα χρησιμοποίησε το τηλέφωνό του και ύστερα από πολλές κλήσεις που η ίδια δεν μπορούσε να καταλάβει, αφού η γλώσσα που μιλούσε δεν της ήταν οικεία, την ενημέρωσε ότι οι συνάδελφοί του βρήκαν τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειάς της και τους μετέφεραν σε ένα χώρο ζεστό και ασφαλή. Εκεί θα πήγαινε και την ίδια το επόμενο πρωί, καθώς η μετακίνησή τους τώρα ήταν επικίνδυνη που είχε πέσει το σκοτάδι και μια δυνατή βροχή έπεφτε με μανία επάνω στα βράχια της σπηλιάς επιτρέποντας στο νερό να δημιουργεί λακκούβες στο εσωτερικό της. Το κορίτσι κρύωνε, πεινούσε και ο εθελοντής το γνώριζε. Έβγαλε από το σάκο του και της πρόσφερε ξηρά τροφή, ενώ την σκέπασε απαλά, όταν τα βλέφαρά της έκλεισαν από την κούραση.

Το μονοπάτι ξεκίνησαν να το κατεβαίνουν με κατεύθυνση προς το Λιτόχωρο νωρίς το πρωί. Οι ακτίνες του ήλιου ζέσταιναν το σώμα της Αμάλ, μαζί όμως ζέσταιναν και την ψυχή της με την ελπίδα μιας καλύτερης ζωής εξαιτίας της καλοσύνης του Άγγελου, του εθελοντή πυροσβέστη.

Σχόλιο επιμελήτριας: Η δομή της ιστορίας αυτής θυμίζει αρκετά τη δομή της Σταχτοπούτας, αλλά και άλλων παραδοσιακών παραμυθιών που ακολουθούν το μοτίβο της ηρωίδας που βιώνει δυσκολίες, βρίσκει βοήθεια από έναν καλόκαρδο σωτήρα και τελικά οδηγείται προς ένα καλύτερο μέλλον. Η Αμάλ είναι ένα κορίτσι ορφανό από μητέρα, μεγαλώνει σε δύσκολες συνθήκες και βιώνει κακουχίες, όπως και η Σταχτοπούτα. Όπως η Σταχτοπούτα αφήνεται μόνη να παλέψει με τη μοίρα της, έτσι και η Αμάλ μένει μόνη στη σπηλιά, εκτεθειμένη στον φόβο και την αβεβαιότητα. Ο Άγγελος, ο εθελοντής πυροσβέστης, λειτουργεί ως η «νεράιδα νονά» της ιστορίας, καθώς με την καλοσύνη του της προσφέρει τροφή, ασφάλεια και την οδηγεί σε ένα καλύτερο μέλλον. Όπως η Σταχτοπούτα βρίσκει μια νέα ζωή μέσω της βοήθειας που λαμβάνει, έτσι και η Αμάλ καταλήγει σε έναν ασφαλή χώρο, όπου της δίνεται η δυνατότητα να ξεκινήσει ξανά.

Η διακειμενικότητα στο κείμενο «Η καλοσύνη ενός εθελοντή πυροσβέστη» βασίζεται στη χρήση παραδοσιακής δομής παραμυθιού, στο μοτίβο της δοκιμασίας και του σωτήρα και στην προσαρμογή των κλασικών μοτίβων σε σύγχρονα κοινωνικά ζητήματα. Το κείμενο, ενώ αντλεί από τις δομές και τα μοτίβα των παραμυθιών, τα εκμοντερνίζει,

δημιουργώντας μια τρυφερή και ρεαλιστική ιστορία που απευθύνεται τόσο σε παιδιά όσο και σε ενήλικους αναγνώστες. Αναδεικνύεται το θέμα της προσφυγιάς και της ανθρωπιάς μέσα από μια απλή αλλά δυνατή ιστορία. Ο Άγγελος παρουσιάζεται ως σύμβολο αλληλεγγύης και ελπίδας, ενώ το περιβάλλον και οι καιρικές συνθήκες λειτουργούν ως σύμβολα των δυσκολιών της ζωής των προσφύγων. Η ιστορία είναι κατάλληλη για ηλικίες 9-12 ετών περίπου λόγω των κοινωνικών και ανθρωπιστικών θεμάτων που θίγει.

8.2.«Με τα ποδήλατα στο πάρκο» (Βάλια Καραπάνου)

Ο ήλιος είχε μέρες να φανεί. Μετά από μια εβδομάδα κακοκαιρίας και έντονων βροχών, εκείνο το πρωί ανέτειλε δειλά πίσω από το βουνό και στέγνωνε τις πρώτες σταγόνες. Ο Νίκος ξύπνησε ενθουσιασμένος! Σήμερα θα έρχονταν τα ξαδερφάκια του στο σπίτι για το σαββατοκύριακο. Έτρεξε γρήγορα στην κουζίνα όπου ο πατέρας του είχε μόλις φτιάξει τον πρωινό του καφέ.

- Μπαμπά, τι ώρα θα έρθει η Ιωάννα και ο Χριστόφορος;

- Καλημέρα αγόρι μου! Ανυπομονείς πολύ, ε; Σε μια ώρα θα φτάσουν. Μόνο θέλω πριν έρθουν, να φροντίσεις το δωμάτιό σου να είναι καθαρό! Θα πάμε βόλτα με τα ποδήλατα στο πάρκο, μόλις φτάσουν, μιας και έχει ωραία λιακάδα!

Ο Νίκος έτρεξε στο δωμάτιό του γρήγορα και άρχισε να τακτοποιεί. Σε μια ώρα τα ξαδερφάκια έφτασαν στο σπίτι μαζί με τη μαμά τους. Ο Νίκος τα υποδέχθηκε με μεγάλη χαρά! Ο μπαμπάς κατέβασε το ποδήλατο του Νίκου στην είσοδο και η θεία ξεφόρτωσε τα ποδήλατα της Ιωάννας και του Χριστόφορου από το αυτοκίνητο. Ήταν όλοι έτοιμοι για ποδηλατόβολτα!

Όλοι, εκτός από το Νίκο, ο οποίος, μόλις είδε πως ο Χριστόφορος είχε βγάλει τις βοηθητικές, δεν ήθελε με τίποτα να ακολουθήσει τη βόλτα! Μα όσο κι αν προσπαθούσαν να τον μεταπείσουν ο μπαμπάς του και η θεία του, ο Νίκος δεν άλλαζε με τίποτα γνώμη! Ήθελε να μείνει σπίτι και να κάνει προπόνηση στον κήπο μόνος του, για να μάθει κι εκείνος χωρίς βοηθητικές πριν πάει με τον ξάδερφό του για ποδηλατόβολτα.

Έτσι κι έγινε. Ο Νίκος έμεινε μόνος στον κήπο, έβγαλε τις βοηθητικές και άρχισε να προσπαθεί να κρατήσει την ισορροπία του. Οι υπόλοιποι απολάμβαναν τη βόλτα στο πάρκο. Εκεί, όμως, είδαν πως εκείνη την ημέρα είχε μια εκδήλωση για παιδιά, όπου ένας πρωταθλητής ποδηλασίας δίδασκε στα παιδιά πώς να ισορροπούν σε δύο ρόδες! Ο μπαμπάς του Νίκου ήθελε να φροντίσει, ώστε ο Νίκος να μη χάσει την ευκαιρία να έχει μια τέτοια ωραία εμπειρία.

Επέστρεψε στο σπίτι και είπε στο Νίκο για τον πρωταθλητή ποδηλασίας. Ο Νίκος ενθουσιάστηκε και αναχώρησαν οι δυο τους μαζί προς το πάρκο.

Όταν έφτασαν, ο Νίκος περίμενε υπομονετικά τη σειρά του, για να τον βοηθήσει ο πρωταθλητής. Όταν ήρθε η ώρα, ανέβηκε πάνω στο ποδήλατό του και, πριν προλάβει ο δάσκαλος να του δώσει τις πρώτες οδηγίες, ο Νίκος έβαλε τα πόδια στα πετάλ και ξεκίνησε! Ισορροπούσε άψογα στις δύο ρόδες! Ο δάσκαλος εντυπωσιάστηκε, μα ακόμα περισσότερο η οικογένεια του Νίκου. Το μικρό αγόρι με την επιμονή του, είχε καταφέρει μόνος του στον κήπο να μάθει να κάνει ποδήλατο. Ένωθε πολύ περήφανος!

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία «Με τα ποδήλατα στο πάρκο» είναι μια τρυφερή και διδακτική αφήγηση που εστιάζει στην αξία της επιμονής, της αυτοπεποίθησης και της οικογενειακής υποστήριξης. Με απλή, αλλά περιεκτική γλώσσα, μεταφέρει σημαντικά μηνύματα για τα παιδιά και τους γονείς. Ο πρωταγωνιστής της ιστορίας, ο Νίκος, μέσα από τις δικές του προσπάθειες και με την ενίσχυση της οικογένειάς του, επιτυγχάνει να ξεπεράσει μια προσωπική πρόκληση, προσφέροντας ένα θετικό πρότυπο για τα παιδιά που έρχονται αντιμέτωπα με δυσκολίες. Η ιστορία αυτή έχει κάποια κοινά στοιχεία με τη Σταχτοπούτα. Ο Νίκος νιώθει μειονεκτικά και απομονώνεται, όπως η Σταχτοπούτα αισθάνεται κατώτερη από τις αδερφές της και αποκλείεται από τον χορό. Ο Νίκος δεν περιμένει εξωτερική βοήθεια, αλλά μόνος του προπονείται και πετυχαίνει τον στόχο του, αλλά και η Σταχτοπούτα πηγαίνει τελικά στον χορό και δείχνει ποια πραγματικά είναι. Στη Σταχτοπούτα, η στιγμή που ο πρίγκιπας τη βρίσκει και το γοβάκι ταιριάζει είναι το αποκορύφωμα της ιστορίας, ενώ στην περίπτωση του Νίκου η μαγική στιγμή είναι όταν συνειδητοποιεί μπροστά σε όλους ότι μπορεί ήδη να κάνει ποδήλατο χωρίς βοηθητικές! Και στις δύο ιστορίες υπάρχει η τελική δικαίωση, από τη μια η Σταχτοπούτα ξεπερνά τα εμπόδια και κερδίζει τη θέση που της

αξίζει και από την άλλη ο Νίκος, με την επιμονή του, αποδεικνύει ότι δεν ήταν πίσω από τον ξάδερφό του, αλλά το είχε καταφέρει μόνος του.

Η ιστορία του Νίκου απευθύνεται κυρίως σε παιδιά ηλικίας 5-8 ετών. Τα παιδιά αυτής της ηλικίας βρίσκονται σε στάδιο ανάπτυξης δεξιοτήτων αυτονομίας και αυτοπεποίθησης. Η ιστορία αφορά την ανάπτυξη κινητικών δεξιοτήτων (μάθηση ποδηλάτου χωρίς βοηθητικές). Το τέλος είναι αισιόδοξο και επιβραβεύει την προσπάθεια, στοιχείο που ταιριάζει σε αυτή την ηλικιακή ομάδα.

9. «Βιογραφία-Χαρακτηριστικά ήρωα»

9.1. «Ο κύριος Λιγκουίνι» (Βικτωρία Δαγκόγλου)

Φυσική κατάσταση

Ψηλός, λιγνός, με λεπτεπίλεπτα χαρακτηριστικά προσώπου ο κύριος Λιγκουίνι είναι ένας μεσήλικας «άνδρας» που το σώμα του δεν τον έχει προδώσει και πώς θα μπορούσε άλλωστε, αφού μέλημά του είναι να το διατηρήσει στην καλύτερη δυνατή κατάστασή του. Για το λόγο αυτό, δεν αμελεί την πρωινή του γυμναστική. Επικύψεις, επιτόπια καθίσματα, τέντωμα έως να φτάσει τα νύχια των ποδιών. Όλα αυτά ίσαμε να τον φωνάξει η νταντά του για το πρωινό του, ζεστό γάλα με κακάο, αυγά και ένα αφράτο κομμάτι κέικ. Έπειτα πλένει τα δόντια του, χτενίζει τις πέντε τρίχες που έχει στην κορυφή του κεφαλιού του και φορά το καλοσιδερωμένο παπιγιόν του, χρώματος κοραλλί.

Προσωπικότητα

Ο κύριος Λιγκουίνι, «άνθρωπος» εύστροφος, μυαλό ξυράφι, όπως έλεγε η γιαγιά του η Δόνα Κανελόνι, καταπιανόταν με ό,τι μπορούσε να τον κάνει ακόμα πιο έξυπνο. Εξαιρετικός στο σουντόκου και τα σταυρόλεξα, αλάνθαστος στις μαθηματικές πράξεις, είχε μανία με τις πολύπλοκες κατασκευές. «Άνθρωπος» ευγενής, δοτικός, καλόκαρδος, με τον καλό λόγο για όλους μα ιδιαίτερα περιποιητικός με τις «γυναίκες». Φαινόταν να πατά καλά στα πόδια του σαν να είχε ισορροπήσει απόλυτα μέσα του, γεγονός που έκανε το πρόσωπό του φωτεινό και μειλίχιο. Οι κινήσεις του ήταν ρυθμικές σαν να ακολουθούσαν τα βήματα βαλς. Ωστόσο, όταν κάτι πλήγωνε την αισθητική του, με ύφος έλεγε πως «αυτό δεν είναι της

τάξεώς μου, δεν μου αρμόζει» και έφευγε ενοχλημένος. Έτσι λοιπόν, τελεσίδικα αποφάσισε να ξεκόψει από τους φίλους του, γιατί κατάλαβε πως κορόιδευαν αυτή του τη στάση.

Κοινωνική κατάσταση και παρελθόν

Γόνος μεγάλης και εύπορης οικογένειας, οι Σπαγγετίνι νούμερο 10 με το όνομα! Όμως, άλλαξε η ζήση τους απότομα, γιατί ο πατέρας του έπαιξε όλη την οικογενειακή περιουσία στο Υπο και καταστράφηκε.

Σχόλιο επιμελήτριας: Ο χαρακτήρας έχει όνομα εμπνευσμένο από ιταλικά ζυμαρικά, που δίνει μια χιουμοριστική, γαστρονομική διάσταση στην ιστορία. Ο Κύριος Λιγκουίνι παρουσιάζεται ως καλλιεργημένος, εύστροφος και με λεπτούς τρόπους, αλλά το κείμενο παρωδεί αυτό το αριστοκρατικό προφίλ, με αναφορές στη ρουτίνα του, την πρωινή γυμναστική του και το κοραλλί παπιγιόν του. Η περιγραφή του με πέντε τρίχες στο κεφάλι είναι μια σαφής καρικατούρα που δίνει ειρωνική διάσταση στο παρουσιαστικό του. Παρά το γεγονός ότι είναι γόνος εύπορης οικογένειας, η καταστροφή τους ήρθε όχι από μια σοβαρή επιχειρηματική αποτυχία αλλά από ένα παιχνίδι Υπο! Αυτή η ανατροπή λειτουργεί ως χιουμοριστικός σχολιασμός για την τύχη και την παρακμή, μέσα από μια απρόσμενη και κωμική αιτία.

Απευθύνεται σε έφηβους και ενήλικες (15+ ετών), καθώς η σατιρική διάθεση και η παρωδία αριστοκρατικών στερεοτύπων είναι πιο απολαυστική για μεγαλύτερους αναγνώστες που μπορούν να εκτιμήσουν την ειρωνεία και το λογοπαίγνιο με τα ζυμαρικά. Οι αναφορές σε σουντόκου, Υπο, γυμναστική και κομψότητα δημιουργούν μια χιουμοριστική κοινωνική σάτιρα, που γίνεται πιο κατανοητή από εφήβους και ενήλικους αναγνώστες. Παρόλο που έχει έναν παιχνιδιάρικο τόνο, η λεπτή ειρωνεία και το κοινωνικό σχόλιο καθιστούν το κείμενο πιο απολαυστικό για ώριμους αναγνώστες.

10. «Ιστορία που βασίζεται στο βιογραφικό ενός ήρωα»

Οι μαθήτριες/μαθητές δημιουργούν μια ιστορία βασισμένη σε έναν ήρωα που ήδη έχουν περιγράψει/βιογραφήσει.

10.1. «Για την τιμή της οικογένειας» (Ιστορία που βασίζεται στον κύριο Λιγκουίνι) (Βικτωρία Δαγκόγλου)

Ο κύριος Λιγκουίνι αγκομαχά ενοχλημένος. Δεν αντέχει το στρίμωγμα στο μεσαίο ράφι του μπακάλικου δίπλα στο φιδέ και το κριθαράκι, όπου κατέληξε μετά την οικονομική καταστροφή του εξαιτίας μιας παρτίδας Υπο. Το βρίσκει απίστευτα ταπεινωτικό και εξευτελιστικό για γόνο της οικογένειας Σπαγγετίνι νούμερο 10 να τον ακουμπούν τα άγαρμπα χέρια του κάθε επίδοξου αγοραστή του.

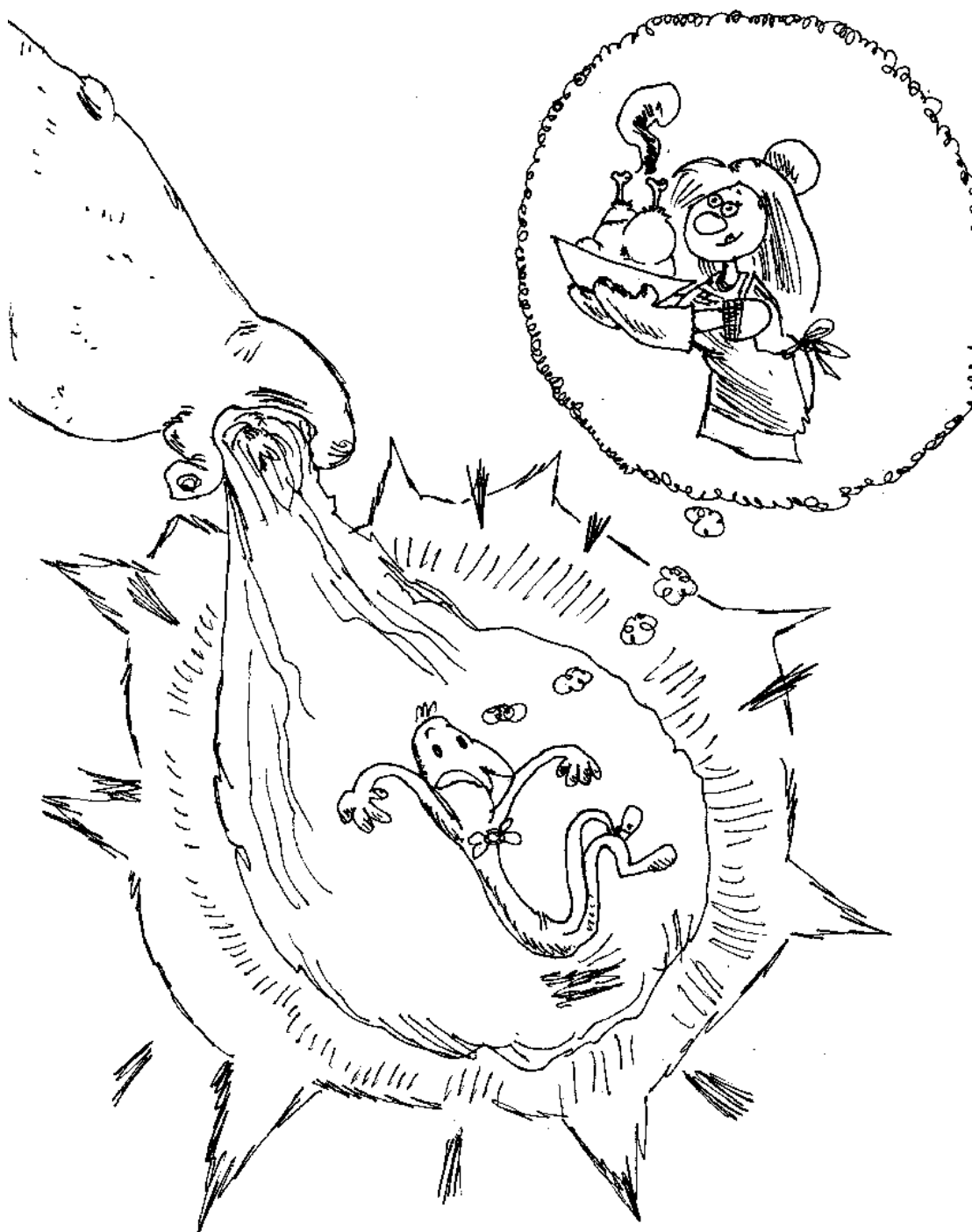

Και τι δε θα έδινε να γύρναγε πίσω στην τρυφερή αγκαλιά της οικογένειάς του στη Νάπολη, να τον φροντίζει η νταντά του φτιάχνοντάς του το αγαπημένο του πρωινό και προσέχοντας πάντα να έχει καθαρό

και φρεσκοσιδερωμένο το αγαπημένο του κοραλλί παπιγιόν. Ξάφνου όμως, εκεί που ονειροβατούσε ο κύριος Λιγκουίνι, φωνές πλήγωσαν τα ευαίσθητα αυτιά του και κινήσεις απότομες από τα χέρια του μπακάλη, του Βρασίδα, τον έκαναν να βρεθεί δίπλα στα όσπρια. «Μα αν έχει τον Θεό του, είναι δυνατόν;», σκέφτηκε. «Δεν αρμόζει στη τάξη μου να είμαι δίπλα σε φάβα και φακή. Ω, Madonna mia!». Ο Βρασίδας συνέχισε να τακτοποιεί τα ράφια, όταν ο Λιγκουίνι σκέφτηκε πως παρά την ηλικία του ήταν σε άριστη φυσική κατάσταση και πως τώρα ήταν η κατάλληλη στιγμή, για να του φανεί χρήσιμη. Με γρήγορες κινήσεις θα έσπρωχνε το σώμα του στην άκρη του ραφίου και με ένα τραμπάλισμα θα βρισκόταν στο από κάτω ράφι που ήταν τοποθετημένο πιο έξω. Χίλιες φορές με το ρύζι παρά με τα φασόλια Πρεσπών. Ε, ναι, δεν ήταν της τάξεώς του! Πράγματι, ένα δυνατό σάλτο του τον έκανε να τραμπαλίζεται εκεί στην άκρη του ραφίου στο διάδρομο απέναντι από τις κονσέρβες. Και ναι, φεύγει από το ράφι και νιώθει να βρίσκεται στον αέρα και αυτός να του χτυπά το πρόσωπο, όπως τότε που έκανε σκι στη Βόρεια Ιταλία. Όμως, αχ όχι..., δεν μπορεί να είναι αλήθεια! Αντί για το κάτω ράφι κατέληξε στο καλάθι ενός γλυκύτατου και ευτραφέστατου κυρίου.

«Ποιος είναι αυτός πάλι και που με πάει», σκέφτηκε. Η απορία του λύθηκε, όταν κατέληξαν στο ταμείο. «Τι καλό θα μαγειρέψεις απόψε στο εστιατόριο σου;» ρώτησε ο Βρασίδης ο μπακάλης τον πελάτη. Ο Λιγκουίνι πετάχτηκε! Θα τον μαγειρέψει, αυτό αρκούσε, για να παγώσει το αίμα του. Μέχρι εδώ ήταν η ζωή του στον μάταιο ετούτο κόσμο! Περίμενε υπομονετικά τις τελευταίες του στιγμές ανατριχιάζοντας ακόμα και με τη σκέψη πως πέφτοντας στο βραστό νερό το ευαίσθητο δέρμα του θα υπέφερε και οι καλοχτενισμένες πέντε τρίχες του θα μπερδεύονταν.

Όμως μειλίχια περίμενε το τέλος μέχρι που τα μάτια του έκλεισαν από τη νύστα. Πόση ώρα κοιμόταν δεν κατάλαβε, ωστόσο, όταν ξύπνησε, βρέθηκε στην κουζίνα ενός διάσημου εστιατορίου που είχε να μετρά πολλά αστέρια Michelin και ο γλυκύτατος, ευτραφέστατος κύριος ήταν εκεί. Ένας σωρός από φρεσκότατα υλικά ήταν τοποθετημένα στον πάγκο

εργασίας δίπλα στον Λιγκουίνι. «Ε, ναι, αυτό αξίζει στην τάξη μου» αναλογίστηκε και παραδόθηκε στη μαεστρία του σεφ.

Εικονογράφηση: Γιώργος Μπίτσης

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία «Για την τιμή της οικογένειας» είναι μια ευρηματική αλληγορία που αξιοποιεί τον ανθρωπομορφισμό, για να αφηγηθεί τις περιπέτειες ενός μακαρονιού, του κύριου Λιγκουίνι. Μέσα στην αφήγηση, συνδυάζονται χιούμορ, κοινωνικά σχόλια και συμβολισμοί, δίνοντας στην ιστορία βάθος και πολυπλοκότητα. Ο Κύριος Λιγκουίνι παρουσιάζεται ως ένας κωμικός αλλά συμπαθητικός χαρακτήρας. Η αλαζονεία και οι ταξικές του προκαταλήψεις προκαλούν γέλιο, ενώ η αδυναμία του να αποδεχτεί την κατάσταση δημιουργεί δραματική ένταση. Η προσωπικότητά του, τελικά, εξελίσσεται, περνώντας από την αλαζονεία στην αποδοχή και την αυτογνωσία. Η ιστορία αυτή με χιούμορ και φαντασία αποδομεί κοινωνικά στερεότυπα και υπενθυμίζει τη σημασία της προσαρμοστικότητας και της δημιουργικότητας.

Η ιστορία είναι δομημένη, έτσι ώστε να μπορεί να διαβαστεί από όλες τις ηλικίες, αν και το ύφος και οι λεπτομέρειες την κάνουν ιδανική για μεγαλύτερα παιδιά και ενήλικες που απολαμβάνουν δημιουργικές και χιουμοριστικές αφηγήσεις. Ο ανθρωπομορφισμός του κυρίου Λιγκουίνι δίνει μια γοητευτική αίσθηση παιχνιδιού και φαντασίας. Γενικά, η ιστορία διατηρεί έναν ισορροπημένο συνδυασμό κωμωδίας και κοινωνικού σχολίου.

10.2 «Ο κύριος Τρεχαντογρηγορούλης» (Ευανθία Μαρκέλα Κοντίλη)

Ο κύριος Τρεχαντογρηγορούλης είναι ένας ανήσυχος, μίζερος με καχεκτικό ύφος τριαντάρης, οποίος δουλεύει σαν υπεύθυνος του ταχυδρομείου της γειτονιάς. Αν και καχεκτικός, αγχώδης και τελειομανής χαρακτήρας είναι ένας αγαπητός για τους φίλους του άνθρωπος. Ο κύριος Τρεχαντογρηγορούλης δεν ήταν πάντα έτσι. Στο παρελθόν ήταν χαλαρός και ήρεμος, ενώ παράλληλα απολάμβανε κάθε μικρή στιγμή μέσα στη μέρα του. Όλα αυτά, όμως, άλλαξαν, όταν η χαλαρότητά του τον οδήγησε να χάσει μία σημαντική συνέντευξη για μια απίστευτη ευκαιρία και θέση στη δουλειά του, κάτι που τον πλήγωσε βαθύτατα και από τότε δεν ήταν ποτέ ξανά ο ίδιος.

Από τότε συνεχίζει την ζωή του πηγαίνοντας κάθε μέρα στην ώρα του το πρωί στο ταχυδρομείο, ξεκινώντας τη δουλειά του και περιμένοντας τους υπόλοιπους υπαλλήλους. Αυτή η μέρα, όμως, δεν ήταν σαν τις άλλες ...

ήταν η ημέρα των γενεθλίων του και οι φίλοι του στη δουλειά του ετοιμάζαν μία έκπληξη που θα του έμενε αξέχαστη.

Η μέρα ξεκίνησε κανονικά με εκείνον να εργάζεται και να ελέγχει διαρκώς την πρόοδο των άλλων γραφείων, όμως, καθώς πλησίαζε η ώρα του κλεισίματος, οι φίλοι του άρχιζαν να χαλαρώνουν και να ετοιμάζονται για την έκπληξη. Εκείνος, βλέποντας τους άλλους να χαλαρώνουν, άρχισε να αγχώνεται όλο και περισσότερο. Καθώς, λοιπόν, καθόταν στο γραφείο του, ξαφνικά ανοίγει η πόρτα και με μία χαρά οι φίλοι του μπαίνουν στο γραφείο και αρχίζουν να του τραγουδούν το γνωστό τραγούδι των γενεθλίων. Αυτός ξαφνιασμένος απολαμβάνει την έκπληξη των φίλων του και στην αρχή φαίνεται να περνάει καλά. Καθώς, όμως, τα πρώτα λεπτά περνάνε, αυτός αρχίζει να κοιτάει συνεχώς το ρολόι του και να ρωτάει διαρκώς όλους αν τελείωσαν τις δουλειές τους, πόσο θα κρατήσει αυτή η έκπληξη και, αν έχουν κάτι άλλο, να του πουν. Ακούγοντας αυτά τα ερωτήματα οι φίλοι του αρχίζουν να δυσανασχετούν και ένα νέφος απογοήτευσης και θλίψης αρχίζει να περιτριγυρίζει το γραφείο του με πολλούς να φεύγουν επιστρέφοντας πίσω τη δουλειά τους. Ο κύριος Τρεχαντογρηγορούλης, όμως, είναι αρκετά απορροφημένος στο άγχος και στην ώρα που δε δίνει σημασία στους φίλους του, αγνοώντας κάθε προσπάθειά τους να του δώσουν τα δώρα του, κρατώντας ένα νωχελικό και χωρίς συναισθήματα πρόσωπο.

Βλέποντας αυτή την κατάσταση οι φίλοι του φεύγουν εκνευρισμένοι από το γραφείο του και ένας προς ένας επιστρέφουν στα γραφεία τους έτοιμοι να φύγουν. Ο κύριος Τρεχαντογρηγορούλης δεν κατανοούσε τον εκνευρισμό, αλλά αισθανόταν περήφανος που όλοι επέστρεψαν στα γραφεία τους και ετοιμάζονταν για το κλείσιμο. Η στάση του, όμως, θα αλλάξει απότομα, όταν ο τελευταίος φίλος θα φύγει από τον χώρο...

-Ήταν ένα καλό πάρτι, άντε τώρα να κλείσουμε, γιατί πέρασε η ώρα και θα βγούμε εκτός προγράμματος για 5 ολόκληρα λεπτά, είπε ο κύριος Τρεχαντογρηγορούλης.

Στο άκουσμα αυτής πρότασης ο φίλος τον πλησιάζει και ακουμπώντας τα χέρια του πάνω στους ώμους του λέει,

-Πραγματικά χαίρομαι για εσένα, που περνάς όμορφα με τον δικό σου τρόπο, γιατί ο χρόνος και η δουλειά είναι σημαντικά, αλλά συγχρόνως είναι και ασήμαντα, άμα δεν έχεις να μοιραστείς αυτό το χρόνο με άτομα

που αγαπάς και να δημιουργήσεις όμορφες στιγμές και αναμνήσεις. Όπως τώρα, που ενώ υπήρχε η στιγμή εδώ μαζί με όλους εμάς, εσύ προτίμησες να ζήσεις μόνος σου αυτή τη στιγμή μαζί με τους δείκτες του ρολογιού και μέσα στο άγχος.

Λέγοντας τα τελευταία του λόγια ο φίλος του φεύγει από το γραφείο. Ο κύριος Τρεχαντογρηγορούλης στο δρόμο για την επιστροφή σκέφτεται διαρκώς τα λόγια του φίλου του και αρχίζει να νοιώθει μετανιωμένος για την όλη συμπεριφορά του απέναντι στους φίλους του. Πριν κοιμηθεί, λοιπόν, αποφασίζει να λάβει δραστικά μέτρα και άμεσα στέλνει ένα μήνυμα σε όλους τους φίλους του από τη δουλειά και τους ενημερώνει για μια επείγουσα συνάντηση το πρωί στο γραφείο πριν το άνοιγμα. Την επόμενη μέρα, λοιπόν, ξυπνάει και όπως έκανε κάθε φορά πηγαίνει από νωρίς στο ταχυδρομείο και αρχίζει να βάζει το σχέδιό του σε δράση. Σιγά σιγά ετοιμάζει το χώρο με εορταστικούς στολισμούς και γλυκίσματα, προσέχοντας να είναι όλα τέλεια για τη στιγμή που θα έρθουν οι συνάδελφοί του. Με το άνοιγμα της πόρτας μπαίνουν μέσα στο χώρο και προς μεγάλη τους έκπληξη έρχονται αντιμέτωποι με το στολισμό, τα γλυκίσματα και έναν κύριο Τρεχαντογρηγορούλη να τους καλωσορίζει με ένα πλατύ χαμόγελο.

-Περάστε, καλημέρα, καλώς ήρθατε! Σας ετοίμασα αυτή την έκπληξη για να σας ευχαριστήσω για όλα όσα κάνατε για εμένα και για να σας ζητήσω συγγνώμη για τη συμπεριφορά μου εχθές. Πραγματικά ήταν λάθος μου να σας φερθώ έτσι και σκέφτηκα πολύ καλά κάποια πράγματα. Αποφάσισα, λοιπόν, σήμερα να αφιερώσουμε αυτό το χρόνο που έχουμε σε εσάς και να γιορτάσουμε όλοι μαζί.

Και έτσι και έγινε. Όλοι μαζί γιόρτασαν και ευχηθήκαν με χαμόγελα και χαρά στο νέο κύριο Τρεχαντογρηγορούλη, ο οποίος υποσχέθηκε να είναι πιο χαλαρός από δω και πέρα και να χαίρεται την ζωή του μαζί με τους φίλους του, απολαμβάνοντας κάθε στιγμή.

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία του κυρίου Τρεχαντογρηγορούλη είναι μια όμορφη, διδακτική αφήγηση για τη σημασία της ισορροπίας μεταξύ δουλειάς και προσωπικής ζωής. Μέσα από έναν χαρακτήρα που έχει χαθεί στην τελειομανία και το άγχος, το κείμενο θίγει θέματα όπως είναι η υπερβολική προσήλωση στη δουλειά και οι συνέπειες της αποξένωσης, η ανάγκη για ανθρώπινες σχέσεις και συναισθηματικές στιγμές, η αυτογνωσία και η προσωπική αλλαγή. Ο πρωταγωνιστής ξεκινά ως ένας

άνθρωπος αγχωμένος και εμμονικός με τη δουλειά, κάτι που προέκυψε από μια παλιά αποτυχία του. Αυτή η αλλαγή της προσωπικότητάς του λειτουργεί σαν ένας μηχανισμός άμυνας: πιστεύει ότι, αν χαλαρώσει ξανά, θα χάσει ευκαιρίες, θεωρεί τη χαλάρωση «εχθρό» της επιτυχίας, δεν αντιλαμβάνεται ότι το άγχος του τον απομακρύνει από όσους τον αγαπούν.

Η σκηνή των γενεθλίων του δείχνει ξεκάθαρα την εμμονή του με τον χρόνο. Ακόμη και όταν οι φίλοι του του δείχνουν αγάπη, εκείνος σκέφτεται μόνο το πρόγραμμα και τις υποχρεώσεις. Το γεγονός ότι όλοι αρχίζουν να φεύγουν τονίζει πόσο πολύ έχει απομακρυνθεί από τους άλλους. Η κορυφαία στιγμή της ιστορίας είναι όταν ο τελευταίος φίλος του τού λέει ξεκάθαρα πως δεν έχει νόημα ο χρόνος, αν δεν τον μοιράζεσαι με άλλους. Αυτή η φράση λειτουργεί ως «ξύπνημα» για τον κύριο Τρεχαντογρηγορούλη. Η αλλαγή του πρωταγωνιστή δε γίνεται αμέσως, αλλά περνάει μέσα από τη σκέψη και την αυτοκριτική. Ο ίδιος παίρνει την πρωτοβουλία να επανορθώσει, δείχνοντας ότι έμαθε από το λάθος του. Η διοργάνωση της δικής του γιορτής ανατρέπει τη σοβαρή, αυστηρή εικόνα του και δείχνει μια νέα, πιο χαλαρή πλευρά του. Το γεγονός ότι ζητά συγγνώμη και προσπαθεί να φτιάξει τη σχέση του με τους φίλους του δίνει ένα θετικό μήνυμα στους αναγνώστες: ποτέ δεν είναι αργά να αλλάξεις και να βρεις ξανά την ισορροπία στη ζωή σου.

Η ιστορία ταιριάζει κυρίως σε παιδιά από 8 ετών και άνω, γιατί έχει σαφή διδακτικό χαρακτήρα, κάτι που είναι πιο κατανοητό σε παιδιά που αρχίζουν να αντιλαμβάνονται πιο σύνθετες έννοιες και ο πρωταγωνιστής είναι ενήλικος με επαγγελματική ζωή, άρα απευθύνεται σε παιδιά που μπορούν να κατανοήσουν πώς λειτουργεί η εργασία και το άγχος των μεγάλων. Το μήνυμα της ισορροπίας είναι χρήσιμο και για μεγαλύτερα παιδιά, που σταδιακά μπαίνουν στη διαδικασία να οργανώνουν τον χρόνο τους καλύτερα, αλλά και για ενηλίκους που μπορεί να ταυτιστούν με τον ήρωα. Η ιστορία του κυρίου Τρεχαντογρηγορούλη, λοιπόν, είναι ένα όμορφο, σύγχρονο διδακτικό παραμύθι που μιλά για την αξία του χρόνου, της φιλίας και της χαράς. Χρησιμοποιεί ρεαλιστικούς χαρακτήρες και μια δυνατή εξέλιξη, για να δείξει πώς οι άνθρωποι μπορούν να αλλάξουν, όταν καταλάβουν τι πραγματικά έχει σημασία. Ένα γλυκό και χρήσιμο παραμύθι με ένα διαχρονικό μήνυμα: η ζωή δεν είναι μόνο υποχρεώσεις, αλλά και όμορφες στιγμές που αξίζει να μοιραζόμαστε!

10.3. «Η Περιπέτεια του Λίο και της Μαριλίτας» (Ευγενία Φωτοπούλου, Μαρία Αλίκη Χριστοδουλοπούλου)

Ο Λίο είναι 10 χρονών, είναι μελαχρινός και ζει με την οικογένεια του σε ένα μικρό χωριό κοντά σε ένα δάσος. Το περίφημο «Καρίνι» είναι το χωριό του. Είναι κοντός και μικροκαμωμένος. Αποφασίζει μια ημέρα να πάει μέσα σε αυτό το μεγάλο δάσος, να βρει τροφή για την οικογένειά του. Φοβισμένος για το τι μπορεί να ακολουθήσει προχωρά δειλά δειλά προς το δρόμο για το δάσος. Καθώς περπατούσε, το στομάχι του γουργούριζε και από την πολύ πείνα άρπαξε ένα μήλο που είχε απομείνει σε ένα δέντρο πάνω δεξιά του. Παίρνει το μήλο και, καθώς το τρώει, μια έντονη βροχή ξεκινάει και ο Λίο τρομαγμένος τρέχει, βλέπει στα αριστερά του ένα μικρό δρομάκι και μπαίνει μέσα, για να καλυφθεί και να μην βρέχεται. Λαχανιασμένος στέκεται εκεί και αφήνει κάτω το μήλο του.

Καθώς στρίβει δεξιά το κεφάλι του, βλέπει μια μικρή αλεπού να βρίσκεται κάτω στην γωνία και να κοιμάται. Τότε βγάζει μια κραυγή, με αποτέλεσμα η αλεπού να ξυπνήσει και να φύγει από το δρομάκι και να κρυφτεί πίσω από ένα δέντρο. Ο Λίο στεναχωρήθηκε και ξεκίνησε να ψάχνει τρόπους να προσεγγίσει την αλεπού. Της λέει «Αλεπουδίτσα μου πού είσαι; εει δε θα σου κάνω κακό, αγαπάω όλα τα ζώακια...». Αρχίζει να την ψάχνει πίσω από τα δέντρα. Βάζει το μήλο στο κεφάλι του και το κρατάει με το δεξί του χέρι. Η αλεπού βλέπει το μήλο που είναι στο κεφάλι του και αρχίζει να το λιγουρεύεται.

Η αλεπουδίτσα ονομάζεται Μαριλίτα. Είναι τριών χρονών, της αρέσει να τρέχει γρήγορα και η ουρά της χαίρεται πολύ! Το χρώμα της είναι καφέ και μοιάζει σαν μια μικρή σοκολατίτσα. Η Μαριλίτα πάει κοντά στον Λίο, πηδάει πάνω του, αρπάζει το μήλο από το κεφάλι του και τρέχει πίσω από ένα δέντρο. Ο Λίο ξαφνιασμένος, τρέχει να την βρει. «Αλεπουδίτσα μου μικρή, πήρες το μήλο μου; Έλα, δώσε μου το μήλο πίσω. Άμα πεινάς, θα ψάξω να σου βρω μήλα να φας... σε παρακαλώ, πεινάω πολύ, είναι πολύ φτωχή η οικογένειά μου και έχω να φάω από εχθές.... εεει ψιτ πού κρύβεσαι; (ψάχνοντας πίσω από τα δέντρα) «...σου υπόσχομαι, Αλεπουδίτσα μου, αν μου δώσεις το μήλο, θα ψάξουμε παρέα για φαγητό, θα φας κι εσύ». Καμία απάντηση. «Αλεπουδίτσα πώς σε λένε;». Πετάγεται τότε η αλεπού, λέει «Μαριλίτα με λένε» και τρέχει πίσω από

τα δέντρα. «Και ποιοι είναι οι γονείς σου, Μαριλίτα;», «ο μπαμπάς μου είναι ο Ρίνγκο και η μητέρα μου η Λούλα η στρουμπουλούλα». Ρωτά ο Λίο «και τι κάνεις εδώ, μικρή μου Μαριλίτα;». «Ήρθα να βρω φαγητό και να εξερευνήσω το δάσος», του απαντά αυτή. «Μα γιατί δεν εμφανίζεσαι μικρή αλεπουδίτσα; δε θα σου κάνω κακό, θέλω να ψάξουμε να βρούμε και άλλα μήλα, αλλά δε φτάνω να πιάσω κάποια μήλα από τα ψηλά δέντρα. Θα ήθελα την βοήθειά σου». «Και τι θα μου δώσεις εμένα;», «Θα σου δώσω όσο φαγητό θέλει το στομάχι σου». Λέει τότε η Μαριλίτα «χμμ, καλό ακούγεται αυτό! Θα σε βοηθήσω, εξάλλου μ' αρέσει να βοηθάω, αλλά, επειδή πεινάω, θα μου δώσεις και εμένα εε; σίγουρα;». «Φυσικά και θα σου δώσω φαγητό, θα ψάξουμε παρέα και θα σε προστατεύω, όποιο εμπόδιο και αν βρούμε». Ακούγοντας αυτά τα λόγια εμφανίζεται μπροστά του η Μαριλίτα και λέει «κι εγώ θα σε προστατέψω, μικρέ μου Λίο, πάμε να ψάξουμε, θα βραδιάσει σε λίγο».

Έτσι ξεκίνησαν την όμορφη διαδρομή τους στο δάσος οι δύο φίλοι. Όσο περπατούσαν γνώριζε ο ένας τον άλλον όλο και περισσότερο. Είχαν αρκετά κοινά, όπως η αγάπη τους για το τρέξιμο, το παιχνίδι αλλά και το δάσος. Καθώς περπατούσαν, είδαν στο βάθος του δάσους ένα ξύλινο σπιτάκι με μία ορθάνοιχτη πόρτα. Δεν έχασαν χρόνο. Έτρεξαν γρήγορα να δουν ποιος μένει εκεί. «Αλεπουδίτσα μου, είναι αγένεια να μπορούμε έτσι μέσα, χωρίς να χτυπήσουμε τη πόρτα» της λέει ο Λίο. «Έχεις δίκιο» απαντά η αλεπουδίτσα. Ο Λίο χτύπησε τη πόρτα, αλλά δεν απάντησε κανένας. Περίμεναν πολύ ώρα έτσι, ώσπου πήραν το θάρρος και μπήκαν μέσα. Είδαν ένα μεγάλο τραπέζι με πολλά φαγητά και ένα μεγάλο τζάκι το οποίο έβγαζε τόση ζέστη, έτσι ώστε να κάνει τον Λίο και την αλεπουδίτσα να κάτσουν δίπλα του. Η ώρα είχε περάσει και οι δύο φίλοι είχαν αποκοιμηθεί δίπλα στο τζάκι, αφού έφαγαν κάποια από τα φαγητά. Ξαφνικά, μπήκε μέσα μία όμορφη κοπέλα και είδε στο σπίτι της την αλεπουδίτσα και τον Λίο. Στην αρχή τρόμαξε, αλλά μετά σκέφτηκε «τόσο μικρά που είναι μάλλον έψαχναν μέρος να μείνουν και όχι να μου κάνουν κακό». Έτσι, έβαλε από πάνω τους μία κουβέρτα, αλλά η μικρή αλεπουδίτσα τρόμαξε τόσο που πετάχτηκε στον αέρα και κρύφτηκε κάτω από το τραπέζι. Ο Λίο ψύχραιμος πήγε να της εξηγήσει γιατί μπήκαν στο σπίτι της. «Δε θέλουμε να σου κάνουμε κακό. Ψάχνουμε φαγητό για τις οικογένειες μας και από την πείνα μας φάγαμε τα φαγητά που είχες στο τραπέζι». Η κοπέλα λυπήθηκε την αλεπουδίτσα και το αγόρι και τους ετοίμασε ένα καλάθι με πολλά φαγητά για τις οικογένειές τους....

Καθώς ο ήλιος ανέτειλε πίσω από τα δέντρα του δάσους, η κοπέλα τους έδωσε το μεγάλο καλάθι γεμάτο με καρπούς, μήλα, ψωμί και λίγα γλυκά, λέγοντάς τους πως κι εκείνη, κάποτε, ήταν μόνη στο δάσος και ήξερε καλά τι σημαίνει ανάγκη και φόβος. Ο Λίο την ευχαρίστησε με ευγένεια, με μια λάμψη στα μάτια που μαρτυρούσε την ελπίδα και την ευγνωμοσύνη του. Μαζί με τη Μαριλίτα, πήραν τον δρόμο της επιστροφής προς το Καρίνι, γεμάτοι χαρά – όχι μόνο για το φαγητό που θα πήγαιναν στις οικογένειές τους, αλλά και για τη φιλία που γεννήθηκε μέσα από την πείνα, την περιπέτεια και την καλοσύνη μιας ξένης. Από εκείνη τη μέρα, ο Λίο δεν ήταν πια το φοβισμένο παιδί που μπήκε δειλά στο δάσος, αλλά ένα γενναίο αγόρι με έναν δυνατό σύμμαχο: την εμπιστοσύνη στον εαυτό του και τη δύναμη της συνεργασίας.

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία του Λίο και της Μαριλίτας είναι ένα τρυφερό και διδακτικό αφήγημα που συνδυάζει περιπέτεια, φαντασία και ηθικά διδάγματα. Μέσα από την αφήγηση, αναδεικνύονται θέματα όπως η φιλία, η αλληλεγγύη, η υπέρβαση των φόβων και η ανάγκη για συνεργασία. Μέσα από την περιπέτεια στο δάσος, οι ήρωες μαθαίνουν να ξεπερνούν τις προκλήσεις, να εμπιστεύονται ο ένας τον άλλον και να βρίσκουν λύσεις μέσα από τη συνεργασία. Η ιστορία αφήνει ένα αίσθημα ζεστασιάς και ελπίδας, προσφέροντας σημαντικά μαθήματα για μικρούς και μεγάλους. Η ιστορία αυτή είναι ιδανική κυρίως για παιδιά δημοτικού σχολείου.

10.4. «Ο Δούκας Τζιντζεράτος» (Ειρήνη Τσεκούρα)

Βγήκε από το μετρό και άρχισε να ανεβαίνει ένα ένα τα σκαλιά. Μόλις ανέβηκε στο τελευταίο σκαλί, ένιωσε τον κρύο αέρα του Μανχάταν στο πρόσωπό του. Σήκωσε το γιακά από το μαύρο του πανωφόρι και κατέβασε το μαύρο του μπερέ, για να προστατεύσει το πρόσωπό του από το χιόνι που έπεφτε. Το τσουχτερό κρύο τον έκανε να επιβραδύνει το βήμα του και έτσι δεν άργησε να φτάσει στο loft που έμενε. Δεν είχε έπιπλα. Δεν χρειάζεται έπιπλα. Αυτό που χρειάζεται είναι δικαιοσύνη. Το μόνο που είχε ήταν ένα στρώμα σε μια γωνία, για να κοιμάται αυτές τις λίγες ώρες που καταφέρνει να κοιμάται κάθε βράδυ. Στους τοίχους παντού κολλημένες φωτογραφίες και σημειώσεις. Όλα συνδεδεμένα μεταξύ τους με νήματα που καταλήγουν σε μια φωτογραφία του παππού του, που επάνω της έχει γραμμένο με μαύρο μαρκαδόρο ένα

ερωτηματικό. Παρακολουθεί και καταγράφει κάθε κίνησή τους, αναλύει κάθε πράξη τους. Πήρε ακόμη ένα χαρτάκι, έγραψε μια διεύθυνση και το κόλλησε δίπλα από τη φωτογραφία ενός εγκαταλελειμμένου κτιρίου. Κάθε στοιχείο είναι σημαντικό για εκείνον. Κάθε πληροφορία που συλλέγει την κολλάει στον τοίχο του με την ελπίδα πως κάποια μέρα θα καταφέρει να βρει την λύση, θα καταφέρει επιτέλους να φτάσει τον στόχο του και να πάρει την εκδίκησή του. Έβαλε ένα ποτήρι ουίσκι και πήγε στο παράθυρο. Κοίταξε τις νιφάδες του χιονιού που έπεφταν επάνω στα δέντρα του Central Park.

Έβγαλε από την τσέπη του τον αναπτήρα που του είχε δωρίσει ο παππούς του, ο Δούκας Τζιντζεράτος, και άναψε ένα τσιγάρο. Από εκείνον δεν είχε πάρει μόνο το όνομά του αλλά και πολλά χαρακτηριστικά του. Την αποφασιστικότητά του, το πείσμα του, τα σκοτεινά καστανά του μάτια και το μαγνητικό του βλέμμα, τα κόκκινα γένια του και την επιβλητική κορμοστασιά του. Θυμάται ακόμη τις όμορφες αναμνήσεις που έχει μαζί του. Θυμάται που τον έπαιρνε μαζί του στο αποστακτήριό τους. Θυμάται τη μυρωδιά από το ουίσκι, καθώς το έβαζαν στα ξύλινα βαρέλια και τον παππού του να του λέει πως πρέπει να μείνει τουλάχιστον τρία χρόνια το ουίσκι μέσα στα βαρέλια από ξύλο βελανιδιάς, για να ωριμάσει καλά. Αυτή η μυρωδιά από το ουίσκι, όμως, δεν έφερε στο μυαλό του μόνο χαρούμενες αναμνήσεις αλλά και δυσάρεστες. Θυμήθηκε το βροχερό εκείνο πρωί που ξύπνησε στο σπίτι του παππού του και, όταν πήγε να τον ξυπνήσει, αυτός δεν άνοιγε τα μάτια του. Πέντε χρονών ήταν τότε, ούτε που καταλάβαινε τι γινόταν. Ακόμη θυμάται τον ήχο από την σειρήνα του ασθενοφόρου. Ανακοπή καρδιάς είχαν πει τότε οι γιατροί. Κοίταξε την φωτογραφία του παππού του και είπε: «Μην ανησυχείς παππού, σύντομα θα τον κάνω να πληρώσει για όλα».

Όλα άρχισαν μετά από το πάρτι για τα εικοστά πρώτα γενέθλιά του, το οποίο είχε διοργανώσει ο παιδικός του φίλος Αιμίλιος Κανελλίδης στο σπίτι του. Μία τεράστια έπαυλη που ανήκε στον πατέρα του Αγησίλαο Κανελλίδη. Η μητέρα του τους είχε εγκαταλείψει και είχε γυρίσει πίσω στο χωριό της στην Ελλάδα όπου και πέθανε, όταν ήταν μόλις 7 μηνών ο Αιμίλιος. Όλο το βράδυ ο Δούκας και οι φίλοι του δε σταμάτησαν να τραγουδούν, να χορεύουν, να διασκεδάζουν και φυσικά να πίνουν. Το πάρτι συνεχίστηκε μέχρι που ξεπρόβαλλαν οι πρώτες ακτίνες του ηλίου. Ο Δούκας είχε πει τόσο πολύ που δεν μπορούσε ούτε να περπατήσει. Οι φίλοι του τον πήγαν σε ένα από τα πολλά δωμάτια της έπαυλης, τον

έβαλαν στο κρεβάτι και τον άφησαν να κοιμηθεί. Δεν πέρασαν λίγα λεπτά και ο Δούκας σηκώθηκε απότομα από το κρεβάτι, γιατί ένιωσε μια δυσφορία. Βγήκε στο διάδρομο και άνοιξε την πόρτα του διπλανού δωματίου νομίζοντας πως είναι η τουαλέτα, αλλά εκεί βρίσκονταν το γραφείο του πατέρα του Αιμίλιου. Αντίκρυσε ένα τεράστιο σκοτεινό χώρο που το μόνο φως προερχόταν από τη φωτιά που έκαιγε στο τζάκι. Στη μια γωνιά υπήρχε ένα ξύλινο γραφείο και από πίσω μια βιβλιοθήκη γεμάτη βιβλία. Στην άλλη πλευρά υπήρχε ένας μαύρος δερμάτινος καναπές και ένα μικρό γυάλινο τραπεζάκι. Ο Δούκας, όμως, έμεινε ακίνητος με τα μάτια καρφωμένα στο πορτρέτο του Αγησίλαου Κανελλίδη που βρίσκονταν πάνω από το τζάκι. Ένωσε το βλέμμα από το πορτρέτο να διαπερνάει σαν φλόγα το κορμί του και τότε δάκρυα άρχισαν να τρέχουν από τα δυο του μάτια. Σκορπισμένες εικόνες άρχισαν να γεμίζουν το μυαλό του. Όλα αυτά που είχε κρύψει βαθιά μέσα του, όταν ήταν μικρός, άρχισαν να ανεβαίνουν ξανά σιγά σιγά στην επιφάνεια. Ξαφνικά νιώθει όλο το δωμάτιο να γυρίζει και αμέσως σωριάστηκε στο πάτωμα. Ξύπνησε μετά από αρκετές ώρες. Βρισκόταν πίσω στο δωμάτιο. Άνοιξε τα μάτια του και το πρώτο πράγμα που αντίκρισε ήταν ο φίλος του.

-Τι έγινε;

-Σε βρήκα στο γραφείο του πατέρα μου. Μάλλον σηκώθηκες να πας τουαλέτα το βράδυ και λιποθύμησες.

- Πωωω, το κεφάλι μου! Δε θυμάμαι τίποτα.

-Πώς να θυμάσαι μετά από τόσο που ήπιαμε χθες. Εγώ με το ζόρι σηκώθηκα από το κρεβάτι. Άντε σήκω τώρα κι εσύ να πάμε στην κουζίνα να μας φτιάξει η υπηρέτρια καφέ και να πάρουμε και κανένα παυσίπονο.

Ο Δούκας, όμως, είπε ψέματα στο φίλο του. Θυμόταν τα πάντα. Μα πώς μπορούσε να πει όλα αυτά που θυμήθηκε στον παιδικό του φίλο;

Αφού τελείωσαν τον καφέ τους, ο Αιμίλιος διέταξε έναν από τους σοφέρ του να πάει τον Δούκα στο σπίτι του. Ζούσε ακόμα με τους γονείς του, Λουκά Τζιντζεράτο και Λουκία Τζιντζεράτου. Πήγε κατευθείαν στο δωμάτιο και έκλεισε την πόρτα. Προσπαθούσε να βάλει όλες αυτές τις αναμνήσεις που είχε θυμηθεί χθες το βράδυ σε μία τάξη. Προσπαθούσε να πείσει τον εαυτό του πως όλα αυτά είναι απλά παιχνίδια της φαντασίας του. Μα όσο και να προσπαθούσε να σβήσει αυτή την εικόνα

από το μυαλό του δεν τα κατάφερνε. Πώς να σβήσει την εικόνα του παππού του Δούκα Τζιντζεράτου να πέφτει νεκρός στο πάτωμα και δίπλα του ο μπαμπάς του Αιμίλιου να μην κάνει τίποτα, για να τον βοηθήσει, απλά μόνο να παίρνει το ποτήρι με το ουίσκι από τα χέρια του. Έπρεπε να ανακαλύψει τι έγινε εκείνο το βράδυ, έπρεπε να φτάσει στην αλήθεια και να κάνει του υπαίτιους να πληρώσουν. Έπρεπε. Είκοσι ένα χρόνια τώρα η μόνη του σκέψη ήταν πώς θα περνάει καλά, αλλά όλα αυτά άλλαξαν εκείνο το βράδυ. Η μόνη σκέψη πλέον που διακατείχε το μυαλό του ήταν η εκδίκηση.

Από εκείνη τη στιγμή άλλαξαν τα πάντα μέσα του, ποτέ δε θα ήταν πια ο ίδιος. Έφυγε από το πατρικό του στα Hamptons και πήγε να μείνει σε ένα loft στο Μανχάταν. Άφησε όλα τα πολυτελή αυτοκίνητα του και κράτησε μόνο την αγαπημένη του μαύρη μηχανή. Αγόρασε μια φωτογραφική μηχανή και άρχισε να οργανώνει το σχέδιό του. Πίστευε πως ο Αγησίλαος Κανελλίδης δεν ήταν απλά ο αγαπημένος πατέρας του κολλητού του, κάτι έκρυβε. Έτσι έγινε η σκιά του και κατέγραφε κάθε του κίνηση. Ο Δούκας παρατήρησε πως ο Αγησίλαος κάθε πρώτη του μήνα πήγαινε στην τράπεζα. Μετά από πολύ κόπο και προσπάθεια ανακάλυψε πως κάθε φορά μετέφερε πέντε χιλιάδες ευρώ σε κάποιον Επαμεινώνδα Γλυκάνισο. Αυτό είναι ύποπτο σκέφτηκε. Άνοιξε τον υπολογιστή του και άρχισε την αναζήτηση. Ο Επαμεινώνδας Γλυκάνισος ήταν 78 ετών και ήταν πρώην ιδιοκτήτης ενός ορφανοτροφείου που βρισκόταν στην Σύρο. Πλέον ζει μόνιμα στην Μύκονο όπου έχει και τέσσερα από τα πιο γνωστά και ακριβά εστιατόρια της περιοχής, τα «Βούδας», «Κούδας», «Ιησούς» και «Ιούδας».

Ο Δούκας ένιωσε πως αυτός ο άνθρωπος θα ήταν το κλειδί, για να ξεκλειδώσει τα ένοχα μυστικά του Αγησιλάου και έτσι αποφάσισε να πάει να τον συναντήσει. Προσποιούμενος έναν επενδυτή, κατάφερε να κλείσει ραντεβού, για να συναντηθεί με μαζί του. Κατέβηκε από το ιδιωτικό του τζετ και ένιωσε αμέσως τη γλυκιά ζεστασιά από τον υπέροχο ήλιο της Ελλάδας. Ανηφόρισε τα στενά της Μυκόνου προσπερνώντας τα χαρακτηριστικά άσπρα σπιτάκια. Φτάνει μπροστά σε μια πελώρια βίλα και χτυπάει το κουδούνι. Μία υπηρέτρια τον συνόδεψε σε ένα γραφείο όπου συναντήθηκε με τον Επαμεινώνδα Γλυκάνισο. Ο Δούκας δεν έχασε καθόλου τον καιρό του. Αμέσως του είπε πως ο λόγος που τον επισκέφθηκε ήταν για να μάθει την αλήθεια για τον παππού του και πως, εάν του αποκαλύπτε όλη την αλήθεια και του έλεγε όλα τα μυστικά που

έκρυβε ο Αγησίλαος Κανελλίδης, θα του έδινε τόσα χρήματα που δε θα χρειαζόταν πλέον να δουλέψει ούτε αυτός, αλλά ούτε και κανένας από την οικογένειά του για το υπόλοιπο της ζωής τους. Μετά από λίγη σκέψη ο γεροντάκος άνοιξε το στόμα του και είπε:

-Πριν πολλά χρόνια ήμουν ιδιοκτήτης ενός ορφανοτροφείου στη Σύρο. Ένα πρωί άνοιξα την πόρτα του ορφανοτροφείου και αντίκρισα ένα καλαθάκι με ένα νεογέννητο μωρό μέσα. Το πήρα μέσα και το φροντίσαμε. Μετά από δύο εβδομάδες μας επισκέφτηκε ένας κύριος από το εξωτερικό, ο Αγησίλαος Κανελλίδης και μας είπε πως η γυναίκα του μετά την γέννα είχε χάσει τα λογικά της και πως μια μέρα πήρε το μωρό και έφυγε. Εμείς τον πιστέψαμε και του δώσαμε τον μικρό. Μετά από καιρό, όμως, ήρθε μια γυναίκα και μας ζητούσε να της δώσουμε πίσω το μωρό της και πως μετάνιωσε που το εγκατέλειψε. Αφού της είπαμε τι είχε γίνει, εκείνη έβαλε τα κλάματα και μας είπε πως αυτό αποκλείεται, γιατί ο πατέρας του παιδιού δεν ξέρει καν την ύπαρξή του. Τότε μας αποκάλυψε όλη την αλήθεια, πως είχε απατήσει τον άνδρα της Αγησίλαο με τον οικογενειακό τους φίλο τον Δούκα και πως είχε μείνει έγκυος, αλλά δεν του το είπε ποτέ. Μου είπε πως ο μόνος που ήξερε πως αυτό το παιδί ήταν του Δούκα ήταν ο άνδρας της, ο οποίος την έδιωξε από το σπίτι, μόλις του είπε την αλήθεια, και πως μάλλον ήρθε και πήρε το παιδί, για να την εκδικηθεί.

Ο Δούκας έμεινε σιωπηλός, χωρίς να μπορεί να πιστέψει όλα αυτά που άκουγε. Ο παππούς του τελικά δεν ήταν αυτός που ήξερε. Ο Επαμεινώνδας, αφού πρώτα ήπια λίγο νερό, συνέχισε. «Όπως καταλαβαίνεις, όταν τα έμαθα όλα αυτά πήγα κατευθείαν στο εξωτερικό να συναντήσω τον Αγησίλαο Κανελλίδη. Αυτός μου είπε πως μετάνιωσε που έδιωξε την γυναίκα του και πως ήθελε να μεγαλώσει το παιδί σαν δικό του. Εγώ του υποσχέθηκα πως δε θα πω τίποτα σε κανέναν, μόνο εάν μου δίνει κάθε μήνα πέντε χιλιάδες ευρώ. Το δέχτηκε και ο καθένας τήρησε την υπόσχεσή του μέχρι και σήμερα».

Ο Δούκας δεν είπε τίποτα, άνοιξε την πόρτα και έφυγε. Πριν γυρίσει πίσω όμως στο Μανχάταν πήγε στη Σύρο και έβγαλε φωτογραφία το εγκαταλελειμμένο ορφανοτροφείο.

Ο ήχος ενός εκχιονιστικού που καθάριζε τον δρόμο τον έβγαλε από τις σκέψεις του και τον επανάφερε στο παρόν. Το ουίσκι είχε τελειώσει από το ποτήρι του και το τσιγάρο του είχε σβήσει. Ξαναγέμισε το ποτήρι του

και πήγε μπροστά στον τοίχο. Το μωρό σκέφτηκε πρέπει να είναι ο μεγάλος αδερφός του Αιμίλιου, ο Ιουστινιανός. Εκείνο το βράδυ, όμως, τι έγινε; Γιατί ο παππούς μου έπαθε ανακοπή καρδιάς; Γιατί δεν τον βοήθησε ο Αγησίλαος; Τόσο θυμωμένος ήταν που τον άφησε να ξεψυχήσει μπροστά του; Όλες αυτές οι ερωτήσεις πρέπει να απαντηθούν, σκέφτηκε, και ο μόνος που μπορεί να μου δώσει τις απαντήσεις είναι ο Αγησίλαος. Αύριο, λοιπόν, θα πάω να τον βρω και θα τον αντιμετωπίσω στα ίσα.

Το επόμενο πρωί δεν άργησε να έρθει. Στεκόταν ήδη από νωρίς μπροστά από τον πανύψηλο ουρανοξύστη και περίμενε. Εκεί βρισκόταν το γραφείο του περίφημου ψυχολόγου Αγησίλαου Κανελλίδη. Είδε το άσπρο του τζιπ να μπαίνει στο γκαράζ. Ο Δούκας δεν έχασε στιγμή. Μπήκε μέσα στο ασανσέρ και πάτησε το κουμπί με το νούμερο δεκατρία. Άρχισε να περπατά γρήγορα προς το γραφείο με τη γραμματέα να φωνάζει πίσω του. Ο Δούκας μπήκε στο γραφείο και είπε νευριασμένος «Πρέπει να μιλήσουμε». Ο Αγησίλαος στην αρχή τα έχασε, αλλά μετά είπε στη γραμματέα πως όλα είναι καλά και φεύγοντας να κλείσει την πόρτα.

-Τι έγινε Δούκα; Τι συμβαίνει;

-Τα ξέρω όλα!

-Τι ξέρεις;

-Πως ο Ιουστινιανός είναι παιδί του παππού μου, πως πλήρωνες τον Επαμεινώνδα Γλυκάνισο, για να κρατήσει το στόμα του κλειστό και πως, όταν ο παππούς πέθαινε μπροστά σου, εσύ δεν έκανες τίποτα, για να τον βοηθήσεις. Τα θυμήθηκα όλα. Ήμουν μπροστά εκείνο το βράδυ. Πώς ο παππούς μου βρέθηκε στο σπίτι του και στο κρεβάτι του; Ήμαστε στο γραφείο σου, όταν έπαθε την ανακοπή. Το θυμάμαι καθαρά. Τι του έκανες κάθαρμα; Θα πληρώσεις για όλα.

Ο Δούκας είχε γίνει κατακόκκινος από θυμό. Έβγαλε από την τσέπη του παλτού του ένα πιστόλι και σημάδεψε τον Αγησίλαο. Αυτός παρέμεινε ψύχραιμος. Σηκώθηκε αργά αργά από την πολυθρόνα του και πλησίασε τον Δούκα. Ξαφνικά άρχισε να γελά. Ο Δούκας τα έχασε.

-Μα πως τολμάς και γελάς, κάθαρμα!

-Γελάω, μικρέ, γιατί δεν έχεις ιδέα με ποιον πας να τα βάλεις! Νομίζεις πως έμαθες τα πάντα, αλλά δεν ξέρεις ούτε τη μισή αλήθεια.

-Τι εννοείς;

-Εγώ σκότωσα τον παππού σου εκείνο το βράδυ! Τον είχα καλέσει στο γραφείο μου και του είπα πως ήξερα για αυτόν και για τη γυναίκα μου. Του είπα και πως ο Ιουστινιανός ήταν παιδί του και πως, εάν συμφωνήσει να μου δίνει δέκα χιλιάδες κάθε μήνα, θα τα ξεχνούσα όλα. Ήξερα πως ο παππούς σου θα αρνηθεί, όμως και γ' αυτό ήμουν προετοιμασμένος. Είχα βάλει Σουκινυλοχολίνη στο ουίσκι του, για να πάθει ανακοπή.

-Κάθαρμα!

-Ησύχασε, μικρέ, δεν τελείωσα. Το ίδιο έκανα και στη γυναίκα μου. Νόμιζαν πως θα τη γλιτώσουν έτσι απλά μετά από αυτό που έκαναν! Πως θα τα ξεχάσω όλα! Οι ανόητοι!

-Μα πώς μπόρεσες; Θα σε σκοτώσω! Θα πληρώσεις και για τους δύο!

-Έλα μικρέ, ηρέμησε και κατέβασε το όπλο σου. Σε λίγο καιρό το σχέδιό μου θα μπει σε λειτουργία.

-Ποιο σχέδιο;

-Μα τι νόμιζες, πως θα κρατούσα το μπάσταρδό τους από την καλή μου την καρδιά; Όχι! Το σχέδιό μου ήταν από την αρχή να σκοτώσω τον παππού σου και αργότερα τον πατέρα σου. Έτσι ο μόνος κληρονόμος θα ήταν ο Ιουστινιανός πλέον, που φυσικά θα τον έκανα ότι ήθελα και θα του έπαιρνα τα λεφτά.

Ο Δούκας δεν μπορούσε να πιστέψει όλα αυτά που άκουγε. Πώς να πιστέψει πως υπάρχει τόση κακία και πονηριά μέσα σε έναν άνθρωπο. Ξαφνικά ένωσε ένα τσίμπημα στο μπράτσο του. Ένωσε ζαλάδα, τα μάτια του θόλωσαν και μετά σκοτάδι. Ο Αγησίλαος είχε πάρει κρυφά από το συρτάρι του γραφείου του μία σύριγγα με υπνωτικό που την είχε για μια περίπτωση ανάγκης και κατάφερε να την κάνει στον Δούκα, όταν τον πλησίασε.

Ξύπνησε σε ένα άσπρο δωμάτιο. Το χέρια του ήταν δεμένα στις άκρες του κρεβατιού και ένας γιατρός στεκόταν πάνω από το κεφάλι του. Μόλις είδε πως ο Δούκας άνοιξε τα μάτια του, του είπε: «Μην ανησυχείς

Μενέλαε. Τώρα όλα είναι εντάξει. Είχες απλά ένα ακόμη ψυχωτικό επεισόδιο».

-Μα σε ποιον μιλάς; Εμένα με λένε Δούκα. Δούκα Τζιντζεράτο.

-Το όνομά σου είναι Μενέλαος Κάπαρης. Βρίσκεσαι εδώ μετά από γνωμάτευση του ψυχολόγου σου. Είχες ένα ψυχωτικό επεισόδιο σε μια συνεδρία σας και προσπάθησες να τον σκοτώσεις.

-Μα τι είναι αυτά που λες. Ψέματα! Είναι όλα ψέματα! Αυτός τα κανόνισε όλα. Με έκλεισε εδώ μέσα, για να μην αποκαλύψω την αλήθεια. Είναι δολοφόνος.

-Έλα, ηρέμησε.

Ο γιατρός τού έκανε μια ηρεμιστική ένεση. Ο Δούκας συνέχισε να φωνάζει δυνατά για αρκετές ημέρες πως όλο αυτό είναι απλά ένα καλοστημένο κόλπο αλλά κανένα αποτέλεσμα. Μέχρι που κουράστηκε να εναντιώνεται. Άρχισε να παίρνει τα χάπια που του έδιναν και δεν έφερνε αντίρρηση.

Ένα βράδυ πριν τον πάρει ο ύπνος σκέφτηκε για μια ακόμη φορά όλα αυτά που είχαν γίνει. Μήπως είναι αλήθεια αυτά που λένε; Μήπως στα αλήθεια είχε πρόβλημα και τα φαντάστηκε όλα αυτά; Μήπως ο Δούκας Τζιντζεράτος ήταν απλά ένα αποκύημα της φαντασίας του; «Είμαι ο Μενέλαος Κάπαρης» σιγοψιθύρισε και αποκοιμήθηκε. Μόλις ξύπνησε μπήκε στο δωμάτιο μία νοσοκόμα. «Έλα να σε βοηθήσω να σηκωθείς να βγεις λίγο στον κήπο να πάρεις καθαρό αέρα». Σηκώθηκε και την ακολούθησε στον κήπο. Έκατσε σε ένα παγκάκι και κοίταξε γύρω του. Σήκωσε το βλέμμα του ψηλά και τα μάτια του έμειναν καρφωμένα στην επιγραφή πάνω στην είσοδο του ψυχιατρείου:

«ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ»

Δωρεά Αγησίλαου Κανελλίδη

Σχόλιο επιμελήτριας: Η ιστορία αυτή φαίνεται να απευθύνεται σε ενήλικους αναγνώστες, καθώς περιλαμβάνει θέματα εκδίκησης, σκοτεινές αναμνήσεις, οικογενειακά μυστικά και ηθικά διλήμματα. Η γλώσσα και το βάθος της πλοκής υποδεικνύουν ότι είναι κατάλληλη για αναγνώστες από 18 ετών και πάνω, οι οποίοι έχουν την ωριμότητα να κατανοήσουν και να αφομοιώσουν τα συναισθηματικά και ηθικά ζητήματα που αναλύονται. Ειδικότερα, θα μπορούσε να απευθύνεται σε

άτομα που ενδιαφέρονται για ψυχολογικά θρίλερ, οικογενειακές τραγωδίες, καθώς και για τα στοιχεία της μυστηριώδους αναζήτησης και εκδίκησης που χαρακτηρίζουν τον κεντρικό χαρακτήρα.

10.5.« Ένα μικρός φως» (Μαρία-Ιωάννα Αντωνιάδη)

Προσοχή! Προσοχή! Ιστορία αρχινεί, παραμύθι να ηχήσει, δώστου σκέψη και αστεία και μια στάλα φαντασία...

Κάποτε, κάπου, σε ένα σπιτικό πάνω στη γη, εκεί βαθιά στη σκονισμένη του σοφίτα, έλαμψε για ακόμη μία φορά ένα μικρό φωτάκι. Ο Λάιτ το όμορφο μικρό λαμπάκι.

Αυτό το γλυκό, καλό, μικρό λαμπάκι, που ήταν μόλις 5 φωτοετών, ένα πανέμορφο, μικροσκοπικό, τόσο δα φωτάκι, όλοι τον φώναζαν «Λάιτ το νανολαμπάκι». Φορούσε πάντα ένα κασκολάκι, με κόκκινες μποτούλες, για να είναι ζεστός και στεγνός το χειμώνα, ενώ τα καλοκαίρια προτιμούσε το σανδαλάκι του και το χαβανέζικο μαγιό του. Όλοι μέρα, κάθε μέρα, ήταν μες στη χαρά και μες στη τρέλα, δεν περπατούσε παρά χοροπηδούσε και χόρευε στον ρυθμό της κάθε μελωδίας. Όμως, ο μικρός μας Λάιτ παρότι ήταν καλός και έξυπνος, πολλές φορές τον φόβιζαν πράγματα, όπως ο άνεμος που φυσούσε στα τζάμια ή ο ήχος από τα παλιά ξύλινα πατώματα της σοφίτας ή ακόμα και η ίδια του η σκιά μπορούσε να τον τρομάξει. Ήταν ένα φοβητσιάρικο λαμπάκι.

Το γλυκό, παιχνιδιάρικο νανολαμπάκι ήταν τόσο φιλικό και καταδεκτικό με όλους, ένα ευτυχισμένο μικρό φωτάκι, με ένα τόσο δυνατό χαμόγελο που φώτιζε τα πάντα. Δεν έχανε ποτέ χρόνο να βρεθεί με τους φίλους του και συνεχώς τραγουδούσε...

«Τικ Τικ Τικ, Τακ Τακ Τακ
είναι ωραία η ζωή παιδιά,
Τοκ Τοκ Τοκ, Λα Λα Λα
γύρω φως και έξω σιγαλιά».

Μια μέρα που το μικρό λαμπάκι ετοιμαζόταν να βρει τους φίλους του, συνέβη κάτι τρομερό, τον έπιασε λόξιγκας. Δεν το είχε πάθει ξανά αυτό και τον κυρίευσε τόσο πολύ ο φόβος και το άγχος, που ξαφνικά το φως από το λαμπιόνι του άρχισε να τρεμοπαίζει. Ο Λάιτ αγχωνόταν όλο και πιο πολύ, ώσπου άρχισε να τρέμει ο ίδιος και τον έλουζε κρύος ιδρώτας. Ξάφνου, το φως του έσβησε! Χάθηκε η χαρά του..., χάθηκε η ανεμελιά

του..., το κέφι του! Υπήρχε μονάχα σκοτάδι. Ο Λάιτ δεν είχε τρομάξει έτσι ποτέ και το άγχος τον είχε καταβάλει. Προσπάθησε και ξαναπροσπάθησε να ηρεμήσει, όμως το μικρό λαμπάκι με τίποτα δεν μπορούσε να λάμψει.

Οι ώρες περνούσαν και ο Λάιτ το νανολαμπάκι, που κάποτε έλαμπε σαν το πιο φωτεινό αστέρι, ήταν τώρα πια εντελώς άφαντος. Τον τύλιγε το μαύρο πέπλο του σκοταδιού και το απέραντο αχανές κενό. Κάποια στιγμή, εκεί που δεν ακουγόταν ούτε φτερό να πέφτει, ήχησε ένας αντίλαλος: «Λάιτ! Λάιτ! Μα, που είσαι;» Κοίταξε γύρω τριγύρω, μα δεν είδε κανέναν. «Λάιτ! Λάιτ! Έλα, δε σε βλέπω, δεν είναι η ώρα για κρυφτό, πρέπει να ... μπαμ» (ακούστηκε ένας ήχος από κάποιον πέφτει). «Λάιτ, εσύ είσαι;». Όπως καθόταν, λοιπόν, το μικρό λαμπάκι και περίμενε το φως του να επανέλθει, σκόνταψε πάνω του ο φίλος του, ο Φέλιξ, ένα στολίδι ταρανδάκι και του είπε: «Έλα βρε Λάιτ, σε βρήκα! Άντε μην αργείς, έχουμε γιορτή!». Ο Λάιτ τον κοίταξε με βουρκωμένα ματάκια, έτοιμα να ξεχειλίσουν από το κλάμα και του αποκρίθηκε: «Αχ, Φέλιξ, δεν μπορώ πια να σου δώσω το φως μου, χάθηκε». «Ανοησίες, για κάτσε να σκεφτώ...ααα, το βρήκα! Έλα ακολούθησε με, ξέρω τι χρειάζεσαι» απάντησε ο Φέλιξ. Έτσι, ο Φέλιξ τράβηξε τον Λάιτ από το χεράκι του και τον οδήγησε απευθείας στους φίλους του. «Παιδιά, παιδιά! Ακούστε... (είπε ο Φέλιξ), ο φίλος μας ο Λάιτ είναι πολύ στεναχωρημένος και πιστεύω πως μόνο εμείς μπορούμε να τον βοηθήσουμε. Εμείς που τον αγαπάμε!».

Κάθισαν, λοιπόν, όλοι οι φίλοι του και σκέφτηκαν για λίγο τι θα μπορούσαν να κάνουν. «Αυτό είναι!» είπε το στολίδι γλειφιτζούρι που στεκόταν δίπλα στον Λάιτ. «Θα σου τραγουδήσουμε. Ακριβώς όπως κάνεις κάθε μέρα και συ και μας δίνεις τη χαρά σου». Έτσι, ξεκίνησαν όλοι μαζί οι φίλοι ένα όμορφο τραγούδι ...

«Όλοι πείτε δυνατά παιδιά ,
όλοι ζήστε τα Χριστούγεννα !
Φίλοι, οικογένεια και γιορτές,
είναι στιγμές μες στις χαρές.
Φως μου, άστρο λαμπερό
θα ήθελα να σε έχω πάντα για οδηγό.
Για έναν φίλο μου παντοτινό
να γίνω εγώ το δικό του άστρο για οδηγό!»

Και έτσι, ο Λάιτ το νανολαμπάκι φώτισε ξανά τη ζωή και το κόσμο. Όμως αυτή τη φορά χάρη στους φίλους του, το φως του ήταν ακόμη πιο λαμπερό και πλημμύριζε όλη τη πλάση. Για αυτό, αυτά τα Χριστουγέννα στάθηκε δίπλα στο μεγάλο άστρο, στην κορυφή του Χριστουγεννιάτικου δέντρου, καμαρωτός και αστραφτερός, ενώ φώτιζε όλο το κόσμο!

Η ιστορία του Λάιτ είναι ένα γλυκό, συγκινητικό παραμύθι με έντονο συμβολισμό, ιδανικό για τις γιορτές των Χριστουγέννων. Μέσα από μια απλή αλλά δυνατή αφήγηση, η ιστορία μιλά για τη δύναμη της φιλίας, της αγάπης και της υποστήριξης που μας δίνουν οι άνθρωποι γύρω μας.

Σχόλιο επιμελήτριας: Ο Λάιτ αντιπροσωπεύει τον καθένα μας, όταν χάνει την αυτοπεποίθησή του ή βυθίζεται στο άγχος και τον φόβο. Το φως του, που σβήνει από τον λόξιγκα και το άγχος, είναι μια όμορφη μεταφορά για τις στιγμές που νιώθουμε αδύναμοι ή ανασφαλείς. Η επιστροφή του φωτός χάρη στους φίλους του τονίζει πόσο σημαντική είναι η στήριξη των αγαπημένων μας προσώπων. Το μήνυμα της ιστορίας είναι ελπιδοφόρο: η χαρά και η αγάπη μπορούν να φωτίσουν και τις πιο σκοτεινές στιγμές. Το παραμύθι δημιουργεί μια μαγική, γιορτινή ατμόσφαιρα, με στοιχεία όπως το χριστουγεννιάτικο δέντρο, τα στολίδια και τα τραγούδια. Η επιλογή των χαρακτήρων (λαμπάκι, ταρανδάκι, στολίδια) προσδίδει ζεστασιά και παιδική αθωότητα. Η γλώσσα είναι απλή και ζωντανή, κάτι που την κάνει ευχάριστη και εύληπτη για τα παιδιά. Η χρήση του ρυθμού και των τραγουδιών προσθέτει μια παιχνιδιάρικη διάθεση. Το επαναλαμβανόμενο μοτίβο με το «Τικ Τικ Τικ, Τακ Τακ Τακ» ενισχύει την αίσθηση της χαράς και της ανεμελιάς. Η ιστορία ξεκινά με χαρά, περνά μέσα από μια κρίση (φόβος, άγχος, σκοτάδι) και καταλήγει σε ένα θριαμβευτικό, αισιόδοξο τέλος. Έτσι, η κλιμάκωση του συναισθηματικού ταξιδιού του Λάιτ είναι καλά δομημένη και κρατά αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Το παραμύθι του Λάιτ είναι μια ζεστή και τρυφερή ιστορία που διδάσκει στα παιδιά τη σημασία της φιλίας, της αυτοπεποίθησης και της χαράς που κρύβεται στη συντροφικότητα. Είναι, επιπλέον, ιδανικό για τις γιορτές, καθώς υπενθυμίζει ότι το φως της αγάπης είναι πιο δυνατό από το σκοτάδι του φόβου.

Η ιστορία του Λάιτ φαίνεται να απευθύνεται κυρίως σε παιδιά ηλικίας 4 έως 8 ετών. Έχει έντονα χρώματα, χαρούμενους χαρακτήρες και μουσικότητα (τραγούδια, επαναλαμβανόμενοι ρυθμοί), στοιχεία που

προσελκύουν τα μικρότερα παιδιά 4-5 ετών. Το μήνυμα της ιστορίας είναι απλό και εύκολο να κατανοηθεί. Μάλιστα, οι φόβοι του Λάιτ (σκοτάδι, ξαφνικοί ήχοι) είναι κοινοί σε αυτή την ηλικία, κάνοντάς το σχετικό και οικείο στα μικρά παιδιά. Στην ηλικία 6-8 ετών, τα παιδιά αρχίζουν να κατανοούν βαθύτερα νοήματα, όπως είναι η δύναμη της φιλίας και η σημασία της συναισθηματικής υποστήριξης. Η ιστορία αυτή προσφέρει ένα μάθημα για τη διαχείριση του άγχους και του φόβου. Το χριστουγεννιάτικο πλαίσιο και το ευτυχισμένο τέλος ενισχύουν το αίσθημα ασφάλειας και αισιοδοξίας. Συμπερασματικά η ιστορία είναι ιδανική για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, καθώς συνδυάζει τη διασκέδαση με ένα σημαντικό μήνυμα αυτοπεποίθησης και στήριξης από τους φίλους. Μπορεί να διαβαστεί είτε ως παραμύθι για καληνύχτα είτε ως χριστουγεννιάτικη ιστορία σε σχολικές και οικογενειακές γιορτές. 🎄 ✨

Συμπεράσματα-Συζήτηση

Η εφαρμογή των ασκήσεων Δημιουργικής Γραφής σε φοιτήτριες του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. που προορίζονται να γίνουν εκπαιδευτικοί παρουσιάζει ιδιαίτερη σημασία, καθώς δεν περιορίζεται μόνο στην ενίσχυση των ατομικών συγγραφικών δεξιοτήτων, αλλά λειτουργεί και ως πολύτιμο εργαλείο παιδαγωγικής προετοιμασίας. Οι ασκήσεις αυτές τους βοηθούν να κατανοήσουν σε βάθος τη σημασία της αφήγησης, την εκπαιδευτική της δυναμική και το πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέσο σύνδεσης με τα παιδιά.

Μέσα από αυτές τις δραστηριότητες, οι φοιτήτριες βελτιώνουν σημαντικά την εκφραστική τους ικανότητα, μαθαίνοντας να οργανώνουν τις αφηγήσεις τους με σαφήνεια, συνοχή και δημιουργικότητα. Η συμμετοχή σε ασκήσεις όπως το «Τι θα συνέβαινε αν...» ή το «Ανάποδο παραμύθι» τις ενθαρρύνει να ενεργοποιήσουν τη φαντασία τους και να παραγάγουν πρωτότυπες, ευφάνταστες ιστορίες, κάτι που αποτελεί βασική δεξιότητα για τη δημιουργία Παιδικής Λογοτεχνίας και παιδαγωγικού υλικού.

Παράλληλα, η επαφή τους με θεωρητικές προσεγγίσεις, όπως οι «λειτουργίες» του Προπ ή η μεταφορά κλασικών παραμυθιών σε σύγχρονο πλαίσιο, ενισχύει τη γνώση τους γύρω από τη δομή των παραμυθιών. Μαθαίνουν να αναγνωρίζουν και να αξιοποιούν τα βασικά συστατικά μιας ιστορίας, επιτρέποντάς τους να χτίζουν αφηγήσεις με γνώριμα μοτίβα, προσαρμοσμένα όμως στη σύγχρονη παιδική εμπειρία και αντίληψη. Η εξοικείωσή τους με την ηλικιακή και γλωσσική προσαρμογή των ιστοριών ενισχύει την ικανότητά τους να δημιουργούν κατάλληλο υλικό για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται επίσης στην ανάπτυξη ενσυναίσθησης και της ικανότητας δημιουργίας πολυδιάστατων χαρακτήρων. Μέσα από ασκήσεις όπως «Η βιογραφία ενός ήρωα», οι φοιτήτριες καλούνται να μπουν στη θέση των ηρώων τους, να κατανοήσουν τα κίνητρά τους και να τους αποδώσουν συναισθηματικό βάθος. Αυτή η διαδικασία όχι μόνο ενισχύει τη λογοτεχνική ποιότητα των κειμένων τους, αλλά τους εξοπλίζει και με δεξιότητες απαραίτητες για τη σύνδεση με τα παιδιά μέσω της αφήγησης.

Οι δραστηριότητες Δημιουργικής Γραφής λειτουργούν και ως μέσα εξάσκησης της προφορικής αφήγησης και της δραματοποίησης,

δεξιότητες που είναι αναγκαίες στην καθημερινή εκπαιδευτική πράξη. Ασκήσεις όπως η «Παραμυθοσαλάτα» επιτρέπουν στις εκπαιδευτικούς του μέλλοντος να πειραματιστούν με την ερμηνεία, τον ρυθμό και την εμπλοκή του κοινού, προετοιμάζοντάς τες να αφηγούνται ιστορίες με εκφραστικότητα και θεατρικότητα, κάτι ιδιαίτερα χρήσιμο στο πλαίσιο της Προσχολικής Εκπαίδευσης.

Τέλος, μέσα από τη δημιουργία δικών τους ιστοριών, οι φοιτήτριες αποκτούν την ικανότητα να παράγουν αυθεντικό εκπαιδευτικό υλικό. Οι τεχνικές που μαθαίνουν τους επιτρέπουν να σχεδιάζουν δραστηριότητες που συνδυάζουν τον παιγνιώδη χαρακτήρα της αφήγησης με συγκεκριμένους μαθησιακούς στόχους. Με αυτόν τον τρόπο, μετατρέπονται από παθητικοί αναγνώστες σε ενεργούς δημιουργούς και είναι έτοιμες να αξιοποιήσουν τη Δημιουργική Γραφή ως εργαλείο έμπνευσης και μάθησης στην τάξη.

Προτάσεις για περισσότερες Ασκήσεις Δημιουργικής Γραφής

Για να εμπλουτιστεί περαιτέρω η Δημιουργική Γραφή όσων ενδιαφέρονται να ασχοληθούν με αυτή — όπως εκπαιδευτικοί, μαθητές, εμψυχωτές ή οποιοσδήποτε άλλος με αγάπη για τη συγγραφή — μπορούν να ενταχθούν στα Εργαστήρια Δημιουργικής Γραφής περισσότερες δραστηριότητες που ενισχύουν τη φαντασία, τη σύνδεση με διαφορετικά μέσα και την ελευθερία στην αφήγηση.

Μία από αυτές είναι η άσκηση «Μια εικόνα, μια ιστορία», όπου οι συμμετέχοντες καλούνται να γράψουν μια ιστορία βασισμένη σε μία τυχαία εικόνα, όπως ένα παιδί που κοιτάζει τον ουρανό ή ένα σπίτι μέσα σε δάσος. Η δραστηριότητα αυτή ενδυναμώνει τη σύνδεση μεταξύ οπτικού ερεθίσματος και γραπτού λόγου, προσφέροντας πολύτιμα εφόδια για τη δημιουργία παιδικών βιβλίων. Επιπλέον, προσομοιώνει τον τρόπο με τον οποίο τα παιδιά αντιλαμβάνονται τον κόσμο: μέσα από εικόνες.

Μια ακόμη πρόταση είναι το «Παραμύθι με αισθήσεις», στο οποίο οι συμμετέχοντες καλούνται να εντάξουν στις ιστορίες τους τουλάχιστον τρεις αισθήσεις – για παράδειγμα, να περιγράψουν πώς μυρίζει ένα μέρος, τι ήχοι ακούγονται και πώς φαίνεται το τοπίο. Αυτή η άσκηση ενισχύει τη ζωντάνια της αφήγησης και προσφέρει ένα πλούσιο πεδίο για την ανάπτυξη ιστοριών που ενεργοποιούν την παιδική φαντασία.

Παράλληλα, μπορεί να αξιοποιηθεί και στη δραματοποίηση στην τάξη, δίνοντας έμφαση στη βιωματική μάθηση.

Μια δραστηριότητα με έντονο δημιουργικό και παιδαγωγικό χαρακτήρα είναι το «Διαφορετικό τέλος σε γνωστό παραμύθι». Οι συμμετέχοντες επιλέγουν ένα κλασικό παραμύθι και φαντάζονται ένα νέο, εναλλακτικό τέλος – για παράδειγμα, η Χιονάτη αποφασίζει να γίνει επιστήμονας αντί να παντρευτεί τον πρίγκιπα. Η δραστηριότητα αυτή συμβάλλει στην αποδόμηση στερεοτύπων και στην παραγωγή σύγχρονων αφηγήσεων, ενισχύοντας την ενεργή συμμετοχή των παιδιών στην εξέλιξη της ιστορίας.

Ανάλογα δημιουργική είναι και η άσκηση «Ο ήρωάς μου σε άλλη εποχή», όπου ένας γνωστός χαρακτήρας παραμυθιού τοποθετείται σε διαφορετικό ιστορικό ή φανταστικό πλαίσιο – για παράδειγμα, η Κοκκινোসκουφίτσα στον Μεσαίωνα ή ο Πινόκιο σε διαστημόπλοιο του μέλλοντος. Η άσκηση αυτή αναπτύσσει τη φαντασία και δίνει την ευκαιρία για διαθεματική προσέγγιση, συνδέοντας τη λογοτεχνία με την ιστορία, την τεχνολογία ή άλλα γνωστικά αντικείμενα.

Πολλές από τις υπάρχουσες ασκήσεις που αξιοποιήθηκαν στα Εργαστήρια του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. του Πανεπιστημίου Πατρών μπορούν να εμπλουτιστούν με δημιουργικές προεκτάσεις. Για παράδειγμα, στην άσκηση «Τι θα συνέβαινε αν...», μπορούν να τεθούν περιορισμοί όπως ο καθορισμός συγκεκριμένων χαρακτήρων ή τοποθεσίας. Εναλλακτικά, μπορεί να δίνεται μια προκαθορισμένη αρχή, την οποία οι συμμετέχοντες καλούνται να συνεχίσουν. Στην άσκηση «Πέντε τυχαίες λέξεις», οι λέξεις μπορεί να προέρχονται από διαφορετικές κατηγορίες γραμματικών όρων ή να συνοδεύονται από απαίτηση συγκεκριμένου ύφους (χιουμοριστικό, περιπετειώδες κ.λπ.), γεγονός που προσθέτει βαθμό δυσκολίας και ποικιλία στη συγγραφή.

Άλλες ασκήσεις μπορούν να ενισχυθούν δομικά. Στην άσκηση «Τα βασικά συστατικά», μπορούν να ζητηθούν ιστορίες με ανοιχτό τέλος ή ιστορίες που περιλαμβάνουν αναδρομές (flashbacks). Στην άσκηση «Με μία 'λειτουργία' του Προπ», οι συμμετέχοντες μπορούν να συνδυάσουν περισσότερες από μία «λειτουργίες», κάτι που οδηγεί σε πιο σύνθετες και πολυεπίπεδες αφηγήσεις. Αντίστοιχα, η άσκηση «Παραμύθια από την ανάποδη» μπορεί να εμπλουτιστεί με αλλαγή ύφους, όπως το να μετατραπεί ένα σοβαρό παραμύθι σε κωμωδία.

Προεκτάσεις μπορούν να δοθούν και στην άσκηση «Σαλάτα Παραμυθιών», εντάσσοντας τη συγγραφή σκηνών για θεατρική απόδοση, όπου ήρωες από διαφορετικά παραμύθια συναντιούνται και αλληλοεπιδρούν. Στην άσκηση «Παραμύθια με ξεπατίκωμα», μπορεί να ζητηθεί αλλαγή ύφους (π.χ. «Η Κοκκινোসκουφίτσα στο Instagram»), συνδέοντας τη φαντασία με τα σύγχρονα ψηφιακά συμφραζόμενα. Τέλος, στην άσκηση «Η περιγραφή και η βιογραφία ενός ήρωα», μπορεί να ζητηθεί η συγγραφή της αυτοβιογραφίας του ήρωα σε πρώτο πρόσωπο, προσθέτοντας συναισθηματικό βάθος και προσωπική οπτική. Ομοίως, στην άσκηση «Ιστορία με βάση έναν ήρωα», μπορούν να ζητηθούν διαφορετικές αφηγήσεις της ίδιας ιστορίας από διαφορετικές οπτικές γωνίες.

Επιλογικά, οι ασκήσεις δημιουργικής γραφής αποτελούν ουσιώδες εργαλείο για οποιονδήποτε επιθυμεί να αναπτύξει συγγραφικές δεξιότητες, να καλλιεργήσει τη φαντασία του και να μάθει να δημιουργεί ιστορίες προσαρμοσμένες σε ποικίλα κοινά, ιδίως στο παιδικό. Η συστηματική εξάσκηση όχι μόνο ενισχύει τη δημιουργική έκφραση, αλλά και ενδυναμώνει την παιδαγωγική ή εμψυχωτική δράση, μετατρέποντας τη διαδικασία της γραφής σε ένα συμμετοχικό, ζωντανό και εμπνευσμένο ταξίδι.

Βιβλιογραφία

Grainger, T., Goouch, K., & Lambirth, A. (2005). *Creativity and Writing: Developing Voice and Verve in the Classroom* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203391075>

Προπ, Β. (1987). *Μορφολογία του Παραμυθιού* (Α. Παρίση: Μετάφ.). Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Ροντάρι, Τ. (2001). *Γραμματική της φαντασίας: Εισαγωγή στην τέχνη να επινοείς ιστορίες* (Γ. Κασαπίδης: Μετάφ.). Αθήνα: Μεταίχμιο.

Σταυρογιαννοπούλου, Ε. & Δ. Πολίτης (2018). «“Η καμηλοπάρδαλη με τον κοντό λαιμό”: Οι μαθητές γίνονται συγγραφείς, εικονογραφούν και δραματοποιούν μια ιστορία για το σχολικό εκφοβισμό». Στα *Πρακτικά του Επιστημονικού Συνεδρίου: «Οι Τέχνες στο ελληνικό σχολείο: παρόν και μέλλον»*, Αθήνα, 1389-1400. https://synergasia.uoa.gr/modules/document/file.php/THEATRE101/2404%20TEXNES_ELLINIKO_SXOLEIO_PRAKTIKA_A.pdf

Timbal-Duclaux, L. (1996). *Το δημιουργικό γράψιμο* (Γ. Παρίσης: Μετάφ.). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Ποιες είμαστε;

Ευθυμία Σταυρογιαννοπούλου: Είμαι φιλόλογος και θεατρολόγος, διδάκτορας του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η., και αγαπώ τα ταξίδια, τη λογοτεχνία, το θέατρο, τον κινηματογράφο, το τσίτσι και τους χορούς. Συμφωνώ απόλυτα με τη Mary Ann Evans (George Eliot, το καλλιτεχνικό ψευδώνυμο της) πως «ποτέ δεν είναι αργά να γίνεις αυτό που θα μπορούσες να είχες γίνει».

Βικτωρία Δαγκόγλου: Είμαι απόφοιτη του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η Πατρών ενώ συνεχίζω τις σπουδές μου ως Μ.Φ. στην κατεύθυνση «Λόγος, Τέχνη και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση». Απολαμβάνω τα επιτραπέζια παιχνίδια, τη ζωγραφική στην πέτρα, τα ταξίδια και το χορό. Τα λόγια που αποδίδονται στο Nelson Mandela «Δεν χάνω ποτέ. Είτε κερδίζω, είτε μαθαίνω!» με αντιπροσωπεύουν.

Ευανθία Μαρκέλλα Κοντίλη: Είμαι νηπιαγωγός, λατρεύω τον καλό καφέ και αγαπημένες μου ασχολίες είναι οι βόλτες στη φύση, η γυμναστική, οι Latin χοροί, η ζωγραφική και να διαβάζω γνωμικά. Πιστεύω σε αξίες όπως η αυτοβελτίωση, η αυτοκριτική, ο σεβασμός και η υπομονή, ενώ ένα από τα κείμενα που με έχει εμπνεύσει είναι της Emily Dickinson «Μένω στην πιθανότητα...».

Μαριάννα Χωρέμη: Είμαι νηπιαγωγός. Στον ελεύθερό μου χρόνο μου αρέσει να ζωγραφίζω, να μαγειρεύω και να παίζω μουσική. Πιστεύω στην παγκόσμια ειρήνη και την ανιδιοτελή αγάπη για τον συνάνθρωπο, αξίες που με εμπνέουν καθημερινά. Το μόττο που μου αρέσει και προσπαθώ να κάνω πράξη στη ζωή μου είναι από τον Mahatma Ghandhi, «Γίνε η αλλαγή που θέλεις να δεις στον κόσμο!».

Βάλια Καραπάνου: Οι σπουδές μου είναι στα οικονομικά, το marketing, την προσχολική αγωγή και την διά βίου μάθηση. Εμπνέομαι από τα παιδιά και από την ελεύθερη φύση τους. Το αγαπημένο μου μόττο είναι αυτό που μου είπε ένας φίλος: στη ζωή ήρθαμε, για να παίξουμε!

Δέσποινα Μπάρλα: Είμαι τεταρτοετής φοιτήτρια του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. Μου αρέσει να ασχολούμαι με δράσεις του Τμήματος, όπως το Παιδικό Φεστιβάλ. Στον ελεύθερο χρόνο μου, μου αρέσει να περπατάω και να περνάω χρόνο με τις αδερφές και τους φίλους μου!

Κωνσταντίνα Πυρούδη: Φοιτώ στο τέταρτο έτος του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η μου αρέσει πολύ να συμμετέχω σε δράσεις του Πανεπιστημίου και να

γνωρίζω καινούργια άτομα. Από μικρή μου άρεσαν οι τέχνες και συγκεκριμένα το θέατρο, κάθε χρόνο ανυπομονώ να μετράω στο τέλος του κάθε έτους πόσες παραστάσεις είδα και εννοείται να τις βαθμολογώ!

Κωνσταντίνα Ρίμπα: Είμαι φοιτήτρια του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η και σύντομα πτυχιούχος νηπιαγωγός. Στο ελεύθερό μου χρόνο μου αρέσει να διαβάζω βιβλία, να ζωγραφίζω, να βλέπω ταινίες και να ακούω μουσική. Επίσης, πολλές φορές μου αρέσει να δημιουργώ στο μυαλό μου διάφορες ιστορίες και πλέον μπορώ και να τις αποτυπώνω στο χαρτί, μια δεξιότητα που δεν ήξερα ότι διέθετα και χάρηκα που το ανακάλυψα!

Μαρία-Ιωάννα Αντωνιάδη: Είμαι φοιτήτρια στο Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η., στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Είμαι λάτρης της συγγραφικής τέχνης και του χορού, μέσω των οποίων μπορώ να εκφραστώ με δυο διαφορετικούς τρόπους. Χόμπι μου είναι ο στίβος και ο χορός, αλλά και τα βιντεοπαιχνίδια και οι ταινίες/σειρές. Η αγαπημένη μου σειρά από όλες είναι της Moira Walley-Beckett το “Anne with an E”, που μέσα απο αυτή βλέπω πως η δύναμη και η εμπιστοσύνη στον εαυτό μας μάς ωθούν να προσπαθήσουμε να εξελίξουμε τον κόσμο.

Θεοδώρα Βασιλάκη: Είμαι φοιτήτρια στο Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. Έχω δύο παιδιά και δουλεύω σε βρεφονηπιακό σταθμό. Μου αρέσουν τα μικρά παιδιά, γιατί βρίσκω το μυαλό τους εφευρετικό, η μουσική που με συνοδεύει όλη μου την ημέρα, οι ηλιόλουστες μέρες και τα κλασσικά παραμύθια για το μαγικό τους στοιχείο και την κάθαρση εν τέλει. Αγαπώ τα ταξίδια. Η φύση μου δημιουργεί ευφορία και με χαλαρώνει. Πιστεύω ότι μπορούμε να καταφέρουμε οτιδήποτε βάλουμε στόχο! Δε μου αρέσει η απαισιοδοξία και οι προκαταλήψεις. Κάποτε θα βάλω στόχο να μάθω ποδήλατο!

Χριστίνα Μπέρκα: Είμαι 21 χρονών και στο δεύτερο έτος του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. Η λογοτεχνία είναι κάτι που με ενδιέφερε από την παιδική μου ηλικία και ιδιαίτερα η συγγραφή. Μου αρέσει να γράφω κείμενα πεζά και ποιήματα στον ελεύθερο χρόνο μου, συνήθως με συνοδεία μουσικής μέσω της οποίας χαλαρώνω και ταξιδεύω στις ιστορίες που δημιουργώ. Επίσης, μου αρέσει η ζωγραφική και ιδιαίτερα το θέατρο το οποίο ταυτόχρονα και σπουδάζω μαζί με τη σχολή. Ελπίζω κάποια μέρα να μπορέσω να εκδώσω κάποιες από τις δημιουργίες μου.

Ειρήνη Τσεκούρα: Είμαι φοιτήτρια του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. στο Πανεπιστήμιο Πατρών και μου αρέσει να δοκιμάζω συνέχεια καινούργια πράγματα και

να πειραματίζομαι. Αγαπώ το διάβασμα, τις τηλεοπτικές σειρές και τη μαγειρική, γιατί μέσα από αυτά χαλαρώνω, μαθαίνω και δημιουργώ.

Ευγενία Φωτοπούλου: Είμαι φοιτήτρια στο Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. του Πανεπιστημίου Πατρών και αγαπώ τη Λογοτεχνία.

Μαρία Αλίκη Χριστοδουλοπούλου: Είμαι ηθοποιός και θεατρολόγος. Με εντυπωσιάζει οτιδήποτε μεταφυσικό. Μου αρέσει, στον ελεύθερό μου χρόνο, να τραγουδάω, να διαβάζω βιβλία που διεγείρουν τη φαντασία μου και με προβληματίζουν. Επιπλέον, λατρεύω τις ταινίες. Σημαντικό για εμένα είναι να βρίσκω χρόνο να βγαίνω σε πάρτι και σε εκδηλώσεις με αγαπημένα μου πρόσωπα. Ένα από τα αγαπημένα μου βιβλία είναι το *Προς τον ηθοποιό* που έγραψε ο Ντέιβιντ Άλαν Μάμετ, όπου δίνει προτροπές και ιδέες σε νέους ηθοποιούς.

Τα «Εργαστήρια Δημιουργικής Γραφής» του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η. του Πανεπιστημίου Πατρών, τα οποία πραγματοποιήθηκαν κατά το χειμερινό εξάμηνο 2024-25, αποτέλεσαν έναν δυναμικό και υποστηρικτικό χώρο μάθησης, ανοιχτό στη φαντασία, τη συνεργασία και την προσωπική έκφραση. Σε αυτά συμμετείχαν φοιτήτριες προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών, με βασικό στόχο την ενδυνάμωση της αυθεντικής φωνής τους και τη χαρά της δημιουργίας μέσω στοχαστικών παιδαγωγικών πρακτικών. Η επιμελήτρια του παρόντος τόμου, Ευθυμία Σταυρογιαννοπούλου, είχε την ευθύνη της εμπύχωσης των εργαστηρίων, ενθαρρύνοντας τις φοιτήτριες να πειραματιστούν, να τολμήσουν και να μοιραστούν ιστορίες που φέρουν το προσωπικό τους αποτύπωμα. Πιστεύουμε βαθιά πως η καλλιέργεια της δημιουργικότητας στη γραφή αποτελεί θεμέλιο για μια παιδαγωγική που ενεργοποιεί, συγκινεί και μεταμορφώνει.

Ο τόμος αυτός έχει σχεδιαστεί με διπλό παιδαγωγικό σκοπό: αφενός, συγκεντρώνει κείμενα που γεννήθηκαν μέσα από τα Εργαστήρια, αποτυπώνοντας τη φωνή και τη φαντασία των συμμετεχουσών· αφετέρου, λειτουργεί ως πρακτικός οδηγός Δημιουργικής Γραφής για εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων. Οι δέκα ασκήσεις που περιλαμβάνονται, μαζί με τις προτεινόμενες προεκτάσεις τους, μπορούν να αξιοποιηθούν άμεσα στην εκπαιδευτική πράξη, προσφέροντας στις μαθήτριες και στους μαθητές κάθε ηλικίας ένα πλαίσιο δημιουργικής σκέψης, συναισθηματικής εμπλοκής και αφηγηματικού πειραματισμού. Κάθε άσκηση καλλιεργεί διαφορετικές δεξιότητες – από τη φαντασία και τη γλωσσική ευελιξία, μέχρι την κατανόηση της αφηγηματικής δομής και την ανάπτυξη πολυδιάστατων χαρακτήρων. Ελπίζουμε το βιβλίο αυτό να αποτελέσει έναν ζωντανό και ευέλικτο παιδαγωγικό πόρο, που θα στηρίξει τους εκπαιδευτικούς στο έργο τους και θα εμπνεύσει μαθήτριες και μαθητές να γράψουν τις δικές τους ιστορίες με θάρρος και δημιουργικότητα.